

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

เครื่องไม้...เครื่องมือ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

THE TOOLS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for Master of Fine Arts (VISUAL ARTS EDUCATION)

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2017

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	เครื่องไม้...เครื่องมือ
โดย	มงคลชัย แก้วแจ้ง
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์ศึกษา แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโท
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	อาจารย์ นภดล วิรุฬห์ชาติตะพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ เกียรติคุณ พิษณุ ศุภนิมิตร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ นภดล วิรุฬห์ชาติตะพันธ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร. อภินันท์ จิตรกร)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ศาสตราจารย์ เกียรติคุณ เข็มรัตน์ กองสุข)

59901313 : ทัศนศิลป์ศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : เครื่องไม้...เครื่องมือ

นาย มงคลชัย แก้วแจ้ง: เครื่องไม้...เครื่องมือ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อาจารย์
นภดล วิรุฬห์ชาติตะพันธ์

เครื่องมือ คือ สิ่งสำคัญที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานต่าง ๆ อาชีพ
เกษตรกรรมเป็นอาชีพของครอบครัว แม่เป็นคนดูแลสวนของที่บ้านและมีข้าพเจ้าคอยช่วยงาน ซึ่งมี
ส้มโอ กัลยมน้ำว่าเป็นหลัก จอบ พลั่วและเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้นั้นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผลผลิต
ในสวนนั้นเจริญงอกงาม ทั้งการปลูก การดูแล รวมถึงการบำรุงผลผลิตภายในสวน เครื่องมือต่าง ๆ
และขั้นตอน ความรู้ทางเกษตรกรรมนั้น ถูกถ่ายทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น กลายเป็นวิถีชีวิตที่หล่อ
เลี้ยงครอบครัว เครื่องมือจึงเป็นสัญลักษณ์ที่มีความสำคัญต่อครอบครัวและชีวิตของข้าพเจ้า ด้วย
เหตุนี้จึงส่งผลให้เกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้

การสร้างสรรค์ในผลงานวิทยานิพนธ์นี้ เป็นผลงานที่นำวัสดุจริงจากกิ่งต้นส้มโอ และ
ไม้แปรรูปที่ถูกแกะสลักเป็นรูปกิ่งไม้ ต่อประสานกับกิ่งไม้จริง จนเกิดเป็นรูปทรงเลียนแบบ
ธรรมชาติ และรูปทรงประดิษฐ์ด้วยเทคนิคกิ่งไม้ มาผสมผสานกับรูปทรงของเครื่องมือ
การเกษตร สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะในรูปแบบ 3 มิติ (ประติมากรรม) จำนวน 4 ชุด (7 ชิ้น)

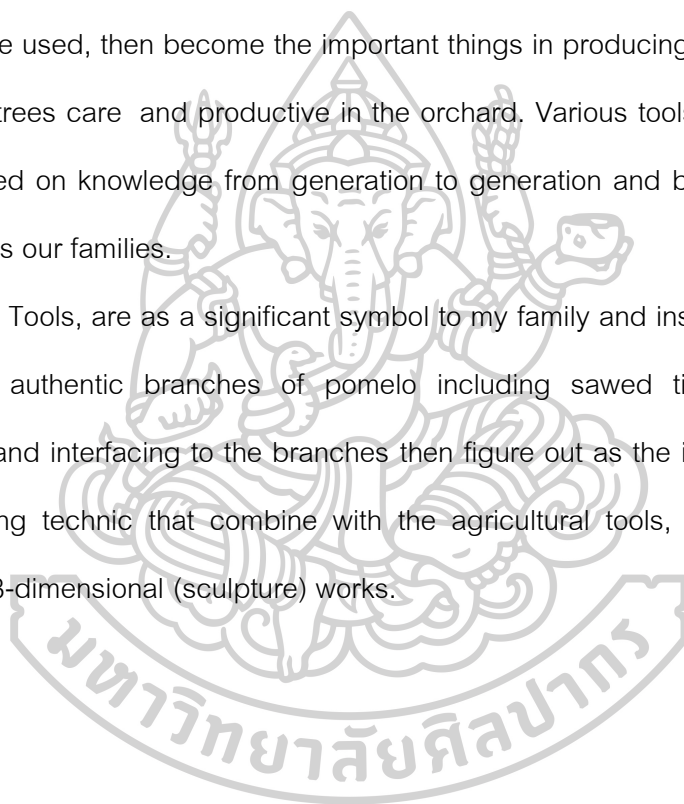
59901313 : Major (VISUAL ARTS EDUCATION)

Keyword : The tools

MR. MONGKOLCHAI KEAWJANG : THE TOOLS THESIS ADVISOR :
NOPPADON VIROONCHATAPUN

Tools are the important and the benefit things that facilitate various works. Farmer, is a career of our family, My mother is a person who takes care of our pomelo and banana groves and I am her assistant. The various tools as weeding tools or mattock, are used, then become the important things in producing, cultivating the plants as well as trees care and productive in the orchard. Various tools and processes have been passed on knowledge from generation to generation and become the way of life that sustains our families.

Tools, are as a significant symbol to my family and inspired my creativity art work. The authentic branches of pomelo including sawed timber were used by engraving and interfacing to the branches then figure out as the imitation of nature with wood turning technic that combine with the agricultural tools, to create 4 series (7 pieces) of 3-dimensional (sculpture) works.

กิตติกรรมประกาศ

จากการศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์ชุดนี้ จะสำเร็จลุล่วงไปไม่ได้ หากขาดความอนุเคราะห์ การช่วยเหลืออย่างดีจาก อาจารย์นภดล วิรุฬห์ชาติตะพันธ์ และ อ.ดร.อภิรักษ์ จิตรกร อาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ให้ความรู้ คำแนะนำ ตรวจสอบ และแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความ เอาใจใส่ทุกขั้นตอน เพื่อให้วิทยานิพนธ์ชุดนี้สมบูรณ์ รวมถึงคณะอาจารย์ท่านอื่น ๆ ในคณะ จิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะอาจารย์ศึกษาศาสตร์ ที่ให้คำปรึกษาและถ่ายทอด วิชาความรู้ ความเข้าใจทางด้านศิลปะและ คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่คอยติชม และให้กำลังใจในการสร้างสรรค์ผลงานเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ผู้ให้อุปการะเลี้ยงดูมอบความรัก ความอบอุ่น ความ เมตตา คอยอบรมสั่งสอน ให้โอกาสทางการศึกษา

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ในสาขาวิชาทัศนศิลป์ศึกษา รุ่นที่ 8 สำหรับมิตรภาพดี ๆ ที่ คอยช่วยเหลือเกื้อกูลกันมาตลอดการศึกษา

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการคณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ และคณะ ศึกษาศาสตร์ เจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่าน ที่คอยติดต่อประสานงาน

และข้าพเจ้าปรารถนาเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานศิลปะและเอกสารวิทยานิพนธ์ชุดนี้จะ ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ต่อผู้ที่สนใจจะศึกษางานศิลปะต่อไป

มงคลชัย แก้วแจ้ง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความสำคัญของปัญหาและแรงบันดาลใจ	1
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
ขอบเขตการศึกษา	3
ขั้นตอนและวิธีการสร้างสรรค์.....	3
งบประมาณที่ใช้ในการสร้างสรรค์	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	4
บทที่ 2 เอกสาร ข้อมูลและศิลปกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
ที่มาของความคิดและแรงบันดาลใจ.....	6
ความหมายของอาชีพเกษตรกร	6
อิทธิพลที่ได้จากอาชีพเกษตรกร	7
อิทธิพลด้านรูปลักษณะของพืชผลทางการเกษตรของครอบครัว	7
อิทธิพลด้านรูปลักษณะของเครื่องมือการเกษตรของครอบครัว	16
ความหมายและอิทธิพลจากงานไม้	20
เครื่องมือที่ใช้ในงานไม้	20
เทคนิคงานไม้	25

อิทธิพลจากผลงานของศิลปิน	29
อิทธิพลจากผลงานก่อนวิทยานิพนธ์	38
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์	42
แนวความคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน	42
รูปแบบของงานสร้างสรรค์	44
วิธีการดำเนินงาน	44
รายละเอียดของระยะเวลาในการดำเนินงาน	45
วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน	45
เทคนิค ขั้นตอน และกระบวนการ	51
เทคนิคที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน	51
ขั้นตอน และกระบวนการปฏิบัติงาน	58
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์การสร้างสรรค์	115
ผลงานวิทยานิพนธ์	115
ด้านแนวความคิด	115
ด้านเนื้อหา	116
ด้านขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์	118
ด้านรูปแบบ และทักษะการแสดงผล	118
ด้านเทคนิค	143
สรุปผลการวิเคราะห์การสร้างสรรค์	149
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	151
สรุปการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์	151
อภิปราย	151
ข้อเสนอแนะ	152

รายการอ้างอิง..... 153

ประวัติผู้เขียน..... 156

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ต้นส้มโอ.....	7
ภาพที่ 2 ลำต้นส้มโอ.....	8
ภาพที่ 3 ใบส้มโอ	9
ภาพที่ 4 ดอกส้มโอ.....	10
ภาพที่ 5 ผลส้มโอ.....	11
ภาพที่ 6 กล้วยน้ำว้า.....	12
ภาพที่ 7 ลำต้นกล้วยน้ำว้า.....	13
ภาพที่ 8 ใบกล้วย/ใบตอง.....	14
ภาพที่ 9 ดอกและผลกล้วยน้ำว้า.....	15
ภาพที่ 10 จอบ.....	17
ภาพที่ 11 เสียม.....	17
ภาพที่ 12 ตะขอ.....	18
ภาพที่ 13 กรรไกรตัดกิ่ง.....	18
ภาพที่ 14 มีดตอนกิ่ง.....	19
ภาพที่ 15 แครงรดน้ำ, กระบอกล้างน้ำ.....	19
ภาพที่ 16 สิว.....	21
ภาพที่ 17 ค้อน.....	22
ภาพที่ 18 เลื่อย.....	23
ภาพที่ 19 กบไสไม้.....	24
ภาพที่ 20 วิธีแกะไม้ตามเสี้ยน.....	25
ภาพที่ 21 การต่อไม้แบบเดือย.....	26

ภาพที่ 22 การต่อไม้แบบเดือยหางเหยี่ยว.....	27
ภาพที่ 23 การต่อไม้แบบเดือยกลม.....	28
ภาพที่ 24 การกลึงไม้.....	28
ภาพที่ 25 ภาพที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปิน พีระพงษ์ ดวงแก้ว.....	30
ภาพที่ 26 ภาพที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปิน พีระพงษ์ ดวงแก้ว.....	31
ภาพที่ 27 ภาพที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปิน พีระพงษ์ ดวงแก้ว.....	32
ภาพที่ 28 ภาพที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปิน Maskull Lasserre.....	33
ภาพที่ 29 ภาพที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปิน Maskull Lasserre.....	33
ภาพที่ 30 ภาพที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปิน Camille Kachani.....	34
ภาพที่ 31 ภาพที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปิน Camille Kachani.....	34
ภาพที่ 32 ภาพที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปิน Camille Kachani.....	35
ภาพที่ 33 ภาพที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปิน Camille Kachani.....	35
ภาพที่ 34 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์.....	38
ภาพที่ 35 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์.....	39
ภาพที่ 36 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์.....	40
ภาพที่ 37 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์.....	40
ภาพที่ 38 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์.....	41
ภาพที่ 39 ภาพร่างการติดตั้งผลงานชุดที่ 1 ชื่อผลงาน “ฟ้ามีดแล้ว”.....	42
ภาพที่ 40 ภาพร่างการติดตั้งผลงานชุดที่ 2 ชื่อผลงาน “กิ่งนี้สวย”.....	43
ภาพที่ 41 ภาพร่างจังหวะของผลงานชุดที่ 3 ชื่อผลงาน “ขอใบเดียว 30 โฉ”.....	43
ภาพที่ 42 ภาพร่างการติดตั้งผลงานชุดที่ 4 ชื่อผลงาน “ขอลูกใหญ่ ๆ”.....	44
ภาพที่ 43 ไม้แปรรูป.....	45
ภาพที่ 44 ไม้จากกิ่งส้ม (กิ่งส้มโอ).....	45

ภาพที่ 45 เหล็กเพลขนาด 8 มิลลิเมตร.....	46
ภาพที่ 46 ทินเนอร์, สีย้อมไม้.....	46
ภาพที่ 47 สเปร์ยแล็กเกอร์แบบด้าน, ทินเนอร์ (สำหรับล้างน้ำยาเคลือบไม้), ทินเนอร์ (สำหรับผสมน้ำยาเคลือบไม้), น้ำยาทาเคลือบไม้.....	46
ภาพที่ 48 กาวติดไม้.....	47
ภาพที่ 49 สีว๊ากะสลักไม้, สีว๊ากิ่งไม้.....	47
ภาพที่ 50 ค้อน.....	48
ภาพที่ 51 เลื่อย.....	48
ภาพที่ 52 กระจาดทรายขัดไม้ (สีน้ำตาล), กระจาดทรายขัดเหล็ก (สีเทา).....	48
ภาพที่ 53 กบไสไม้.....	49
ภาพที่ 54 ดินสอ, ไม้บรรทัด, คาลิปเปอร์วัดนอก.....	49
ภาพที่ 55 แปรง.....	49
ภาพที่ 56 สว่าน, ดอกสว่าน.....	50
ภาพที่ 57 เครื่องเจียร, เครื่องเจียรสายอ่อน.....	50
ภาพที่ 58 เครื่องกลึงไม้.....	50
ภาพที่ 59 ตัวอย่างการเขียนแบบในงานกลึงไม้.....	51
ภาพที่ 60 การยึดจับไม้กับเครื่องกลึง.....	51
ภาพที่ 61 ลักษณะการจับสีว๊ากิ่งไม้.....	52
ภาพที่ 62 ลักษณะการกลึงไม้.....	52
ภาพที่ 63 ลักษณะงานกลึงไม้ที่สมบูรณ์.....	53
ภาพที่ 64 การเข้าไม้แบบสลักเดือย.....	53
ภาพที่ 65 ลักษณะการเลื่อยไม้ขั้นตอนที่ 1.....	54
ภาพที่ 66 ลักษณะการเขียนแบบทำร่องเดือย.....	54

ภาพที่ 67 การใช้เลื่อยบั้งบริเวณร่องเดือย	55
ภาพที่ 68 ไม้ที่เลื่อยเสร็จและพร้อมประกอบ	55
ภาพที่ 69 ช่องว่างสำหรับใส่สลัก.....	55
ภาพที่ 70 นำไม้ที่ขึ้นมาทำเป็นสลัก	56
ภาพที่ 71 การเข้าไม้แบบสลักเดือยที่เสร็จสมบูรณ์	56
ภาพที่ 72 การเข้าไม้แบบเดือยหางเหยี่ยว	56
ภาพที่ 73 ลักษณะการเขียนแบบเดือยหางเหยี่ยว.....	57
ภาพที่ 74 ลักษณะเดือยหางเหยี่ยว	57
ภาพที่ 75 เดือยหางเหยี่ยว.....	57
ภาพที่ 76 ข้อมูลภาพถ่าย จอบและเสียม	58
ภาพที่ 77 ข้อมูลภาพถ่าย มีดตอнокและกรรไกรตัดกิ่ง.....	59
ภาพที่ 78 ข้อมูลภาพถ่าย มีดตอнокและกรรไกรตัดกิ่ง.....	59
ภาพที่ 79 เตรียมวัสดุ ก่อนร่างภาพด้วยมือ	60
ภาพที่ 80 ภาพร่างของผลงานชุดที่ 1.....	60
ภาพที่ 81 ภาพร่างของผลงานชุดที่ 2.....	61
ภาพที่ 82 แบบกลึงไม้.....	61
ภาพที่ 83 ไม้ที่กลึงแล้ว	62
ภาพที่ 84 การจัดองค์ประกอบของชิ้นงานชุดที่ 1	62
ภาพที่ 85 ลักษณะของชิ้นงานชุดที่ 1 เมื่อประกอบในขั้นที่ 1	63
ภาพที่ 86 เลื่อยไม้ที่คัดเลือกมา เพื่อนำไปแกะสลัก.....	63
ภาพที่ 87 เสียมที่แกะสลักจากไม้ในผลงานชุดที่ 1	64
ภาพที่ 88 เสียมที่ประกอบกับชิ้นงานแล้วในผลงานชุดที่ 1	64
ภาพที่ 89 ใช้สิ่วหน้าโค้งทำผิวพื้น	65

ภาพที่ 90 แผ่นไม้ที่ตัดเป็นรูปทรงใบส้มโอแล้ว.....	65
ภาพที่ 91 ใบส้มโอที่แกะสลักจากไม้.....	66
ภาพที่ 92 ใบส้มโอแบบที่ 1 แกะสลักจากไม้ ความหนา 5 มิลลิเมตร.....	66
ภาพที่ 93 ใบส้มโอแบบที่ 2 แกะสลักจากไม้แบบบาง 1 มิลลิเมตร.....	66
ภาพที่ 94 ใช้สว่านเจาะรูที่กิ่งไม้ให้ทะลุอีกด้าน.....	67
ภาพที่ 95 นำใบส้มโอมาใส่ในรูที่เจาะไว้.....	67
ภาพที่ 96 ลักษณะการติดใบส้มโอ แบบที่ 1.....	67
ภาพที่ 97 ลักษณะการติดใบส้มโอ แบบที่ 2.....	68
ภาพที่ 98 พันด้วยสเปรย์แล็กเกอร์แบบด้านเป็นขั้นตอนสุดท้าย.....	68
ภาพที่ 99 ผลงานที่เคลือบด้วยสเปรย์แล็กเกอร์แบบด้านแล้ว.....	69
ภาพที่ 100 ข้อมูลภาพถ่าย ตะขอตัดกิ่ง, แครงรดน้ำ.....	69
ภาพที่ 101 ข้อมูลภาพถ่ายใบตอง.....	70
ภาพที่ 102 ภาพร่างและโมเดลโครงสร้างของผลงานชุดที่ 3.....	70
ภาพที่ 103 แบบกระดาษ.....	71
ภาพที่ 104 ไม้ที่ร่างแบบแล้ว (ด้านบน).....	71
ภาพที่ 105 ไม้ที่ร่างแบบแล้ว (ด้านข้าง).....	71
ภาพที่ 106 ลักษณะไม้ที่ตัดตามแบบแล้ว (ด้านบน).....	71
ภาพที่ 107 ลักษณะไม้ที่ตัดตามแบบแล้ว (ด้านข้าง).....	72
ภาพที่ 108 เจาะรูขนาด 8 มิลลิเมตร.....	72
ภาพที่ 109 แต่งชิ้นงานก่อนประกอบ.....	72
ภาพที่ 110 ใช้กระดาษพันกับตะปู ทำเป็นดอกสว่าน เพื่อใช้ในการขัด.....	73
ภาพที่ 111 ลักษณะการประกอบชิ้นงาน.....	73
ภาพที่ 112 ชิ้นงานที่ตัดขอบแล้ว.....	74

ภาพที่ 113	ก้านใบตอง (การประกอบไม้ใช้แบบทางเหยี่ยว)	74
ภาพที่ 114	ประกอบแครงรดน้ำและตะขอ	75
ภาพที่ 115	ขัดแต่งชิ้นงาน	75
ภาพที่ 116	ข้อมูลภาพถ่ายกระบอกฉีดยา	76
ภาพที่ 117	ข้อมูลภาพถ่ายเครื่องกลึง	76
ภาพที่ 118	ภาพร่างและโมเดลโครงสร้างของผลงานชุดที่ 4	77
ภาพที่ 119	แบบกลึงไม้ผลงานชุดที่ 4	77
ภาพที่ 120	ตัดไม้เป็นรูปทรงกลึงขั้นที่ 1	78
ภาพที่ 121	ขัดผิวเบื้องต้น	78
ภาพที่ 122	กลึงที่แกะสลักจากไม้	79
ภาพที่ 123	เจาะรูและย้อมสีไม้เตรียมประกอบ	79
ภาพที่ 124	ประกอบชิ้นงาน	80
ภาพที่ 125	สีจากวัสดุไม้ที่เกิดการจากลนไฟ	80
ภาพที่ 126	ทาน้ำยาเคลือบไม้และรอให้แห้ง	81
ภาพที่ 127	ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1	82
ภาพที่ 128	ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1 (เสียม)	83
ภาพที่ 129	รายละเอียดผลงานชุดที่ 1 (เสียม)	84
ภาพที่ 130	รายละเอียดผลงานชุดที่ 1 (เสียม)	85
ภาพที่ 131	รายละเอียดผลงานชุดที่ 1 (เสียม)	85
ภาพที่ 132	รายละเอียดผลงานชุดที่ 1 (เสียม)	86
ภาพที่ 133	ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1 (จอบ)	87
ภาพที่ 134	รายละเอียดของผลงานชุดที่ 1 (จอบ)	88
ภาพที่ 135	รายละเอียดของผลงานชุดที่ 1 (จอบ)	89

ภาพที่ 136 รายละเอียดของผลงานชุดที่ 1 (จบ)	89
ภาพที่ 137 รายละเอียดของผลงานชุดที่ 1 (จบ)	90
ภาพที่ 138 รายละเอียดของผลงานชุดที่ 1 (จบ)	91
ภาพที่ 139 ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 2 ชื่อผลงาน “กิ้งน้ส่วย” เทคนิค แกะสลักไม้ กิ่งไม้ ประกอบ ไม้ ขนาด แปรรูปตามพื้นที่ ปี 2561	92
ภาพที่ 140 ผลงานชุดที่ 2 (มีดตอ กิ่ง)	93
ภาพที่ 141 รายละเอียดของผลงานชุดที่ 2 (มีดตอ กิ่ง)	94
ภาพที่ 142 รายละเอียดของผลงานชุดที่ 2 (มีดตอ กิ่ง)	94
ภาพที่ 143 รายละเอียดของผลงานชุดที่ 2 (มีดตอ กิ่ง)	95
ภาพที่ 144 รายละเอียดของผลงานชุดที่ 2 (มีดตอ กิ่ง)	96
ภาพที่ 145 ผลงานชุดที่ 2 (กรรไกรตัดกิ่ง)	97
ภาพที่ 146 รายละเอียดผลงานชุดที่ 2 (กรรไกรตัดกิ่ง)	98
ภาพที่ 147 รายละเอียดผลงานชุดที่ 2 (กรรไกรตัดกิ่ง)	99
ภาพที่ 148 รายละเอียดผลงานชุดที่ 2 (กรรไกรตัดกิ่ง)	99
ภาพที่ 149 รายละเอียดผลงานชุดที่ 2 (กรรไกรตัดกิ่ง)	100
ภาพที่ 150 ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 3	101
ภาพที่ 151 ด้านข้างของผลงานชุดที่ 3	102
ภาพที่ 152 ด้านข้างของผลงานชุดที่ 3	102
ภาพที่ 153 ส่วนประกอบของผลงานชุดที่ 3 (ตะขอ)	103
ภาพที่ 154 ส่วนประกอบของผลงานชุดที่ 3 (แครงรดน้ำ)	104
ภาพที่ 155 ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 4	105
ภาพที่ 156 ผลงานชุดที่ 4 (กระบอกฉีดน้ำ)	106
ภาพที่ 157 ผลงานชุดที่ 4 (กระบอกฉีดน้ำ)	107

ภาพที่ 158 ผลงานชุดที่ 4 (กระบอกฉีดน้ำ)	108
ภาพที่ 159 ผลงานชุดที่ 4 (กระบอกฉีดน้ำ)	109
ภาพที่ 160 ผลงานชุดที่ 4 (กระบอกฉีดน้ำ)	110
ภาพที่ 161 ผลงานชุดที่ 4 (หวีกล้วย)	111
ภาพที่ 162 ผลงานชุดที่ 4 (หวีกล้วย)	111
ภาพที่ 163 ผลงานชุดที่ 4 (หวีกล้วย)	112
ภาพที่ 164 ผลงานชุดที่ 4 (หวีกล้วย)	112
ภาพที่ 165 ผลงานชุดที่ 4 (หวีกล้วย)	113
ภาพที่ 166 ผลงานชุดที่ 4 (หวีกล้วย)	113
ภาพที่ 167 เส้นที่เกิดจากการเลียนแบบกิ่งส้มโอและใบตองจากส่วนหนึ่งของผลงานวิทยานิพนธ์ “เครื่องมือ...เครื่องมือ”	119
ภาพที่ 168 ตัวอย่างเส้นเชิงนัยในผลงานวิทยานิพนธ์ “เครื่องมือ...เครื่องมือ”	119
ภาพที่ 169 ภาพตัวอย่างสีที่มาจากวัสดุของผลงานวิทยานิพนธ์ “เครื่องมือ...เครื่องมือ”	120
ภาพที่ 170 ภาพตัวอย่างรูปทรง (บริเวณสีขาว) ของผลงานวิทยานิพนธ์ “เครื่องมือ...เครื่องมือ”	121
ภาพที่ 171 ภาพตัวอย่างพื้นที่ว่าง (บริเวณสีขาว) ของผลงานวิทยานิพนธ์ “เครื่องมือ...เครื่องมือ”	122
ภาพที่ 172 ภาพตัวอย่างพื้นผิวของผลงานวิทยานิพนธ์ “เครื่องมือ...เครื่องมือ”	123
ภาพที่ 173 เส้นที่เกิดขึ้นจริงในผลงานชุดที่ 1	124
ภาพที่ 174 เส้นแสดงความเคลื่อนไหวภายในของผลงานชุดที่ 1	124
ภาพที่ 175 สีในผลงานชุดที่ 1	125
ภาพที่ 176 สีในผลงานชุดที่ 1	125
ภาพที่ 177 รูปทรง (สีขาว) ของผลงานชุดที่ 1	126
ภาพที่ 178 พื้นที่ว่าง (สีขาว) ระหว่างผลงานชุดที่ 1	126
ภาพที่ 179 พื้นที่ว่าง (สีขาว) ภายในผลงานชุดที่ 1 ที่เกิดจากการทับซ้อนของกิ่งส้มโอ	127

ภาพที่ 180	พื้นที่ว่างที่เกิดจากระยะห่างผลงานชุดที่ 1 กับผนัง	127
ภาพที่ 181	ความเคลื่อนไหวของอากาศรอบผลงาน	128
ภาพที่ 182	พื้นผิวของเปลือกกิ่งส้มโอและพื้นผิวที่เกิดจากการกลิ้งในผลงานชุดที่ 1	128
ภาพที่ 183	พื้นผิวที่เกิดจากการใช้ส่วตากเปลือกกิ่งส้มโอในผลงานชุดที่ 1	129
ภาพที่ 184	เส้นที่เกิดขึ้นจริงของผลงานชุดที่ 2	129
ภาพที่ 185	เส้นเชิงนัยของผลงานชุดที่ 2	130
ภาพที่ 186	ความเคลื่อนไหวภายในของผลงานชุดที่ 2	130
ภาพที่ 187	สีของผลงานชุดที่ 2	131
ภาพที่ 188	สีจากวัสดุของผลงานชุดที่ 2	131
ภาพที่ 189	รูปทรง (สีขาว) ของผลงานชุดที่ 2	132
ภาพที่ 190	พื้นที่ว่าง (สีขาว) ระหว่างผลงานชุดที่ 2	132
ภาพที่ 191	พื้นที่ว่าง (สีขาว) ภายในผลงานชุดที่ 2	133
ภาพที่ 192	พื้นที่ว่างที่เกิดจากระยะห่างระหว่างผลงานชุดที่ 2 และผนัง	133
ภาพที่ 193	เส้นความเคลื่อนไหวภายในของผลงานชุดที่ 2	134
ภาพที่ 194	พื้นผิวที่ได้จากการกลิ้งไม้ในผลงานชุดที่ 2	134
ภาพที่ 195	พื้นผิวที่ได้จากการใช้ส่วตากเปลือกกิ่งส้มโอในผลงานชุดที่ 2	135
ภาพที่ 196	เส้นที่เกิดขึ้นจริงของผลงานชุดที่ 3	135
ภาพที่ 197	เส้นเชิงนัยของผลงานชุดที่ 3	136
ภาพที่ 198	สีของผลงานชุดที่ 3	136
ภาพที่ 199	สีของผลงานชุดที่ 3	137
ภาพที่ 200	รูปทรง (สีขาว) ของผลงานชุดที่ 3	137
ภาพที่ 201	พื้นที่ว่าง (สีดำ) ของผลงานชุดที่ 3	138
ภาพที่ 202	พื้นผิวที่เกิดจากการขัด	138

ภาพที่ 203	พื้นผิวที่เกิดจากการใช้สีvlak	139
ภาพที่ 204	เส้นที่เกิดขึ้นจริงในส่วนก้านบัวกระบอกฉีดน้ำ	139
ภาพที่ 205	เส้นแกนกลางของรูปทรง	140
ภาพที่ 206	สีเหลืองจากไม้ขนุน, สีน้ำตาลเข้มจากสีย้อมไม้	140
ภาพที่ 207	สีดำที่เกิดจากการเผาด้วยไฟ	141
ภาพที่ 208	รูปทรงของผลงานชุดที่ 4	141
ภาพที่ 209	พื้นที่ว่าง (สีขาว) ของผลงานชุดที่ 4	142
ภาพที่ 210	พื้นผิวที่เกิดจากการขัดด้วยกระดาษทราย และการแกะสลักด้วยสิ่วแกะสลักไม้	142
ภาพที่ 211	พื้นผิวของไม้ขนุน และร่องรอยที่เกิดจากการกลึงไม้	143
ภาพที่ 212	การประกอบไม้โดยการใช้ตะปูเป็นเดือย ในผลงาน "เครื่องมือ 1"	143
ภาพที่ 213	การประกอบไม้โดยใช้เดือยแบบง่าย ในผลงาน "เครื่องมือ 2"	144
ภาพที่ 214	ตัวอย่างการใช้เทคนิคการกลึงไม้เพื่อเลียนแบบค้อนแกะสลักไม้ ในผลงาน "เครื่องมือ 3"	144
ภาพที่ 215	ตัวอย่างการแกะสลักเลียนแบบกรรไกรตัดเหล็ก ในผลงาน "เครื่องมือ 5"	145
ภาพที่ 216	การประกอบไม้ด้วยการเข้าไม้แบบสลักเดือย ในผลงาน "เครื่องมือ 3-เครื่องมือ 5"	145
ภาพที่ 217	การเข้าไม้แบบสลักเดือยที่มีความเรียบร้อยมากขึ้น	146
ภาพที่ 218	ใบส้มโอจากการแกะสลักไม้ และดอกส้มโอจากการกลึงไม้ช่วยลดความแข็งของรูปทรงกิ่งไม้	146
ภาพที่ 219	การประกอบผลงานชุดที่ 3	147
ภาพที่ 220	ภาพหนึ่งในผลงานชุดที่ 4 ที่แสดงให้เห็นถึงเทคนิคการแกะสลักไม้ และเทคนิคการกลึงไม้	147

บทที่ 1

บทนำ

อาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพของคนไทยมาอย่างยาวนาน เนื่องด้วยลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่ที่เหมาะสมกับการทำเกษตรกรรม ซึ่งครอบครัวของข้าพเจ้านั้นประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นหลัก มาตั้งแต่รุ่นปู่ย่า ตายทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ก่อให้เกิดเป็นวิถีชีวิตที่มีกลิ่นอายของชาวสวน ทั้ง การกิน การอยู่ การทำงานต่าง ๆ รวมถึงความรู้และภูมิปัญญาชาวบ้านที่ทำต่อ ๆ กันมา เช่น การปลูก การดูแล การบำรุงรักษาและการหีบจับใช้สอยเครื่องมือต่าง ๆ อันได้แก่ จอบ พลั่ว ฯลฯ ที่ใช้งานในการทำสวน ซึ่งเครื่องมือเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้เกิดประโยชน์ในการทำงานต่าง ๆ ปัจจุบันแม้ก็ยังประกอบอาชีพทำสวน ซึ่งข้าพเจ้าช่วยงานแม่มาตั้งแต่เด็ก ทำให้ได้ซึมซับการเป็นชาวสวน การหีบจับเครื่องมือการเกษตรต่าง ๆ ที่มีลักษณะและรูปแบบการใช้ที่แตกต่างกันไป อาชีพเกษตรกรนั้นถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นในการเรียนรู้การใช้เครื่องมือในช่วงชีวิตวัยเด็กของข้าพเจ้า ซึ่งในปัจจุบันข้าพเจ้าก็ยังคอยช่วยแม่ทำงานในสวนอยู่บ้างและยังมีอาชีพเป็นช่างแกะสลักไม้ที่มีการใช้เครื่องมือเช่นกัน แต่เป็นในอีกรูปแบบหนึ่งตามลักษณะของงาน

ความสำคัญของปัญหาและแรงบันดาลใจ

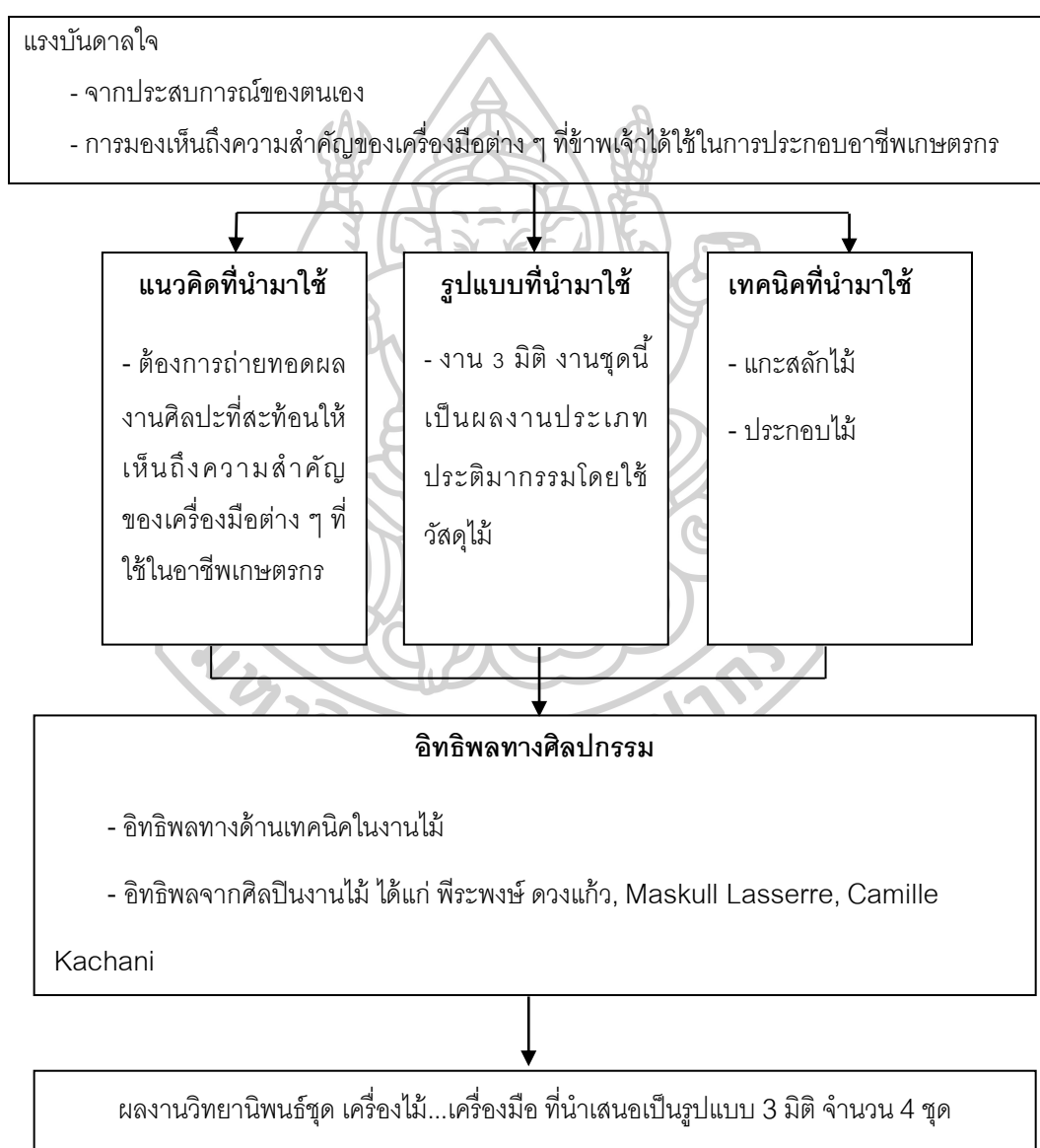
อาชีพเกษตรกรนั้นเป็นอาชีพหลักของคนไทย ซึ่งข้าพเจ้านั้นเติบโตมากับครอบครัวที่ประกอบอาชีพเกษตรกรเป็นหลัก ทำให้ได้สัมผัสและซึมซับกับวิถีชีวิตและการทำงานต่าง ๆ ของอาชีพนี้

ครอบครัวของข้าพเจ้านั้นประกอบอาชีพเกษตรกร โดยปลูกส้มโอเป็นหลัก ในการทำสวนจำเป็นต้องใช้เครื่องมือในการปลูก ตัดแต่งกิ่ง การดูแลรักษา เป็นต้น ซึ่งเครื่องมือที่ใช้จนคุ้นเคยและใช้งานตั้งแต่เด็กจนถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็น จอบ เสียม บัวรดน้ำ กรรไกรแต่งกิ่ง รวมถึงเครื่องจักรต่าง ๆ ที่ใช้ภายในสวน ทำให้มองเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของเครื่องมือต่าง ๆ ในการทำสวน จึงเป็นที่มาของแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของเครื่องมือต่าง ๆ ในอาชีพเกษตรกร ผ่านรูปแบบงาน 3 มิติ โดยใช้วัสดุเป็นไม้จากธรรมชาติและไม้ที่ผ่านการแปรรูปแล้วมาสร้างสรรค์ผ่านเทคนิคการแกะสลักไม้ และการประกอบไม้

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ผลงานการแกะสลักไม้ เพื่อจินตนาการสร้างสรรค์ไปถึงต้นไม้ ใบไม้ และพืชผลที่มีชีวิต
2. สร้างสรรค์ผลงานแกะสลักไม้ ผ่านการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ของอาชีพช่างในวิถีเกษตรกร
3. เพื่อศึกษาเทคนิควิธีการและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานจากไม้ ด้วยเทคนิคการประกอบไม้ในรูปแบบต่าง ๆ จากอาชีพช่างแกะสลักไม้ และอาชีพเกษตรกร

ตารางที่ 1 กรอบแนวความคิดในการสร้างสรรค์

สมมติฐานของการศึกษา

ผลงานสร้างสรรค์ที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของเครื่องมือต่าง ๆ ในอาชีพเกษตรกร โดยใช้วัสดุไม้ มาสร้างสรรค์ผ่านเทคนิคการแกะสลักไม้และการประกอบไม้ นำเสนอรูปแบบงาน 3 มิติ แสดงความสัมพันธ์กันระหว่างรูปทรงของชิ้นงานกับรูปแบบของเทคนิคการประกอบ ไม้ให้มีความสอดคล้องกันและสามารถนำมาพัฒนาในงานสร้างสรรค์จนเกิดเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

ขอบเขตการศึกษา

1. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** วิทยานิพนธ์ชุดนี้ มีแรงบันดาลใจจากการสัมผัสและสัมผัสกับชีวิต เป็นการแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของเครื่องมือต่าง ๆ กับอาชีพเกษตร ซึ่งเป็นอาชีพของครอบครัว

2. **ขอบเขตด้านรูปแบบ** เป็นผลงาน 3 มิติที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของเครื่องมือต่าง ๆ ในอาชีพเกษตรกร ผ่านรูปแบบงาน 3 มิติ โดยใช้วัสดุเป็นไม้จากธรรมชาติและไม้ที่ผ่านการแปรรูปแล้วมาสร้างสรรค์ผ่านเทคนิคการแกะสลักไม้และการประกอบไม้

3. **ขอบเขตด้านเทคนิค** เป็นการใช้เทคนิคการแกะสลักไม้ ประกอบไม้ให้มีความสอดคล้องกันระหว่างรูปทรงของชิ้นงานกับรูปแบบของเทคนิค

ขั้นตอนและวิธีการสร้างสรรค์

1. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากประสบการณ์ส่วนตัวและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ
2. สร้างแบบร่าง 2 มิติ
3. สร้างแบบจำลอง 3 มิติและปรับให้เหมาะสม
4. ขยายแบบงานและสร้างผลงานจริง
5. วิเคราะห์ผลงานเพื่อนำไปปรับใช้ในผลงานชุดต่อไป

วัสดุอุปกรณ์ มีดังนี้

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

1. สมุดและดินสอสำหรับจดบันทึกข้อมูล
2. กล้องถ่ายรูปสำหรับบันทึกข้อมูลภาพถ่าย

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์

วัสดุ ประกอบด้วย

1. ไม้แปรรูป
2. ไม้จากธรรมชาติ
3. เหล็กเพลลาขาว
4. สีย้อมไม้, ทินเนอร์
5. น้ำยาทาเคลือบไม้, สเปรย์แล็กเกอร์
6. กาวติดไม้

อุปกรณ์ ประกอบด้วย

1. สิวแกะไม้
2. ค้อน
3. เลื่อย
4. กระดาษทราย
5. กบไสไม้
6. ดินสอ, ไม้บรรทัด, คาลิปเปอร์วัดนอก
7. แปรง
8. สว่าน, ดอกสว่าน
9. เครื่องเจียร, เครื่องเจียรสายอ่อน
10. เครื่องกลึงไม้

งบประมาณที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ประกอบด้วย ค่าวัสดุ อุปกรณ์ และค่าจัดทำเอกสาร โดยประมาณ 50,000 บาท

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. พัฒนาความคิดและทักษะกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานด้านทัศนศิลป์
2. สร้างสรรค์ผลงานที่สะท้อนแนวความคิดและการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ
3. ถ่ายทอดแนวความคิดออกมาเป็นผลงานรูปธรรมได้

บทที่ 2

เอกสาร ข้อมูลและศิลปกรรมที่เกี่ยวข้อง

ศิลปะนั้นคือกิจกรรมหนึ่งซึ่งเป็นเหมือนการบันทึกเรื่องราวต่าง ๆ หรือแสดงออกทางหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งเกิดจากการรับรู้จากทางสัมผัสทั้งห้า ผ่านการวิเคราะห์ตามจินตนาการ เหตุผล ความเชื่อ ความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ ที่ล้วนมาจากธรรมชาติ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า “ศิลปะเลียนแบบธรรมชาติ” ธรรมชาติไม่ใช่ศิลปะ แต่ศิลปะต้องผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์และสร้างโดยมนุษย์ อาจแสดงออกมาได้หลายรูปแบบตามความสนใจ ความชอบและความถนัดของบุคคลนั้น ๆ ศิลปะมีมายาวนานโดยเหตุผลของการสร้างสรรค์งานศิลปะออกมานั้นล้วนแตกต่างกันไปตามยุคสมัย อาจเริ่มจากการใช้ศิลปะเพื่อจดบันทึกเรื่องราวในชีวิตประจำวันดังที่กล่าวไปข้างต้น จนในปัจจุบันศิลปะถูกนำมาใช้หลากหลายมากขึ้น เช่น แสดงออกจากความรู้สึก การรับใช้ศาสนา ความแปลกใหม่ เป็นต้น จากอดีตที่แบ่งได้งานศิลปะได้จากยุคสมัย เริ่มเปลี่ยนเป็นแบ่งด้วยลัทธิ แบ่งเป็นกลุ่ม จนปัจจุบันนั้นจะเป็นแบบเฉพาะตัวตามจุดเด่นของศิลปินคนนั้น ๆ ซึ่งปัจจุบันการทำงานศิลปะไม่ได้จำกัดอยู่แค่งานจิตรกรรมแบบ 2 มิติหรือประติมากรรมแบบ 3 มิติอีกแล้ว เริ่มมีความแปลกใหม่ผสมผสานไปเรื่อย ๆ ตามความสนใจและความชื่นชอบส่วนบุคคล

การสร้างสรรค์งานศิลปะชุด เครื่องไม้...เครื่องมือ นำเสนอถึงความสำคัญของเครื่องมือ ซึ่งเป็นเทคนิคในงานไม้ สร้างสรรค์ออกมาในรูปแบบงานประติมากรรม 3 มิติ เพื่อแสดงให้เห็นถึงเครื่องมือที่ถูกใช้โดยมนุษย์ ที่กระทำต่อธรรมชาติ เพื่อนำมาสู่การเจริญเติบโตและความอุดมสมบูรณ์¹

แนวคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ ได้รับอิทธิพลในการสร้างสรรค์ผลงานสามารถระบุได้ดังต่อไปนี้

1. ที่มาของความคิดและแรงบันดาลใจ
2. ความหมายของอาชีพเกษตรกร
3. อิทธิพลที่ได้จากอาชีพเกษตรกร
4. ความหมายและอิทธิพลจากงานไม้
5. อิทธิพลจากผลงานของศิลปิน
6. อิทธิพลจากผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

¹ ทฤษฎีทางศิลปะของ Aristotle, เข้าถึงเมื่อ 19 มิถุนายน 2561, เข้าถึงได้จาก http://bubeeja.blogspot.com/2013/01/blog-post_21.html

ที่มาของความคิดและแรงบันดาลใจ

จากอาชีพเกษตรกรที่ต้องมีการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ตามลักษณะของงานที่ทำ ไม่ว่าจะ เป็น จอบ เสียม ที่วัสดุล้วนทำมาจากโลหะซึ่งมีความแข็งแรงทนทานที่ใช้ในการขุดดิน เทียบกันหากเรา ใช้มือเปล่าไปขุดดิน อาจจะใช้เวลานาน และอาจได้รับบาดเจ็บจากงานนั้น ๆ เครื่องมือเหล่านี้จึง เป็นเหมือนของคู่กายที่จำเป็นต้องใช้ประกอบในการทำงานต่าง ๆ เพื่อช่วยทำให้งานแต่ละอย่าง นั้นรวดเร็ว มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่นเดียวกับ งานแกะสลักไม้ ที่จำเป็นต้องใช้ สิ่ว ค้อน ฯลฯ ใน การแกะสลัก เพราะมือและเล็บของเราไม่แข็งแรงและคมพอที่จะเฉือนเนื้อไม้เข้าไปได้ ซึ่งเครื่องมือ แต่ละชนิดล้วนมีลักษณะพิเศษในตัวเอง ตามลักษณะของงานที่ใช้ เครื่องมือจึงเป็นจุดเริ่มต้นของ แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะแสดงงานออกถึง ประโยชน์ของเครื่องมืออื่น ๆ ที่การใช้งานต่างกัน แต่มีจุดประสงค์ในการใช้งานแบบเดียวกันคือ การเจริญเติบโตและความอุดมสมบูรณ์

จะเห็นได้ว่ามนุษย์กับเครื่องมือมีความสัมพันธ์กัน มีเพียงมนุษย์เท่านั้นที่มีความสามารถใช้ เครื่องมือได้ อาจกล่าวได้ว่าในอาชีพเกษตรกรนั้นใช้เครื่องมือเป็นเหมือนสื่อกลางระหว่างมนุษย์ และธรรมชาติ ซึ่งเครื่องมือล้วนมีความสำคัญทั้งในด้านประโยชน์ใช้สอย ความรู้สึกผูกพันระหว่าง มนุษย์กับเครื่องมือ รวมไปถึงความทรงจำในช่วงเวลานั้น ๆ ล้วนมีเรื่องราวและความประทับใจที่ นำมาสร้างสรรค์ผลงานนิทรรศน์

ความหมายของอาชีพเกษตรกร

การเกษตร หรือการเกษตรกรรม (Agriculture) หมายถึงการเพาะปลูกพืชต่าง ๆ รวมทั้งการ เลี้ยงสัตว์และการประมง ผู้ที่ทำการเกษตรนั้นเรียกว่า เกษตรกร ส่วนคำว่า กสิกร นั้นหมายถึงผู้ที่ ทำการกสิกรรม คือผู้ที่ปลูกพืชเพียงอย่างเดียว เช่น ชาวไร่ ชาวนา ชาวสวนการเกษตรจึงเป็นการ จัดการกับทรัพยากรธรรมชาติ แรงงาน และทุน โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ เพื่อให้ได้มาซึ่ง ผลผลิตจากทั้งพืชและสัตว์ ซึ่งเรานิยมเรียกว่าผลผลิตทางการเกษตร

การเกษตรยังหมายถึง วิธีการยังชีพอย่างหนึ่งของมนุษย์ เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการปลูกพืชและ เลี้ยงสัตว์ การเกษตรเป็นการทำงานเพื่อควบคุมธรรมชาติในอันที่จะผลิตพืชและสัตว์ให้ได้ตาม ความต้องการของมนุษย์ โดยอาศัยการเจริญเติบโตของพืชและสัตว์เป็นพื้นฐาน มีมนุษย์เป็นผู้ ควบคุมดำเนินการอย่างมีระบบแบบแผน มีการวางแผนปฏิบัติงานล่วงหน้า คิดคำนวณรายได้- รายจ่าย ในการดำเนินการทั้งหมดในการเกษตร พืช หมายถึง พืชสวน พืชไร่ ป่าไม้ สัตว์ หมายถึง สัตว์บก สัตว์น้ำ ทั้งที่เป็นสัตว์เลี้ยงและสัตว์ป่า ดังนั้น การเกษตรจึงมีขอบเขตครอบคลุมการปลูก

พืช การเลี้ยงสัตว์ และการประมงนอกจากนี้ยังรวมไปถึงการสร้างเสริมบรรยากาศ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ²

อิทธิพลที่ได้จากอาชีพเกษตรกร

อิทธิพลด้านรูปลักษณะของพืชผลทางการเกษตรของครอบครัว

สวน คือ พื้นที่ที่ปลูกต้นไม้เป็นจำนวนมาก อาจมีชนิดเดียว หรือหลายชนิดรวมกัน เช่นสวนผัก สวนผลไม้ สวนดอกไม้ เป็นต้น ผลงานชุดนี้มีการนำลักษณะด้านรูปลักษณะภายนอกของต้นส้มโอ และกล้วยน้ำว้า มาเพื่อเป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์ผลงาน ซึ่งมีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

ภาพที่ 1 ต้นส้มโอ

ที่มา: ต้นส้มโอ, ถ่ายเมื่อ 1 พฤษภาคม 2561, ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย

ส้มโอ (Pomelo/Shaddock) เป็นพืชในตระกูลเดียวกับส้ม ซึ่งเดิมทีเรามักมีความเข้าใจว่า ส้มโอเป็นส้มชนิดหนึ่งเหมือนกับส้มผลเล็ก (Grapefruits) หรือส้มชนิดกิ่งส้มโอกับส้มเกลี้ยงที่เรา นิยมรับประทานในทุกวันนี้ที่ใช้คำเรียกว่า “Pomelo” หรือที่เรียกในคำไทย คือ ส้มโอฝรั่ง แต่ความจริงแล้ว ส้มโอ ต่างจาก Grapefruit ทั้งชื่อเรียกทางวิทยาศาสตร์ รวมถึงลักษณะอื่นที่ต่างกัน อาทิ ส้มผลเล็กจะมีรสขมอมเปรี้ยว มีเนื้อเป็นกุ่มเล็ก ๆ และเรียวยาว เวลารับประทานนิยมใช้มีดผ่าครึ่ง

²

ความหมายของเกษตร, เข้าถึงเมื่อ 25 เมษายน 2561, เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/kruorclass/feeding-habits>

แล้วใช้ช้อนตักรับประทาน ส่วนส้มโอ (Pomelo) จะมีรสหวานหรือหวานอมเปรี้ยว เนื้อเป็นกุ่มใหญ่ และอวบหนูน เวลารับประทานนิยมแกะเปลือกออกก่อนจนเหลือแค่ก๊ีบเนื้อผล

การปลูกส้มโอในประเทศไทยในช่วงแรก ๆ จะมีการปลูกบริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาในช่วงพระนคร และฝั่งธนบุรี ต่อมาจึงส่งเสริม และนิยมกันปลูกมากทั่วภาคกลาง ซึ่งพัฒนาสายพันธุ์ได้มากมาย โดยมีจุดเริ่มต้นของสายพันธุ์ในแถบจังหวัดภาคกลาง

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ภาพที่ 2 ลำต้นส้มโอ

ที่มา: ลำต้นส้มโอ, ถ่ายเมื่อ 1 พฤษภาคม 2561, ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย

ลำต้น

ลำต้นส้มโอมีลักษณะค่อนข้างเป็นเหลี่ยมและมีรูปร่างที่ไม่แน่นอน มีความสูงของลำต้นประมาณ 5-15 เมตร ลำต้นแตกกิ่งแขนงมาก กิ่งอ่อนมีขนปกคลุม ลำต้น และกิ่งมีหนามรูปร่างอ้วน ยาวประมาณ 1-5 เซนติเมตร ลำต้นมีทรงพุ่มบริเวณส่วนปลายของลำต้น ขนาดทรงพุ่มประมาณ 3-4 เมตร เปลือกลำต้นมีสีน้ำตาลอมเทา ส่วนเนื้อไม้มีลักษณะเหนียว แต่ไม่แข็ง กิ่งหักได้ยาก

ภาพที่ 3 ใบส้มโอ

ที่มา: ใบส้มโอ, ถ่ายเมื่อ 1 พฤษภาคม 2561, ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย

ใบ

ส้มโอเป็นพืชใบเลี้ยงคู่ แตกกิ่งออกเป็นใบเดี่ยว เรียงวนสลับกันบนกิ่ง ใบมีขนาดใหญ่ สีเขียวเข้ม แผ่นใบหนา และเป็นมัน กว้าง 10-12 เซนติเมตร ยาว 15-20 เซนติเมตร ใบประกอบด้วยแผ่นใบ และก้านใบ โดยก้านใบจะมีแผ่นใบขนาดเล็กที่เรียกว่า wing ส่วนแผ่นใบจะรูปร่างคล้ายรูปไข่ ยาว หรือรูปโล่ ฐานใบแหลมบ้าน ปลายใบมน และมีรอยเว้าตรงกลางเป็นรูปหัวใจ ส่วนขอบใบจะมีหยักเล็ก ๆ แผ่นใบด้านบนมีสีเขียวเข้มเป็นมันวาว ส่วนแผ่นใบด้านล่างเป็นสีเขียวอ่อน และมีขนนุ่มปกคลุม

ภาพที่ 4 ดอกส้มโอ

ที่มา: ดอกส้มโอ, ถ่ายเมื่อ 1 พฤษภาคม 2561, ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย

ดอก

ดอกส้มโอ ออกเป็นช่อหรือออกเป็นดอกเดี่ยว แทนออกบริเวณปลายของกิ่งอ่อน ประกอบด้วยช่อดอกที่เกิดบริเวณปลายยอด และตายอดด้านข้าง แต่ละช่อมีดอก 1-20 ดอก ดอกมีขนาดใหญ่ และเป็นดอกสมบูรณ์เพศที่ผสมเกสรในดอกตัวเอง แต่ละดอกมีขนาด 3-7 เซนติเมตร ประกอบด้วยกลีบเลี้ยงที่ฐานดอก 3-5 กลีบ ส่วนกลีบดอกมีสีขาว กลีบดอกมีรูปหอก จำนวน 4-5 กลีบ กว้างประมาณ 1.5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 3.5-4.0 เซนติเมตร แผ่นกลีบดอกหนา ด้านในกลีบดอกมีเกสรตัวผู้จำนวน 20-25 อัน เรียงซ้อนกันเป็นวงกลมรอบรังไข่ และมีฐานเกสรเชื่อมติดกันเป็นกลุ่ม 4-5 กลุ่ม ส่วนด้านในสุดเป็นรังไข่ที่แบ่งเป็นช่อง ๆ 11-16 ช่อง ทั้งนี้ ดอกส้มโอจะบานจากดอกส่วนปลายก่อน และทยอยบานในดอกโคนช่อ

ดอกส้มโอจะเริ่มออกเมื่อปลูกได้ประมาณ 4 ปี และให้ผลผลิตนานกว่า 10 ปี ถึง 20 ปี โดยจะเริ่มออกดอกตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน-มีนาคม และออกดอกมากที่สุดในช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ หลังจากนั้นจะติดผล และเก็บผลได้หลังจากดอกบานประมาณ 8 เดือน หรือจะอยู่ในช่วงเดือนสิงหาคม-กันยายน ทั้งนี้ ส้มโอพันธุ์ทองดีจะให้ผลสุกช้ากว่าพันธุ์ขาวม่วง ซึ่งจะเก็บผลได้ประมาณเดือนกันยายน-ตุลาคม

ภาพที่ 5 ผลส้มโอ

ที่มา: ผลส้มโอ, ถ่ายเมื่อ 1 พฤษภาคม 2561, ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย

ผล

ผลส้มโอ มีรูปร่างค่อนข้างกลม บางพันธุ์มีขั้วผลเรียวแหลม ผลมีขนาดใหญ่ ขนาดผลประมาณ 10-13 เซนติเมตร ผลอ่อนมีสีเขียว ผลสุกมีสีเขียวอมเหลืองหรือสีเหลืองทองตามสายพันธุ์ เปลือกหนาประมาณ 1.5-2 เซนติเมตร แบ่งออกเป็น 3 ชั้น ประกอบด้วยชั้นนอกสุด เรียกว่า flavedo มีสีเขียวอมเหลือง มีต่อมน้ำมันจำนวนมาก ชั้นต่อมา เรียกว่า albedo เป็นส่วนที่เป็นเนื้อเยื่ออ่อนนุ่มสีขาวที่มีความหนา และชั้นที่สามเป็นเนื้อเยื่อของพูที่หุ้มรอบเนื้อผล ส่วนเนื้อผลแบ่งออกเป็นกลีบ ๆ เรียงติดกันเป็นวงกลม แต่แกะแยกออกจากกันได้ง่าย เรียกกลีบเนื้อผลว่า juice sac ภายในกลีบจะนำด้วยน้ำที่ให้รสหวานหรือหวานอมเปรี้ยว

เมล็ด

เมล็ดส้มโอเป็นผลไม้ที่มีเมล็ดค่อนข้างน้อย แต่บางพันธุ์มีเมล็ดมาก เมล็ดรวมกันอยู่ตรงแกนกลางของผล มีจำนวนตั้งแต่ 0-265 เมล็ด/ผล เมล็ดมีทั้งขนาดใหญ่ และขนาดเล็กสุด เมล็ดมีรูปร่างแบน และผิวย่น เปลือกเมล็ดมีสีเขียวอมเหลือง และเป็นร่องลึก ขนาดเมล็ดกว้าง 0.6-1.2 เซนติเมตร

ประโยชน์ส้มโอ

1. เนื้อผลนำมารับประทานให้น้ำจืดหวานหรือหวานอมเปรี้ยว
2. เนื้อผลนำมาแปรรูปเป็นน้ำปั่นหรือผสมทำไอศกรีม
3. โยสืขาวจากเปลือกนำมาสับและตากให้แห้งก่อนบดให้ละเอียดจนเป็นผงอีกครั้ง ผงจากเปลือกส้มโอนี้นำมาใช้เป็นส่วนผสมของขนมหวาน เช่น ขนมบ้าบิ่น เป็นต้น
4. เปลือกด้านนอกของส้มโอนำมาบดผสมสำหรับทำธูปหอม ธูปไต้ยุง³

ภาพที่ 6 กล้วยน้ำว่า

ที่มา: กล้วยน้ำว่า, ถ่ายเมื่อ 1 พฤษภาคม 2561, ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย

กล้วยน้ำว่า (Klui Namwa) จัดเป็นกล้วยพื้นเมืองที่พบได้ทั่วไปในทุกภาค เป็นกล้วยที่นิยมปลูกไว้ในทุกครัวเรือนเพื่อการรับประทานผลสุก และแปรรูปผลดิบ รวมถึงการนำส่วนต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ โดยเฉพาะใบตองที่ใช้สำหรับห่ออาหารหรือประกอบอาหาร ปลีกกล้วย และหยวกกล้วยสำหรับนำมาปรุงอาหาร

³ ส้มโอ, เข้าถึงเมื่อ 26 เมษายน 2561, เข้าถึงได้จาก

<http://puechkaset.com/%E0%B8%AA%E0%B9%89%E0%B8%A1%E0%B9%82%E0%B8%AD/>

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ภาพที่ 7 ลำต้นกล้วยน้ำว้า

ที่มา: ลำต้นกล้วยน้ำว้า, ถ่ายเมื่อ 1 พฤษภาคม 2561, ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย

รากและลำต้นกล้วยน้ำว้า

กล้วยน้ำว้า เป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว มีลำต้นสูง 3.0- 4.5 เมตร ลำต้นแท้จะเป็นส่วนหัว/เหง้าที่อยู่เหนือดินเล็กน้อย หรือ ฝังอยู่ใต้ดิน เหง้ากล้วยน้ำว้าสามารถแตกหน่อแยกเป็นต้นใหม่ได้ ส่วนลำต้นเหนือดินที่เป็นลำต้นเทียมประกอบด้วยกาบใบ และใบ โดยกาบใบจะแทงออกจากเหง้าเรียงซ้อนกันแน่นเป็นวงกลมจนกลายเป็นลำต้นตามที่มองเห็น แผ่นกาบด้านนอกที่มองเห็นจะมีสีเขียว และมีสีดำประเล็กน้อย กาบใบเป็นแผ่นโค้งเป็นรูปครึ่งวงกลม โดยมีแกนกลางเป็นกาบอ่อนเรียงซ้อนกัน แต่เมื่อกล้วยออกปลี/ดอก แกนกลางจะกลายเป็นแก่นกล้วยแทน ขนาดของลำต้นเทียมประมาณ 15-25 ซม.

ส่วนรากกล้วยจะมีเพียงระบบรากแขนงที่แตกออกจากเหง้ากล้วย รากแขนงนี้มีลักษณะเป็น เปลือกหุ้มสีดำ แก่นรากมีสีขาว ขนาดของรากประมาณ 0.5-1 ซม. หรือขนาดประมาณเท่านิ้วก้อย

ภาพที่ 8 ใบกล้วย/ใบตอง

ที่มา: ใบกล้วย/ใบตอง, ถ่ายเมื่อ 1 พฤษภาคม 2561, ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย

ใบกล้วย/ใบตอง

ใบกล้วยเป็นส่วนที่ตัดจากกาบกล้วย ประกอบด้วยส่วนก้านใบ และใบ ก้านใบมีความยาวประมาณ 0.5-1 เมตร ถัดมาจะเป็นส่วนใบ หรือเรียก ใบตอง ซึ่งเป็นแผ่นเดียวกัน ซ้าย-ขวา ที่ทอดยาวไปจนถึงปลายใบยาว 1.5-2 เมตร แผ่นใบหรือใบตองที่เป็นยอดอ่อนจะมีสีเขียวอ่อน และตั้งตรง เมื่อแก่จะมีสีเขียวสด และก้านใบโน้มลงด้านล่าง แผ่นใบมีลักษณะเรียบ แผ่นใบด้านบนมีสีเขียวสด และเป็นมัน ส่วนแผ่นใบด้านล่างมีสีเขียวอมเทา ความยาวของแผ่นใบแต่ละข้างจะยาวเท่ากันประมาณ 25-30 ซม.

ภาพที่ 9 ดอกและผลกล้วยน้ำว้า

ที่มา: ดอกและผลกล้วยน้ำว้า, ถ่ายเมื่อ 1 พฤษภาคม 2561, ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย

ดอกและผลกล้วยน้ำว้า

ดอกกล้วยจะแทงออกที่ปลายยอด มีลักษณะเป็นช่อห้อยลง เรียกว่า เครือกล้วย โดยเครือกล้วยประกอบด้วยใบประดับสีแดงหุ้มดอกไว้ เรียกว่า ปลีกล้วย มีลักษณะค่อนข้างป้อมเมื่อเทียบกับปลีกล้วยชนิดอื่น ใบประดับส่วนปลายมีวงจอบ แผ่นใบประดับด้านนอกบริเวณส่วนบนมีสีแดงม่วง ส่วนล่างมีสีแดง แผ่นใบประดับด้านในมีสีครีม ส่วนดอกที่อยู่ด้านในจะมีหลายดอกย่อยเรียงซ้อนกันเป็นแผง เรียกว่า หวี โดยกล้วยน้ำว้า 1 เครือ จะมีหวีกล้วยประมาณ 7-12 หวี แต่ละหวี มีผลกล้วยประมาณ 10-16 ผล

ผลกล้วยจะเจริญจากดอก ผลอ่อนมีลักษณะเปลือกผลสีเขียว และเป็นเหลี่ยม ผลห่ามจะมีเหลี่ยมน้อยหรืออวบกลม ไม่มีเหลี่ยม และจะมีสีเขียวอมเทา ส่วนผลสุก เปลือกผลจะค่อยเปลี่ยนเป็นสีเหลือง

เนื้อกล้วยที่ตัดจากเปลือกผล เมื่อยังอ่อนจะมีสีขาว เนื้อแน่นเหนียว แต่หากสุกจะมีสีเหลืองอ่อน เนื้อสุกมีลักษณะอ่อนนุ่ม ให้รสหวาน แต่ไม่ส่งกลิ่นหอมเหมือนกล้วยชนิดอื่น เช่น กล้วยหอม เป็นต้น

การนำมาใช้ประโยชน์

เนื่องจากกล้วยน้ำว้ามีลักษณะลำต้นและใบที่มีขนาดใหญ่กว่ากล้วยชนิดอื่น ๆ จึงนิยมนำส่วนต่าง ๆ มาใช้ประโยชน์ในหลายด้าน กล้วยน้ำว้าสุก สามารถนำมารับประทานเป็นผลไม้ ใช้ทำเป็นขนม ของหวานต่าง ๆ อาทิ กล้วยเชื่อม กล้วยบวชชี มีลักษณะสีเหลืองทั้งเปลือก และเนื้อมีรสหวาน เหนียวนุ่ม นำมารับประทานเป็นผลไม้ และทำขนมหวาน แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น กล้วยตาก หรือ ข้าวต้มมัด เป็นต้น ส่วนกล้วยน้ำว้าดิบ สามารถนำมาแปรรูปเป็นกล้วยฉาบ ทอด และโรยน้ำตาลหรือน้ำเชื่อม และในส่วนอื่น ๆ ก็ยังสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ทั้งหมด เช่น ใบตอง ลำต้นหรือหอยกกล้วยอ่อน กาบกล้วย ก้านกล้วยและปลีกล้วย⁴

ส้มโอนั้นถึงเป็นผลผลิตหลักในการทำเกษตรกรรมของครอบครัว และเนื่องจากส้มโอมีการให้ผลที่ใช้ระยะเวลานาน ประมาณ 4-5 ปี นับจากเริ่มปลูก จึงต้องมีการปลูกกล้วยน้ำว้าเพื่อเป็นรายได้เสริมช่วงที่รอผลผลิตของส้มโอ กล้วยน้ำว้าจะให้ผลผลิตประมาณ 6 – 8 เดือนตั้งแต่เริ่มปลูก จึงต้องมีการปลูกควบคู่กันไป

อิทธิพลด้านรูปลักษณะของเครื่องมือการเกษตรของครอบครัว

ในการปลูกส้มโอและกล้วยน้ำว้า และต้นไม้ชนิดอื่น ๆ นั้นนอกจากต้นไม้เหล่านั้น ๆ ยังจำเป็นต้องมีส่วนประกอบอื่น ๆ ก็คือ เครื่องมือต่าง ๆ ที่ต้องใช้ เพื่อให้การทำงานนั้น ๆ สะดวกและรวดเร็วมากขึ้น ทั้งการเตรียมดิน การขุดดิน การดูแล และการบำรุงตามลักษณะของงานนั้น ๆ

ผลงานชุดนี้ มีการใช้ต้นแบบจากรูปลักษณะของเครื่องมือการเกษตรของครอบครัว ได้แก่ จอบ เสียม มีดตอกรัง กรรไกรตัดกิ่ง แครงรดน้ำ ตะขอ และกระบอกรดน้ำ เพื่อใช้เป็นสื่อถึงจุดเริ่มต้นของการเจริญเติบโตของพืชผลผลิตในสวน นำมาซึ่งความเป็นอยู่ของครอบครัว ดังนี้

⁴ กล้วยน้ำว้า, เข้าถึงเมื่อ 28 เมษายน 2561, เข้าถึงได้จาก

<http://puechkaset.com/%E0%B8%81%E0%B8%A5%E0%B9%89%E0%B8%A7%E0%B8%A2%E0%B8%99%E0%B9%89%E0%B8%B3%E0%B8%A7%E0%B9%89%E0%B8%B2/>

ภาพที่ 10 จอบ

ที่มา: จอบ, ถ่ายเมื่อ 5 พฤษภาคม 2561, ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย

จอบ มีลักษณะตัวจอบแบน หน้าโค้งเว้าเล็กน้อย นิยมใช้ด้ามเป็นไม้ ใช้สำหรับขุดดิน ขุดหลุมขนาดใหญ่

ภาพที่ 11 เสียม

ที่มา: เสียม, ถ่ายเมื่อ 5 พฤษภาคม 2561, ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย

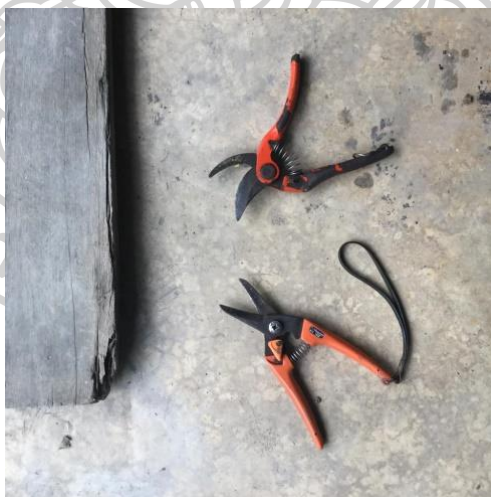
เสียม มีลักษณะเป็นกรวยผ่าครึ่งวงกลม นิยมใช้ด้ามเป็นไม้ ใช้สำหรับขุดหลุมลึก ขนาดไม่ใหญ่มาก

ภาพที่ 12 ตะขอ

ที่มา: ตะขอ, ถ่ายเมื่อ 16 ธันวาคม 2559, ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย

ตะขอ ลักษณะคล้ายมีด แต่จะโค้งที่ส่วนปลายตะขอ ใช้สำหรับเกี่ยว และตัดกิ่งไม้ขนาดเล็ก

ภาพที่ 13 กรรไกรตัดกิ่ง

ที่มา: กรรไกรตัดกิ่ง, ถ่ายเมื่อ 16 ธันวาคม 2559, ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย

กรรไกรตัดกิ่ง มีลักษณะคล้ายกรรไกร แต่จะมีความหนาที่มากกว่ากรรไกรทั่วไป ส่วนด้ามจะมีลักษณะตรง มน รับกับอุ้งมือผู้ใช้ เพื่อไว้สำหรับบีบ ปลายมีทั้งลักษณะโค้ง และตรง ใช้สำหรับตัด และตกแต่งกิ่งไม้

ภาพที่ 14 มีดตองกิ่ง

ที่มา: มีดตองกิ่ง, ถ่ายเมื่อ 29 มีนาคม 2561, ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย

มีดตองกิ่ง มีลักษณะเหมือนมีดเล็ก แต่ปลายมีดจะโค้งแหลม ใช้สำหรับปอกเปลือกกิ่งส้มเพื่อทำการตองกิ่ง

ภาพที่ 15 แครงรดน้ำ, กระบอกรดน้ำ

ที่มา: แครงรดน้ำ, กระบอกรดน้ำ, ถ่ายเมื่อ 5 พฤษภาคม 2561, ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย

แครงรดน้ำ มีลักษณะคล้ายกระบวย แต่จะมีคานตรงกลางไว้สำหรับใส่ด้าม นิยมใช้เป็นด้ามไม้ขนาดยาว เพื่อสำหรับตักน้ำในบ่อหรือห้องรองในสวน

กระบอกรดน้ำ มีลักษณะคล้ายถังน้ำที่มีส่วนประกอบของส่วนหัวฉีดเพิ่มเติมเข้าไป ใช้ปั๊มอากาศเพื่อให้เกิดแรงดันภายใน ใช้สำหรับรดน้ำต้นกล้าเล็ก ๆ หรือใช้สำหรับผสมน้ำยาบำรุงเพื่อฉีดผลผลิตในสวน

เครื่องมือที่ยกตัวอย่างมาทั้งหมดนี้ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการช่วยงานแม่อยู่บ่อย ๆ เครื่องมือเหล่านี้จึงเป็นที่มาของแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้

ความหมายและอิทธิพลจากงานไม้

งานไม้ เป็นงานช่างที่ใช้ฝีมือและความคิดสร้างสรรค์ ต้องมีความอดทน ขยัน มีความรับผิดชอบสูง สามารถนำทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นไม้มาประดิษฐ์ เป็นของเล่น ของใช้ ได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้จะต้องมีทักษะและกระบวนการในการใช้เครื่องมือ จึงจะสามารถทำงานไม้ได้อย่างสวยงาม เรียบร้อย และมีประสิทธิภาพในการใช้เครื่องมือและใช้วัสดุ ปัจจุบันไม้มีคุณค่ามาก หายาก เพราะป่าไม้ถูกทำลายไปเกือบหมด จนต้องใช้วัสดุอื่น ๆ มาทดแทนไม้ เช่น พลาสติก โลหะ งานช่างไม้ในงานช่างพื้นฐาน เป็นงานช่างไม้เบื้องต้น สามารถปฏิบัติได้ทั้งชายและหญิง⁵

เครื่องมือที่ใช้ในงานไม้

ตั้งแต่ช่วงระยะแรกที่มีการค้นพบเครื่องมือยุคหิน ซึ่งมีลักษณะต่างชัดเจนให้คมแล้วนั้น ก็ได้มีการพัฒนาความก้าวหน้าการใช้เครื่องมือมาตลอด ความสามารถของคนในการใช้เครื่องมือเป็นสาเหตุแห่งการพัฒนาสิ่งแวดล้อม นั่นคือสิ่งที่แยกความสามารถระหว่างมนุษย์กับสัตว์ได้อย่างชัดเจน มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์และทำให้ความคิดเป็นสิ่งที่มองเห็นได้ และมีความพึงพอใจอย่างไม่อาจประมาณได้ JACOB BRONOWSKI ผู้แต่งหนังสือเรื่อง ASCENT of MAN ได้กล่าวว่ "มนุษย์ก็คือผู้ที่มีความสามารถในการใช้มือได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง หรือจะกล่าวว่า มนุษย์ก็คือ ผู้มีความสามารถในการใช้เครื่องมือได้ดีที่สุดนั่นเอง"

เครื่องมือเป็นหัวใจของการแกะสลัก จะเห็นได้ว่า มีแรงสัมผัสที่เหนียวแน่นระหว่างมือและเครื่องมือ และถ้าเราคุ่นเคยกับมันแม้คุณเดินอยู่ก็ยังมีสติว่ามันอยู่ในมือ และจะรู้ได้ทันทีว่าผลงานจะเป็นแบบไหน เพียงแต่เห็นเครื่องมือและสภาพภายในที่ทำงาน

ความเคารพนับถือต่อเครื่องมือทำงานเป็นคุณสมบัติของนักแกะสลัก ซึ่งจะรักษาให้มีสภาพสะอาดและคมอยู่เสมอ และในทำนองเดียวกันถ้าเราไปเห็นสภาพช่างที่ไม่สนใจใยดีต่อเครื่องมือโดยปล่อยให้มันเป็นสนิมหาคความคมไม่ได้ ก็จะสื่อให้เรารู้ว่าผลงานของช่างผู้นั้นย่อมจะหาความงามที่ประณีตไม่ได้ มีแต่ความหยาบกระด้างไม่สมบูรณ์⁶

⁵ ความหมายของงานช่างไม้, เข้าถึงเมื่อ 30 เมษายน 2561, เข้าถึงได้จาก <http://noomuaymk.blogspot.com/2010/12/blog-post.html>

⁶ วัลลภ ไชยพรหม, เทคนิคในการแกะสลักไม้, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ยูไนเต็ดบุ๊กส์, 2559), หน้า 7

เครื่องมือที่ใช้ในงานไม้มีมากมายหลายแบบตามลักษณะของงาน เช่น การแกะไม้ การทำงานเกี่ยวกับโครงสร้าง เป็นต้น ซึ่งเครื่องมือหลัก ๆ มีดังนี้

ภาพที่ 16 สิว

ที่มา: สิว, ถ่ายเมื่อ 11 พฤษภาคม 2561, ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย

สิ่ว (GOUGES) สิวจัดเป็นเครื่องมือที่ทำงานได้เร็วมาก มีส่วนปลายเป็นเหล็กคม และมีด้ามทำด้วยไม้ คมของมันส่วนใหญ่ทำเป็นแนวโค้ง เพื่อให้แฉะเนื้อไม้ออกโดยไม่มีรอยมุมของสิ่ว และไม่ทำให้เนื้อไม้แตก สิวที่ดีควรทำจากโรงตีมีด ซึ่งมีรูปร่างแตกต่างกัน การจัดจำแนกสิ่วใช้วิธีตามขนาดของคมสิ่ว และการกินเนื้อไม้ซึ่งมีระยะแนวโค้งของคมวัดเป็นหน่วยนิ้วหรือเป็นมิลลิเมตรส่วนความโค้งมากหรือน้อยจะมีเบอร์บอกกำกับ อีกประการหนึ่งใบสิ่วอาจทำเป็นลักษณะโค้งหรือตรงและมีร่อง ถ้าคิดจะจัดลักษณะประเภทก็จะต้องบอกขนาดและแนวโค้ง (SIZE & SWEEP) ไม่ว่าจะเป็นลักษณะสิ่วตรงหรือสิ่วโค้ง ตัวอย่างเช่น สิวขนาด 5 มิลลิเมตร เบอร์ 9 แบบตรง (STRAIGHT GOUGE)

สิ่วที่นิยมใช้บ่อยที่สุดเป็นแบบหางปลา (Fish tail) ปลายของมันบานออกมีคมกว้างประมาณ 1 นิ้ว ใช้แกะในส่วนที่มีลวดลายแน่นได้ และยังมีน้ำหนักเบาจับถือสบายกว่าสิ่วที่มีส่วนปลายและ

โคนเท่ากัน สิวหางปลาอาจจะมีแนวโค้งหรือไม่มีก็ได้แล้วแต่ชนิด เราสามารถใช้ได้ทั้งงานแบบ
หยาบ ๆ และการแกะตกแต่งละเอียด⁷

ภาพที่ 17 ค้อน

ที่มา: ค้อน, ถ่ายเมื่อ 11 พฤษภาคม 2561, ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย

ค้อน (Mallets) เครื่องมือแกะสลักทั่วไปใช้มือดัน แต่บางครั้งการทำงานกับไม้ที่แข็งหรือ
เหนียวก็ต้องอาศัยค้อนช่วยตอกส่งกำลัง ควรใช้แต่ค้อนที่เป็นไม้ ไม่ควรใช้ค้อนที่เป็นโลหะ
เพราะจะทำให้ด้ามเครื่องมือพังเร็วมาก

ค้อนทำขึ้นมาเป็นรูปร่างเหลี่ยมหรือกลมก็ได้ โดยใช้ไม้ทำ มีด้ามถือที่เหมาะสม ค้อนมีหลาย
ขนาดเพื่อให้เหมาะกับการตอกเครื่องมือและเหมาะกับงานแต่ละชนิด ส่วนหัวค้อนกับด้ามใช้ลิ้ม
เป็นตัวอัดให้แน่น ซึ่งอาจเป็นลิ้มโลหะหรือลิ้มไม้ก็ได้แล้วแต่ความทนทาน ถ้าเป็นลิ้มโลหะ
ก็ทนกว่า ทำให้เกิดการหลวมของหัวค้อนกับด้ามช้าลง

ช่างทำตู้ชอบใช้ค้อนแบบเหลี่ยม เพราะตอกแนวตั้งตรงได้ดีกว่าและลักษณะใช้งานคล้ายค้อน
เหล็ก ซึ่งต่างจากค้อนของช่างแกะสลักตรงที่มุมการตอกเครื่องมือเอียงมากกว่า ค้อนของช่าง
แกะสลักจึงใช้แบบกลมและหน้าส่วนค้อนมนง่ายต่อการตอกทุกมุม

น้ำหนักของค้อนต้องสัมพันธ์กับกำลังการตอก และขนาดเครื่องมือหน้ากว้างของสิ่ว ยิ่งมาก
น้ำหนักค้อนก็ต้องเพิ่มขึ้น โดยไม่ต้องออกแรงตอกมาก ค้อนอาจทำจากไม้ที่มีเนื้อแตกต่างกัน
ออกไปตามความเหมาะสมว่าจะใช้ไม้เหนียวหรือไม้แข็ง ในยุโรปใช้พวกไม้ที่มีลายเส้นขัดกันแน่น
และเหนียว เช่น ไม้ Lignum vitae มีความทนทานมากตอกไม้ค่อยแตก สำหรับค้อนในบ้านเรา
อาจจะสั่งทำพิเศษได้ตามใจว่าจะใช้เนื้อไม้อะไร แล้วมาต้มในน้ำมันลินสีด (LINSEED) พอได้ที่

⁷

วัลลภ ไชยพรหม, เทคนิคในการแกะสลักไม้, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ยูไนเต็ดบุ๊กส์, 2559), หน้า 9

แล้วก็ปล่อยให้แช่อยู่ในน้ำมันสัก 1 คืน จากนั้นจึงเช็ดให้แห้งเพื่อให้มีความทนทาน เมื่อเตรียมค้อนไว้จนเป็นที่พอใจแล้ว ต้องคอยระวังไม่ให้ค้อนแตก และป้องกันไม่ให้เนื้อไม้แห้งเร็วจนเกินไป โดยคอยเช็ดด้วยน้ำมันลินสีดบ่อย ๆ และเก็บไว้ในถุงพลาสติกทุกครั้งหลังจากการใช้งาน อาจจะทำอย่างนี้ประมาณ 1 เดือนจนกว่าจะเห็นว่ามันจะไม่แตกอีก แล้วจึงค่อยเก็บรักษาอย่างปกติ⁸

ภาพที่ 18 เลื่อย

ที่มา: เลื่อย, ถ่ายเมื่อ 11 พฤษภาคม 2561, ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย

เลื่อย (Saws) มีให้ใช้หลายแบบ ถ้าไม่เข้าใจหน้าที่ของแต่ละแบบก็จะทำให้ได้งานไม่ดีและล่าช้า ครั้งแรกควรใช้เลื่อยมือ (Hand Saws) ตัดท่อนไม้ให้ได้ขนาดเล็กหรือบางลงแล้วจึงใช้เลื่อยแบบใบมีดและแบบอื่น ๆ จากนั้นการทำฟันเลื่อยในแต่ละประเทศก็อาจแตกต่างกันที่การใช้แรงดึงหรือผลัก เพื่อให้กินเนื้อไม้ หรืออาจทำให้มีฟันทั้ง 2 ด้านของใบเลื่อย เพื่อใช้ด้านหนึ่งตัดตามยาว อีกด้านหนึ่งตัดทางขวางก็ได้ บางชนิดทำเป็นลักษณะมีคั่นเหล็กโค้งสำหรับใช้เลื่อยรอยโค้ง และสามารถเปลี่ยนแต่ละส่วนของเลื่อยได้อย่างสะดวก แต่ก็อาจมีปัญหาบ้าง เพราะใบเลื่อยชนิดนี้บางและเล็กต้องใช้ความระวังค่อย ๆ เลื่อยไม่เช่นนั้นอาจต้องเปลี่ยนใบเลื่อย และเสียเวลาเปลี่ยนใบเลื่อยบ่อยเพราะหักง่าย

เลื่อยแบบหางหนูเป็นเลื่อยที่แข็งแรงและขนาดเล็ก ใช้กับงานทำวงกลมหรือทำให้เกิดรูปขนาดต่าง ๆ การใช้แต่ละครั้งต้องเจาะรูนำให้มีขนาดกว้างกว่าตัวเลื่อยนิดหน่อย จะทำให้เลื่อยทำงานได้ดี ช่างบางคนก็ใช้เลื่อยตัดวงกลม (Compass Saw)

⁸

วัลลภ ไชยพรหม, เทคนิคในการแกะสลักไม้, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ยูไนเต็ดบุ๊กส์, 2559), หน้า 16-17

นอกจากนี้ยังมีเลื่อยชนิดใช้เครื่องจักรทำงาน ซึ่งมีประสิทธิภาพสูง สามารถตัดได้แม่นยำ และตัดไม้หนาได้เพราะใช้กำลังมอเตอร์ แต่ข้อเสียของเลื่อยไฟฟ้าก็มีบ้าง คืออันตรายมาก เสียงดัง และมีฝุ่นขี้เลื่อยมาก เหมาะกับการทำงานไม้ในปริมาณมาก⁹

ภาพที่ 19 กบไสไม้

ที่มา: กบไสไม้, ถ่ายเมื่อ 11 พฤษภาคม 2561, ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย

กบไสไม้ (Planes) ในการทำงานของช่างแกะไม้ ก็ต้องใช้กบไสไม้เช่นกัน ทั้งนี้เพื่อให้ได้แผ่นไม้ที่มีผิวเรียบ หรือใช้ไสแต่งส่วนที่เป็นแนวตรง กบไสไม้มีหลายแบบหลายขนาดที่ทั้งทำด้วยโลหะและไม้เนื้อแข็ง

ยังมีกบไสไม้ที่ใช้กับงานพิเศษอีกหลายแบบ เพื่อความสะดวกและคล่องตัว เช่น กบสำหรับทำร่องลึก กบไสแบบสั้นและแบบยาว เพื่อการไสในพื้นที่แคบและพื้นที่กว้างหรือพื้นที่ยาว ดังนั้นผู้เป็นช่างจะต้องพิจารณาเลือกกบตามความจำเป็นในการทำงาน ตลอดจนการเลือกว่าจะใช้กบโลหะหรือกบไม้ ซึ่งให้ประโยชน์ต่างกัน กบเหล็กมีความทนทานราคาแพงแต่ก็หนัก กบไม้เบากว่านุ่มมือกว่า แต่ก็อาจแตกเสียหายได้ง่าย สิ่งที่ควรคำนึงเสมอก็คือต้องเข้าใจวิธีใช้กบแบบต่าง ๆ เช่น กบทำร่องเหลี่ยม กบทำร่องโค้ง กบไสหน้าตัดไม้ กบไล้หน้าไม้ให้เรียบ ทั้งแบบสั้นและยาว เป็นต้น¹⁰

⁹ ว้ลลภ ไชยพรหม, **เทคนิคในการแกะสลักไม้**, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ยูไนเต็ดบุ๊กส์,2559), หน้า 18

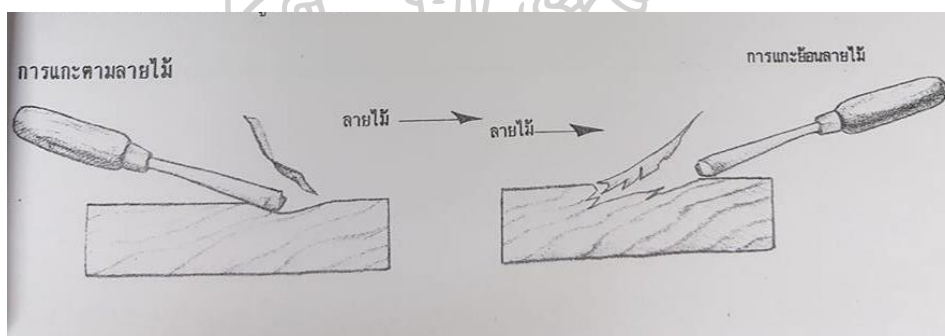
¹⁰ ว้ลลภ ไชยพรหม, **เทคนิคในการแกะสลักไม้**, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ยูไนเต็ดบุ๊กส์,2559), หน้า 18-19

เทคนิคงานไม้

การแกะสลัก (Carving Wood) ในการแกะเนื้อไม้ให้ออกจากแผ่นไม้ จะต้องให้เกิดรอยแกะที่มีความเรียบด้วยความระมัดระวัง และบังคับเครื่องมือขณะแกะสลักเพื่อไม่ให้เกิดรอยฉีกหรือรอยแตกหักของลวดลาย โดยคำนึงถึงการแกะตามเนื้อไม้ ไม่ใช่แกะฝืนลายเนื้อไม้

วิธีที่จะรู้ว่าลายไม้ไปทางไหน ให้สังเกตจากเศษไม้ที่หลุดออกมาจากการแกะสลัก ถ้ามีลักษณะเป็นเส้นยาวม้วนออกมา ก็แสดงว่าเป็นแนวทางของลายไม้ไปทางนั้น แต่ถ้าไม่ถูกทางจะรู้สึกว่าเครื่องมือจมลึกลงไปและมีรอยฉีกสะดุดมือ ทำให้ได้รอยแกะที่ไม่เรียบ

ขณะแกะสลักจะมีความรู้สึกที่มือแตกต่างกันเพราะผลที่เกิดจากลายของเนื้อไม้ ถ้าแกะตามก็จะคล่องตัว ถ้าแกะฝืนสวนลายเนื้อไม้ก็จะยากลำบาก จึงควรสังเกตขอบของแผ่นไม่ว่าลายของมันเป็นอย่างใด เป็นแนวขึ้นหรือลง เมื่อลองแกะดูจะรู้ได้ว่าถ้าแกะไปในทิศทางลายไม้เอียงขึ้นจะแกะได้ร่องรอยที่ดีกว่าการแกะไปในทิศทางลายไม้เอียงลง ซึ่งทำให้ได้เศษไม้ที่แตกหักขาดจากกัน ดังภาพตัวอย่าง¹¹

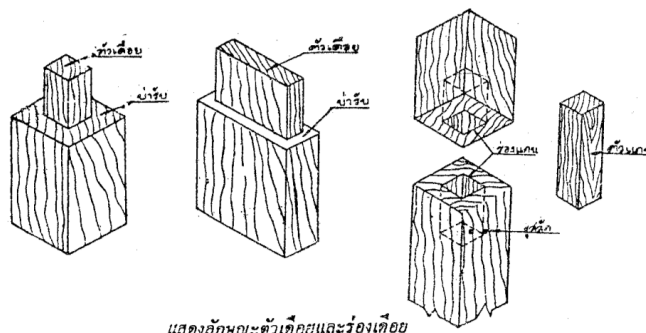
ภาพที่ 20 วิธีแกะไม้ตามเส้น

ที่มา: วิธีแกะไม้ตามเส้น, เข้าถึงเมื่อ 11 พฤษภาคม 2561, วัลลภ ไชยพรหม, **เทคนิคในการแกะสลักไม้**, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ยูไนเต็ดทีบีเอส, 2559), หน้า 47

การประกอบไม้ คือ การนำไม้มากกว่าหนึ่งท่อนมาต่อกัน ประกอบกันด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง มีด้วยกันหลายวิธี ทั้งการใช้กาว ใช้ตะปู การเข้าเดือย ซึ่งตัวอย่างที่นำมาต่อไปนี้เป็นเทคนิคที่นำมาใช้ในการสร้างสรรคงานชุดนี้

¹¹ วัลลภ ไชยพรหม, **เทคนิคในการแกะสลักไม้**, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ยูไนเต็ดทีบีเอส, 2559), หน้า 47

การต่อไม้แบบเดือย เป็นวิธีการเข้าไม้โดยไม้ท่อนหนึ่ง จะถูกตัดออกมาโดยรอบให้เหลือเพียงแกนกลางยื่นออกมาตามความต้องการ ซึ่งเราเรียกส่วนนี้ว่า “เดือย” ส่วนอีกท่อนหนึ่งจะถูกเจาะให้เป็นรูลึกลงไป ความกว้างของรูขนาดพอดีกับเดือย ซึ่งเราเรียกรูนี้ว่า “ร่องเดือย”¹²

ภาพที่ 21 การต่อไม้แบบเดือย

ที่มา: ชาลี ลัทธิ, วรพงษ์ ลิพรหมมา, ชวิน เป้าอารีย์ และสุรเดช สุทธาวาทิน, 2527, **ช่างทั่วไป**, กรมอาชีวศึกษา, หน้า 103

การต่อไม้แบบเดือยหางเหยี่ยว การเข้าไม้แบบหางเหยี่ยวนั้นเป็นวิธีเข้าไม้ที่ดีที่สุดวิธีหนึ่ง ถึงแม้จะทำได้ยาก แต่ก็ป็นวิธีที่มีความแข็งแรงมาก ซึ่งจะยึดไม้เข้าด้วยกันจากรูปร่างของข้อต่อของชิ้นไม้ที่มีความทนทานต่อแรงดึงได้เป็นอย่างดี แล้วอาศัยแรงยึดเกาะของกาวหรือวัสดุประสานช่วยให้เกิดความเหนียวแน่นของชิ้นไม้ที่ทำการต่อเข้าด้วยกัน ซึ่งลักษณะการเข้าไม้จะเซาะร่องปลายไม้ด้านหนึ่งให้เป็นเดือยรูปสี่เหลี่ยมคางหมูเป็นแถวเรียงกันไป เรียกว่า “เดือย” และปลายไม้อีกท่อนหนึ่งก็จะถูกตัดในรูแบบเช่นเดียวกันแต่จะเป็นส่วน หาง เพื่อให้ไม้ทั้งสองท่อนนั้นนำมา ล็อคให้พอดีกัน และยึดด้วยกาว มักใช้ในการเข้ามุมไม้สำหรับการทำลิ้นชักเฟอร์นิเจอร์ ที่ต้องการความแข็งแรงและมีงานที่เรียบร้อยสวยงาม¹³

¹² ชาลี ลัทธิ, วรพงษ์ ลิพรหมมา, ชวิน เป้าอารีย์ และสุรเดช สุทธาวาทิน, 2527, **ช่างทั่วไป**, กรม อาชีวศึกษา, หน้า 103

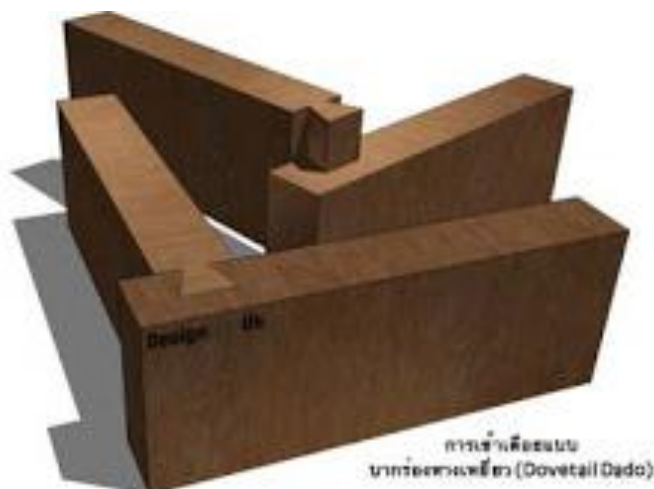
¹³ การต่อไม้แบบเดือยหางเหยี่ยว, เข้าถึงเมื่อ 14 พฤษภาคม 2561, เข้าถึงได้จาก

<https://dsignsomething.com/2015/10/05/wood-joints->

[%E0%B8%95%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B9%84%E0%B8%A1%E0%B9%89%E0%B8%94%E0%B8%B5-](https://dsignsomething.com/2015/10/05/wood-joints-%E0%B8%95%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B9%84%E0%B8%A1%E0%B9%89%E0%B8%94%E0%B8%B5-%E0%B8%A1%E0%B8%B5%E0%B8%8A%E0%B8%B1%E0%B8%A2%E0%B9%84%E0%B8%9B%E0%B8%81%E0%B8%A7%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%84/)

[%E0%B8%A1%E0%B8%B5%E0%B8%8A%E0%B8%B1%E0%B8%A2%E0%B9%84%E0%B8%9B%E0%B8%81%E0](https://dsignsomething.com/2015/10/05/wood-joints-%E0%B8%A1%E0%B8%B5%E0%B8%8A%E0%B8%B1%E0%B8%A2%E0%B9%84%E0%B8%9B%E0%B8%81%E0%B8%A7%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%84/)

[%B8%A7%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%84/](https://dsignsomething.com/2015/10/05/wood-joints-%E0%B8%A1%E0%B8%B5%E0%B8%8A%E0%B8%B1%E0%B8%A2%E0%B9%84%E0%B8%9B%E0%B8%81%E0%B8%A7%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%84/)

ภาพที่ 22 การต่อไม้แบบเดือยหางเหยี่ยว

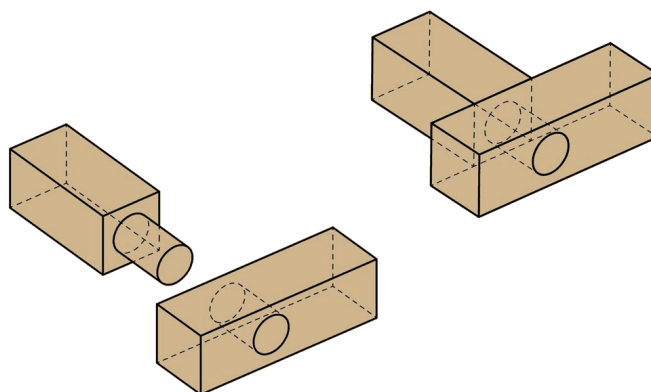
ที่มา: การต่อไม้แบบเดือยหางเหยี่ยว, เข้าถึงเมื่อ 14 พฤษภาคม 2561, เข้าถึงได้จาก

<http://pleum54014014plus1-5401401.blogspot.com/2012/04/>

การเข้าไม้แบบเดือยกลม ข้อต่อแบบเดือยกลมนี้เป็นข้อต่อที่นิยมทำกันทั่วไป โดยจะมีลักษณะไม้ท่อนหนึ่งเป็นแกนที่เรียกว่า ตัวเดือย ยื่นออกมา และไม้อีกท่อนที่จะนำมาประกอบเข้าด้วยกันนั้น จะถูกเจาะเป็นรูที่มีขนาดพอดีกันกับตัวเดือย เรียกว่า รูเดือย ซึ่งการต่อแบบนี้จะมีความแข็งแรงมาก จึงนิยมใช้กับงานประเภทเฟอร์นิเจอร์ เพราะเป็นข้อต่อที่ทำได้ง่าย รวดเร็ว และประกอบกันได้ง่าย ตำแหน่งสามารถวัดและเข้าไม้ได้เที่ยงตรง แต่ก็ไม่จำเป็นว่างานเฟอร์นิเจอร์ไม้จำเป็นต้องใช้การเข้าไม้แบบเดือยกลมเพียงอย่างเดียว สามารถใช้การเข้าไม้แบบอื่นได้เช่นเดียวกัน แต่ก็ต้องคำนึงความเหมาะสมของรูปแบบ และวิธีการผลิตต่าง ๆ อีกด้วย¹⁴

14

การเข้าไม้แบบเดือยกลม, เข้าถึงเมื่อ 14 พฤษภาคม 2561, เข้าถึงได้จาก <https://dsignsomething.com/2015/10/05/wood-joints-%E0%B8%95%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B9%84%E0%B8%A1%E0%B9%89%E0%B8%94%E0%B8%B5-%E0%B8%A1%E0%B8%B5%E0%B8%8A%E0%B8%B1%E0%B8%A2%E0%B9%84%E0%B8%9B%E0%B8%81%E0%B8%A7%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%84/>

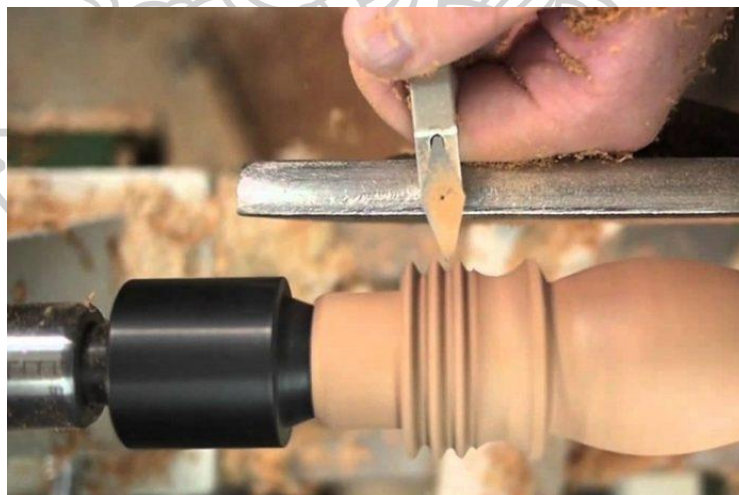

ภาพที่ 23 การต่อไม้แบบเดือยกลม

ที่มา: การต่อไม้แบบเดือย, เข้าถึงเมื่อ 14 พฤษภาคม 2561, เข้าถึงได้จาก

<https://www.pinterest.com/pin/33143747235214016/>

การกลึงไม้ คือ การนำเอาไม้มาหมุน โดยมีแกนยึดสองข้างให้หมุนรอบตัวด้วยความเร็ว แล้วใช้สิ่วหรือเหล็กเป็นตัวกลึง เพื่อให้เกิดรูปทรงและขนาดตามต้องการ โดยการกลึงนิยมอยู่สองแบบ คือ กลึงตามความยาวของเนื้อไม้ และกลึงตัดขวางเนื้อไม้ เมื่อเรียบร้อยแล้วจึงนำไปอบให้แห้ง ก่อนจะนำมาประกอบโครงสร้างพร้อมส่งเป็นขั้นตอนสุดท้าย¹⁵

ภาพที่ 24 การกลึงไม้

ที่มา: การกลึงไม้, เข้าถึงเมื่อ 14 พฤษภาคม 2561, เข้าถึงได้จาก <https://eco-globe.com/choose-best-wood-lathe-factors-help/>

¹⁵ การกลึงไม้, เข้าถึงเมื่อ 14 พฤษภาคม 2561, เข้าถึงได้จาก

<http://www.tcdc.or.th/creativethailand/article/ClassicItem/26374>

อิทธิพลจากผลงานของศิลปิน

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ได้รับแรงบันดาลใจ และได้ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับศิลปินที่มีเนื้อหาแนวความคิดตลอดจนเทคนิควิธีการที่สอดคล้องกับการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ ซึ่งศิลปินที่ทำการศึกษามี 3 ท่าน ดังนี้

พระพงษ์ ดวงแก้ว

พระพงษ์ ดวงแก้ว เกิดเมื่อ 26 มกราคม พ.ศ.2493 เริ่มศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพที่โรงเรียนเพาะช่าง กรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ.2513 เข้าการศึกษาในระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยศิลปากร สาขาประติมากรรม ในปี พ.ศ.2517 และศึกษาต่อในระดับปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยศิลปากร สาขาประติมากรรม พ.ศ.2520

ศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมลอยตัวที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับธรรมชาติ ซึ่งมีมุมมองเกี่ยวกับผลกระทบของการทำเกษตรเพื่อป้อนโรงงานอุตสาหกรรม ที่มีการเผาทำลายพื้นที่นั้น ๆ เพื่อเน้นปริมาณในการปลูก นำมาซึ่งมลพิษทางอากาศที่ส่งผลกระทบต่อร่างกาย ทั้งการใช้ยาฆ่าแมลงที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงการเสียหายของระบบนิเวศของแมลงและสัตว์ที่มีส่วนในการทำให้พืชเจริญเติบโตอย่างอุดมสมบูรณ์

ผลงานของ พระพงษ์ ดวงแก้ว จะมีลักษณะเป็นประติมากรรมจากไม้ นำมาแกะสลักโดยใช้เครื่องมือง่าย ๆ เช่น สิว เลื่อย ออกมาเป็นรูปแบบของต้นไม้ในรูปแบบต่าง ๆ และมีการใช้โลหะและวัตถุอื่น ๆ มาประกอบแทรกในผลงานด้วย

ภาพที่ 25 ภาพที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปิน พีระพงษ์ ดวงแก้ว
ที่มา: นิทรรศการ ความหลากหลายทางชีวภาพ โดย พีระพงษ์ ดวงแก้ว,
ถ่ายเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2561, ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย

ภาพที่ 26 ภาพที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปิน พีระพงษ์ ดวงแก้ว
ที่มา: นิทรรศการ ความหลากหลายทางชีวภาพ โดย พีระพงษ์ ดวงแก้ว,
ถ่ายเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2561, ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย

ภาพที่ 27 ภาพที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปิน พีระพงษ์ ดวงแก้ว
ที่มา: นิทรรศการ ความหลากหลายทางชีวภาพ โดย พีระพงษ์ ดวงแก้ว,
เข้าถึงเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2561, เข้าถึงได้จาก

<https://www.facebook.com/TheNationalGalleryThailand/photos/a.1163637493767605.1073741968.110112279120137/1163637820434239/?type=3&theater>

Maskull Lasserre

Maskull Lasserre เกิดเมื่อปี พ.ศ.2521 ศิลปินชาวแคนาดาผู้ฝึกฝนในการแกะสลักมานานหลายปี เขาได้ฝึกฝนฝีมือการแกะสลักมาตั้งแต่ตอนที่รู้ตัวว่าชื่นชอบการแกะสลัก และมีผลงานที่ชื่อว่า Schrodinger's Wood เป็นการนำไม้แอสมาแกะสลักให้เหลือเพียงลวดลายความงามที่ดูบางเฉียบจนกลายเป็นเหมือนกับเชือกเส้นหนึ่งที่กำลังจะขาดออกจากกัน ซึ่งถือว่าเป็นผลงานที่ยอดเยี่ยมมาก เพราะว่างานของเขานั้นมีความละเอียดและประณีตมาก

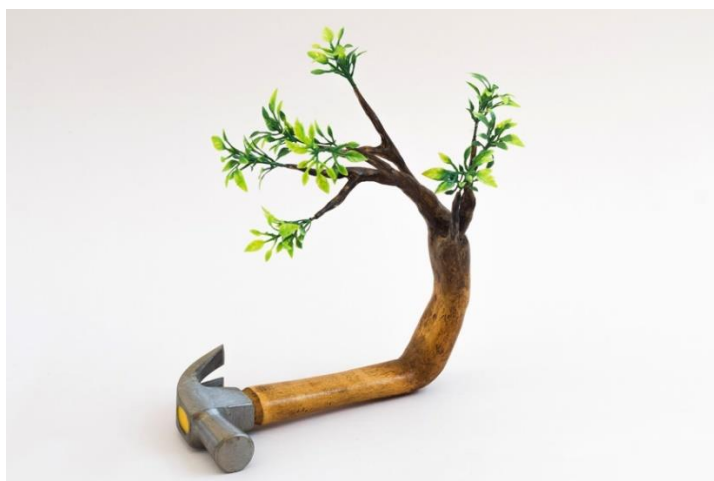
ภาพที่ 28 ภาพที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปิน Maskull Lasserre
ที่มา: Schrodinger's Wood, เข้าถึงเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2561, เข้าถึงได้จาก
http://fanofchalemchai.com/article_detail.php?n_id=105

ภาพที่ 29 ภาพที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปิน Maskull Lasserre
ที่มา: ผลงานของ Maskull Lasserre, เข้าถึงเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2561, เข้าถึงได้จาก
http://fanofchalemchai.com/article_detail.php?n_id=105

Camille Kachani

Camille Kachani เกิดใน Beirut, Lebanon, ในปี พ.ศ.2506 ผลงานของ Camille Kachani มีแนวคิดกับคำถามที่ว่า “ธรรมชาติเป็นของเราหรือเราอยู่ธรรมชาติ” ชิ้นงานของเขามีลักษณะดั้งเดิมของวัตถุและมีองค์ประกอบตามธรรมชาติ โดยใช้วัสดุและวัตถุในชีวิตประจำวันมาตีความใหม่ และสร้างสรรค์ออกมาเป็นผลงานของเขา

ภาพที่ 30 ภาพที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปิน Camille Kachani
ที่มา: Camille Kachani, เข้าถึงเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2561, เข้าถึงได้จาก
<http://www.zippergaleria.com.br/en/artistas/camille-kachani/>

ภาพที่ 31 ภาพที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปิน Camille Kachani
ที่มา: Camille Kachani, เข้าถึงเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2561, เข้าถึงได้จาก
<http://www.zippergaleria.com.br/en/artistas/camille-kachani/>

ภาพที่ 32 ภาพที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปิน Camille Kachani
ที่มา: Camille Kachani, เข้าถึงเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2561, เข้าถึงได้จาก
<http://www.zippergaleria.com.br/en/artistas/camille-kachani/>

ภาพที่ 33 ภาพที่ได้รับอิทธิพลจากศิลปิน Camille Kachani
ที่มา: Camille Kachani, เข้าถึงเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2561, เข้าถึงได้จาก
<http://www.zippergaleria.com.br/en/artistas/camille-kachani/>

ตารางที่ 2 วิเคราะห์อิทธิพลที่ได้จากผลงานของศิลปิน

ผลงานศิลปิน	อิทธิพลด้านรูปแบบ	อิทธิพลด้านเทคนิค	อิทธิพลด้านแนวคิด/เนื้อหา	อิทธิพลด้านอื่นๆ	สรุปอิทธิพลที่มีต่อการสร้างสรรค์ผลงาน
 <p>อาจารย์ พีระพงษ์ ดวง แก้ว</p>	ผลงานแสดงออกในรูปแบบกิ่งนามธรรม โดยมีลักษณะเป็นต้นไม้จากจินตนาการของศิลปิน	การแกะสลักไม้และประกอบไม้โดยมีการสร้างพื้นผิวบนเนื้อไม้ รวมถึงการเลือกใช้วัสดุที่นำมาประกอบกับไม้ได้อย่างน่าสนใจ	การมีมุมมองจากผลกระทบที่เกิดกับธรรมชาติแล้วนำมาประยุกต์มาสู่การสร้างสรรค์ผลงาน	การเลือกใช้วัสดุระหว่างไม้และโลหะมาสร้างสรรค์งานร่วมกัน	นำรูปแบบเทคนิคประยุกต์ใช้ในการเรื่องของการสร้างพื้นผิว การทิ้งร่องรอย เช่น การแกะสลัก การขัดของเครื่องมือไว้ภายในชิ้นงาน
 <p>Maskull Lasserre</p>	รูปแบบกิ่งนามธรรมที่ถ่ายออกมาในลักษณะของท่อนไม้และเครื่องมือที่ถูกแกะสลักในบางส่วน	แสดงถึงทักษะการแกะสลักไม้อย่างประณีต โดยการแกะเส้นเชือกและกระดูกที่ด้ามขวานได้อย่างเหมือนจริง	การหลงไหลในวัตถุและวัสดุที่มีความขัดแย้งกันระหว่างสิ่งที่วัตถุและวัสดุนั้นเป็น กับสิ่งที่ศิลปินต้องการให้เป็น	การเลือกใช้เครื่องมือและท่อนไม้มาแกะสลักโดยเลือกความเป็นวัตถุและวัสดุนั้นๆ อยู่	นำเรื่องการแกะสลักไม้และการใช้เครื่องมือมาเป็นวัตถุตั้งต้นของการสร้างสรรค์ผลงาน

ผลงานศิลปิน	อิทธิพลด้านรูปแบบ	อิทธิพลด้านเทคนิค	อิทธิพลด้านแนวคิด/เนื้อหา	อิทธิพลด้านอื่นๆ	สรุปอิทธิพลที่มีต่อการสร้างสรรค์งาน
 <p>Camille Kachani</p>	รูปแบบกิ่งธรรมชาติ โดยมีลักษณะที่ถ่ายทอดเป็นเครื่องมือที่มีการประกอบกันระหว่างกิ่งไม้ซึ่งเป็นการทำเลียนแบบธรรมชาติกับเครื่องมือในรูปแบบต่างๆ	มีการใช้วัสดุที่หลากหลายมาประกอบกันได้อย่างน่าสนใจในเรื่องของภาพรวมของผลงานที่มีความกลมกลืนกันของวัสดุระหว่างกิ่งไม้และเครื่องมือต่างๆ	เป็นการแสดงให้เห็นถึงร่องรอยของธรรมชาติที่ถูกมนุษย์นำมาใช้งานในรูปแบบต่างๆ	การติดตั้งงานในรูปแบบการพียงผนัง การยึดติดผนัง รวมถึงการใช้สีที่ดูแล้วให้ความรู้สึกถึงความสดชื่น ดูแล้วสบายตา	นำรูปแบบของการประกอบกันของกิ่งไม้กับเครื่องมือมาเป็นจุดเริ่มในการสร้างสรรค์ผลงานและรูปแบบการติดตั้งงานมาประยุกต์ใช้ในงานตนเอง
สรุป	ศิลปินทั้ง 3 คนมีการใช้รูปทรงเลียนแบบธรรมชาติมาใช้สร้างสรรค์ผลงาน โดยแสดงออกมาในรูปแบบของต้นไม้และเครื่องมือต่างๆ ได้อย่างดี	การใช้เทคนิคการแกะ การทำร่อง ร่องและ การประกอบของวัสดุต่างๆ ได้อย่างดี	แนวคิดที่เริ่มจากการอยู่กับธรรมชาติและสภาพแวดล้อมของตัวเองแล้วนำมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน	การนำวัสดุอื่นมาประกอบกับไม้ซึ่งเป็นวัสดุหลัก รวมถึงการติดตั้งงานที่มีความน่าสนใจ	นำข้อดีและสิ่งที่น่าสนใจของศิลปินทั้ง 3 คนมาประยุกต์ใช้ในงานสร้างสรรค์ของตนเอง

อิทธิพลจากผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

ด้านเนื้อหา

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์เป็นการเริ่มต้นจากการย้อนมองตัวเองถึงเรื่องใกล้ตัว เพราะก่อนหน้านี้มีการทำงานสร้างสรรค์ไปในทิศทางที่ไกลตัวเองเกิน จึงมองเห็นถึงเรื่องของอาชีพของครอบครัวที่เป็นเกษตร และตนเองที่เป็นช่างแกะไม้ จึงนำทั้งสองอาชีพมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้

ด้านรูปแบบ

ผลงานชุดนี้เป็นผลงาน 3 มิติ ที่มีการแสดงออกให้ลักษณะของเครื่องมือในรูปแบบต่าง ๆ ผ่านเทคนิคการแกะสลักไม้ และการประกอบไม้ โดยใช้วัสดุ ได้แก่ กิ่งไม้ ไม้แปรรูป จนเกิดเป็นเครื่องมือในอีกรูปแบบหนึ่ง

ภาพที่ 34 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

ชื่อผลงาน เครื่องมือ 1

วัสดุ ไม้, เครื่องมือเกษตรกร (จอบ, เสียม)

ขนาด แปรผันตามพื้นที่

ปี 2560

ภาพที่ 35 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

ชื่อผลงาน เครื่องมือ 2

วัสดุ ไม้แปรรูป, ไม้ลวก, กิ่งส้มโอ

ขนาด แปรผันตามพื้นที่

ปี 2560

ภาพที่ 36 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

ชื่อผลงาน เครื่องมือ 3

วัสดุ ไม้แปรรูป, กิ่งส้มโอ

ขนาด 10x35 เซนติเมตร

ปี 2560

ภาพที่ 37 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

ชื่อผลงาน เครื่องมือ 4

วัสดุ ไม้แปรรูป, กิ่งส้มโอ

ขนาด 10x25 เซนติเมตร

ปี 2560

ภาพที่ 38 ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

ชื่อผลงาน เครื่องมือ 5

วัสดุ ไม้แปรรูป, กิ่งส้มโอ

ขนาด 40x110 เซนติเมตร

ปี 2560

ในผลงานช่วงก่อนผลงานวิทยานิพนธ์ เป็นการทดลองการสร้างสรรค์ผลงานโดยนำกิ่งส้มโอ และไม้แปรรูป โดยใช้เทคนิคการประกอบไม้ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างรูปทรงของเครื่องมือที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น จอบ เสียม สิว ค้อน เป็นต้น เป็นการค้นพบแนวทางของรูปแบบผลงานวิทยานิพนธ์ “เครื่องไม้...เครื่องมือ” ซึ่งมีการปรับปรุงและพัฒนาผลงาน ทั้งในด้านแนวความคิด เรื่องความสำคัญของอาชีพเกษตรกร และช่างแกะสลักไม้ที่สื่อออกมาในรูปแบบของเครื่องมือ รวมถึงการเลือกใช้วัสดุไม้ทั้งสองชนิดที่มีความเท่ากันเกินไป จึงทำให้ผลงานมีความคลุมเครือ และไม่มีความชัดเจนในเนื้อหาของผลงาน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์

แนวความคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน

รูปทรงของเครื่องมือเกษตร เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยใช้เทคนิควิชาชีวะในปัจจุบันมาสร้างสรรค์ผลงาน ที่ต้องการสื่อให้เห็นถึงรอยร่องของการถูกใช้งานจากน้ำมือของมนุษย์ ที่ใช้เครื่องมือเพื่อให้พืชผลเจริญงอกงาม และความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ เครื่องมือ และธรรมชาติ ซึ่งในบริบทนี้ มนุษย์ใช้เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อควบคุมธรรมชาติให้ได้แบบที่ตนเองต้องการ

ผลงานชุดที่ 1 ชื่อผลงาน “ฟ้ามีดแล้ว”

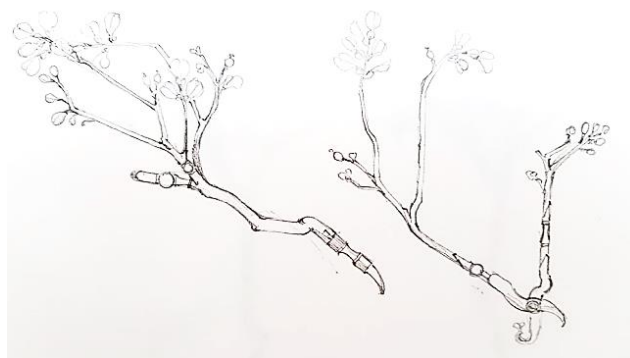
จอบกับเสียมเป็นเครื่องมือที่มักจะใช้คู่กันเสมอ เป็นเครื่องมือเริ่มต้นในการเรียนรู้กับการใช้เครื่องมือ การทำงานโดยใช้เครื่องมือทั้งคู่เป็นช่วงระยะเวลาที่เหนื่อยล้า ผสมกับรอยยิ้มของแม่เวลาที่บอกเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ว่าจะปลูกอะไร บริเวณไหน ในช่วงเริ่มต้นของการทำสวน “ฟ้ามีดแล้ว” เป็นคำพูดที่แม่จะพูดเสมอในเวลาพลบค่ำ ซึ่งเป็นช่วงเวลาหลังจากการทำสวนอย่างเหน็ดเหนื่อย เป็นคำพูดที่ฟังแล้วรู้สึกผ่อนคลาย ซึ่งบ่งบอกถึงการสิ้นสุดงานในวันนั้น ๆ

ภาพที่ 39 ภาพร่างการติดตั้งผลงานชุดที่ 1 ชื่อผลงาน “ฟ้ามีดแล้ว”

ผลงานชุดที่ 2 ชื่อผลงาน “กิ่งนี้สวย”

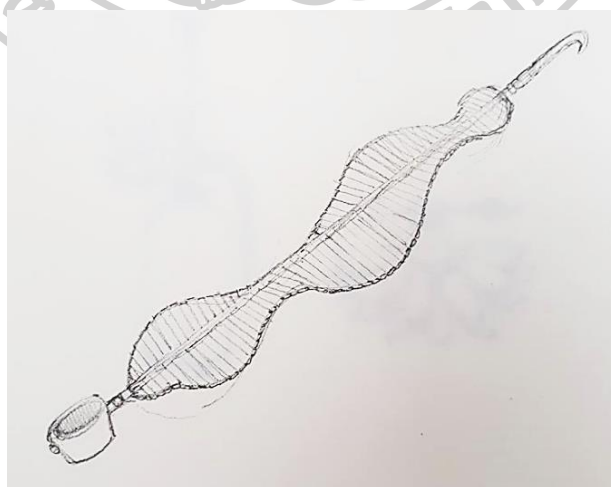
มีดตอกิ่งและกรรไกรตัดกิ่ง เป็นเครื่องมือที่แม่จะให้ความสำคัญพิเศษ ตั้งแต่การเก็บรักษา การล้อย่างประณีต รวมถึงการนำไปใช้ ที่ต้องใช้กับกิ่งส้มโอที่มีความพิเศษเท่านั้น เพราะกิ่งส้มโอที่ดีจะกลายเป็นต้นส้มโอที่ดีในภายภาคหน้า “กิ่งนี้สวย” จะเป็นคำพูดที่แม่พูดเสมอเวลาที่เจอส้มโอที่ดี และมักจะเห็นรอยยิ้มของแม่เสมอในการใช้เครื่องมือทั้งคู่นี้

ภาพที่ 40 ภาพร่างการติดตั้งผลงานชุดที่ 2 ชื่อผลงาน “กิ่งนี้สวย”

ผลงานชุดที่ 3 ชื่อผลงาน “ขอใบเดียว 30 โล”

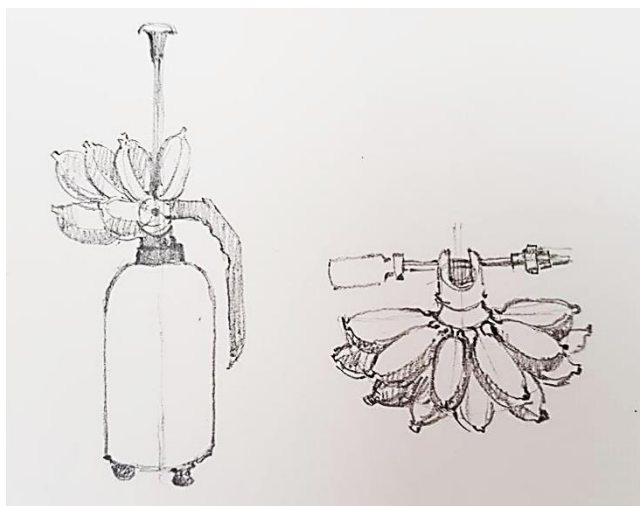
แครงรอนน้ำ เป็นเครื่องมือที่มักใช้รอนน้ำต้นกล้วย และตะขอจะใช้สำหรับตัดใบกล้วยเพื่อเป็นผลผลิตเสริมให้ช่วงระหว่างรอนส้มโอออกผล การตัดใบตองแต่ละครั้งส่วนใหญ่จะตัดประมาณ 30 กิโลกรัม “ขอใบเดียว 30 โล” จะเป็นคำที่ข้าพเจ้าพูดกับแม่เสมอเวลาที่ต้องไปตัดใบตองเพียงคนเดียว

ภาพที่ 41 ภาพร่างจังหวะของผลงานชุดที่ 3 ชื่อผลงาน “ขอใบเดียว 30 โล”

ผลงานชุดที่ 4 ชื่อผลงาน “ขอลูกใหญ่ ๆ”

“ขอลูกใหญ่ ๆ” เป็นคำพูดติดปากของแม่ ที่แสดงให้เห็นถึงความหวัง การเอาใจใส่ เวลาที่ฉีดน้ำยาบำรุงกล้วย และมักจะตามมาด้วยรอยยิ้มเสมอ การฉีดน้ำยาบำรุงถึงเป็นงานที่ไม่หนัก แต่ก็เป็นที่แม่ให้ความสำคัญไม่แพ้ขั้นตอนอื่น ๆ

ภาพที่ 42 ภาพร่างการติดตั้งผลงานชุดที่ 4 ชื่อผลงาน “ขอลูกใหญ่ ๆ”

รูปแบบของงานสร้างสรรค์

เป็นผลงาน 3 มิติ โดยใช้วัสดุเป็นไม้ ทั้งแบบรูปทรงธรรมชาติ และไม้แบบแปรรูปแล้วมาประกอบกันเป็นผลงานในรูปแบบกึ่งนามธรรม

วิธีการดำเนินงาน

1. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากประสบการณ์ส่วนตัวและแหล่งข้อมูลต่างๆ
2. สร้างภาพร่าง 2 มิติ
3. สร้างแบบจำลอง 3 มิติและปรับให้เหมาะสม
4. ขยายแบบงานและสร้างผลงานจริง
5. วิเคราะห์ผลงานเพื่อนำไปปรับใช้ในผลงานชุดต่อไป

รายละเอียดของระยะเวลาในการดำเนินงาน

มีนาคม 2561 ประเมินผลงานครั้งที่ 1 นำเสนอผลงานชุดที่ 1 แบบไม่สมบูรณ์

เมษายน 2561 ประเมินผลงานครั้งที่ 2 นำเสนอผลงานชุดที่ 1-2 แบบสมบูรณ์ และงานชุดที่ 3 แบบไม่สมบูรณ์

พฤษภาคม 2561 ประเมินผลงานครั้งที่ 3 นำเสนอผลงานชุดที่ 1-4 แบบสมบูรณ์และคัดเลือกงานไปแสดงงานในนิทรรศการ 8th

วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน

วัสดุ ประกอบด้วย

1. ไม้แปรรูป

ภาพที่ 43 ไม้แปรรูป

2. ไม้จากธรรมชาติ (กิ่งส้มโอ)

ภาพที่ 44 ไม้จากกิ่งส้ม (กิ่งส้มโอ)

3. เหล็กเพลขนาด 8 มิลลิเมตร

ภาพที่ 45 เหล็กเพลขนาด 8 มิลลิเมตร

5. ทินเนอร์, สีย้อมไม้

ภาพที่ 46 ทินเนอร์, สีย้อมไม้

5. สเปรย์แล็กเกอร์แบบด้าน, ทินเนอร์ (สำหรับล้างน้ำยาเคลือบไม้), ทินเนอร์ (สำหรับผสมน้ำยาเคลือบไม้), น้ำยาทาเคลือบไม้

ภาพที่ 47 สเปรย์แล็กเกอร์แบบด้าน, ทินเนอร์ (สำหรับล้างน้ำยาเคลือบไม้), ทินเนอร์ (สำหรับผสมน้ำยาเคลือบไม้), น้ำยาทาเคลือบไม้

6. กาวติดไม้

ภาพที่ 48 กาวติดไม้

อุปกรณ์ ประกอบด้วย

1. สิวแกะสลักไม้, สิวกลึงไม้

ภาพที่ 49 สิวแกะสลักไม้, สิวกลึงไม้

2. ค้อน

ภาพที่ 50 ค้อน

3. เลื่อย

ภาพที่ 51 เลื่อย

4. กระดาษทราย

ภาพที่ 52 กระดาษทรายขัดไม้ (สีน้ำตาล), กระดาษทรายขัดเหล็ก (สีเทา)

5. กบไสไม้

ภาพที่ 53 กบไสไม้

6. ดินสอด, ไม้บรรทัด, คาลิปเปอร์วัดนอก

ภาพที่ 54 ดินสอด, ไม้บรรทัด, คาลิปเปอร์วัดนอก

7. แปรง

ภาพที่ 55 แปรง

8. สว่าน, ดอกสว่าน

ภาพที่ 56 สว่าน, ดอกสว่าน

9. เครื่องเจียร, เครื่องเจียรสายอ่อน

ภาพที่ 57 เครื่องเจียร, เครื่องเจียรสายอ่อน

10. เครื่องกลึงไม้

ภาพที่ 58 เครื่องกลึงไม้

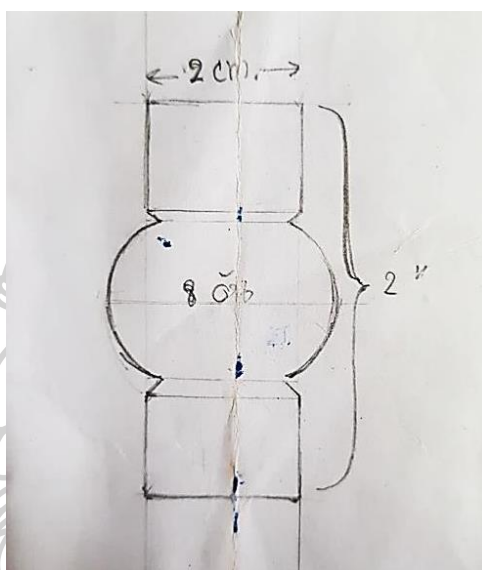
เทคนิค ขั้นตอน และกระบวนการ

เทคนิคที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

1. การกลึงไม้ มีขั้นตอนการปฏิบัติงานดังนี้

1.1 การเขียนแบบกลึงไม้

การเขียนแบบกลึงไม้นั้น ต้องคำนึงถึงขนาดไม้ที่มี ต้องเขียนบอกขนาดอย่างละเอียด และใช้เส้นแบบเส้นเดียวและชัดเจน เพื่อความแม่นยำในการกลึงไม้

ภาพที่ 59 ตัวอย่างการเขียนแบบในงานกลึงไม้

1.2 เมื่อได้แบบแล้ว นำไม้ที่ได้ขนาดตามแบบมาหาจุดศูนย์กลางเพื่อนำมาจับยึดกลับเครื่องกลึง

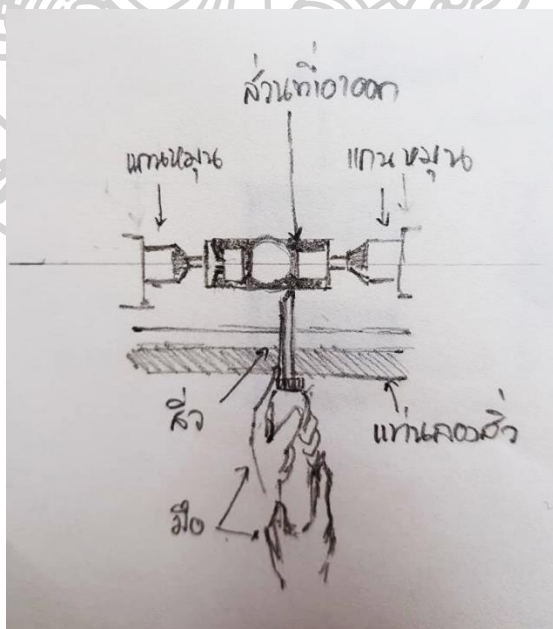
ภาพที่ 60 การยึดจับไม้กับเครื่องกลึง

1.3 เมื่อยึดไม้กับเครื่องแล้ว นำสิ่วกลึงไม้เตรียมในการกลึง โดยจับสิ่วด้วยการใช้สองมือ และ แขนเพื่อหนีบด้ามสิ่วเพื่อช่วยไม่ให้สิ่วสะบัดและหลุดมือ

ภาพที่ 61 ลักษณะการจับสิ่วกลึงไม้

1.4 เปิดเครื่องกลึง ให้แกนหมุนไม้ แล้วค่อย ๆ ใช้ปลายสิ่วค่อยถากเนื้อไม้เข้าไปเรื่อย ๆ ให้ได้ตามแบบ โดยวัดขนาดจากแบบโดยใช้คาลิปเปอร์วัดนอก วัดเทียบระหว่างแบบและชิ้นงานกลึง

ภาพที่ 62 ลักษณะการกลึงไม้

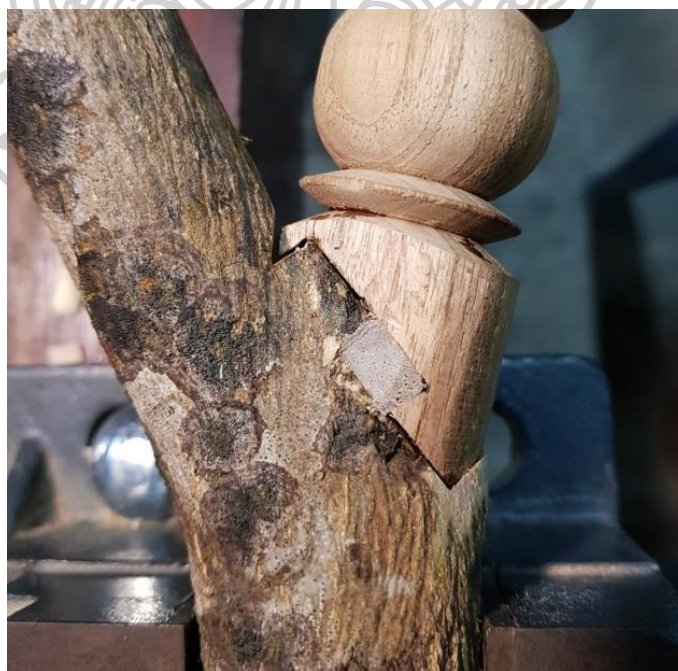
1.5 ปิดเครื่องกลึง รอให้แกนหมุนของเครื่องกลึงหยุดหมุนจนสนิท แล้วตรวจสอบความเรียบร้อยของชิ้นงานให้ใกล้เคียงกับแบบมากที่สุด หากได้ขนาดชิ้นงานตามต้องการแล้วนำชิ้นออกจากเครื่องกลึง เพื่อนำไปประกอบกับชิ้นงานในขั้นตอนต่อไป

ภาพที่ 63 ลักษณะงานกลึงไม้ที่สมบูรณ์

2. การประกอบไม้แบบเข้าเดือย มี 2 แบบ มีลักษณะและขั้นตอนในการปฏิบัติงาน ดังนี้

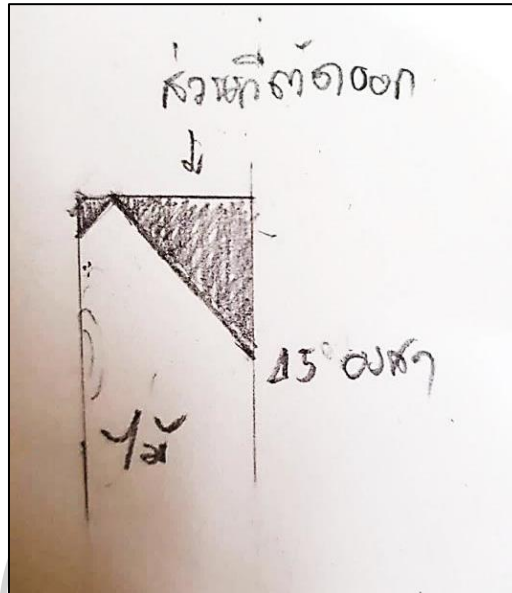
2.1 การเข้าไม้แบบสลักเดือย

ภาพที่ 64 การเข้าไม้แบบสลักเดือย

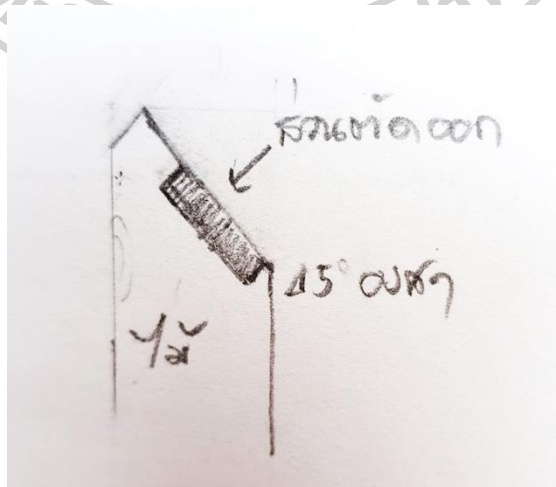
การเข้าไม้แบบสลักเดือย เป็นลักษณะการเข้าไม้ ที่มีสลักไม้มาใส่ไว้ระหว่างกลาง เพื่อล็อก
ระหว่างไม้ทั้งสองชิ้นเข้าด้วยกัน มีขั้นตอนดังนี้

1. นำไม้ที่เตรียมไว้มาตัดเฉียง 45 องศา และใช้ดินสอเขียนดังรูป

ภาพที่ 65 ลักษณะการเลื่อยไม้ขั้นตอนที่ 1

2. เมื่อเลื่อยไม้ได้แบบในข้อ 1 แล้ว ใช้ดินสอเขียนในส่วนที่ตัดออก เพื่อทำร่องเดือย ให้ลึก
ประมาณ 5 มิลลิเมตร กว้างประมาณ 2 ใน 3 ของความกว้างทั้งหมด และใช้เลื่อยบั้งระหว่างร่อง
เดือย เพื่อให้ง่ายต่อการใช้สิ่วเจียนไม้ในส่วนที่ต้องการเอาออก ดังภาพ

ภาพที่ 66 ลักษณะการเขียนแบบทำร่องเดือย

ภาพที่ 67 การใช้เลื่อยบั้งบริเวณร่องเดือย

3. ทำแบบเดียวกันกับไม้อีกชิ้นหนึ่ง เพื่อนำมาประกอบ ในขั้นตอนต่อไป

ภาพที่ 68 ไม้ที่เลื่อยเสร็จและพร้อมประกอบ

4. นำไม้ทั้งสองชิ้นมาประกอบกัน โดยไม้อีกชิ้นหนึ่งที่พอดีกับขนาดช่องว่างตรงกลางใส่เป็นสลักเพื่อล็อกไม้ทั้งสองชิ้นไว้ (ขั้นตอนนี้อาจใช้กาวติดไม้ช่วยเสริมความแข็งแรงและความแน่นของการประกอบได้)

ภาพที่ 69 ช่องว่างสำหรับใส่สลัก

ภาพที่ 70 นำไม้ที่ขึ้นมาทำเป็นสลัก

5. ใช้เลื่อยตัดส่วนของสลักที่เกินออกมา ให้เป็นระนาบเดียวกัน และตรวจสอบความเรียบร้อยของข้อต่อชิ้นงาน

ภาพที่ 71 การเข้าไม้แบบสลักเดือยที่เสร็จสมบูรณ์

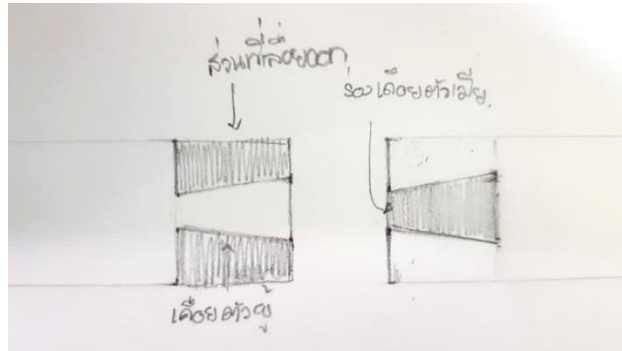
2.2 การเข้าไม้แบบเดือยหางเหยี่ยว

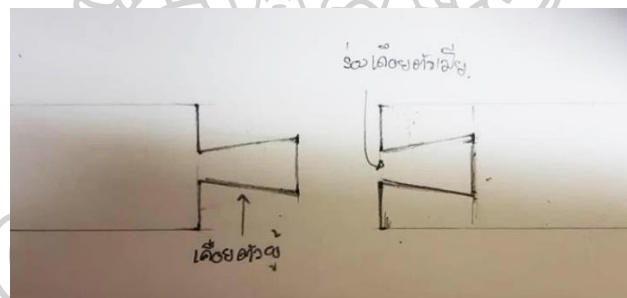
ภาพที่ 72 การเข้าไม้แบบเดือยหางเหยี่ยว

การเข้าไม้แบบเดือยหางเหยี่ยวเป็นการเข้าไม้แบบที่ใช้ไม้ทั้งสองชิ้นประกบกัน โดยยึดด้วยเดือยที่ลักษณะคล้ายหางเหยี่ยว มีขั้นตอนดังนี้

1. ใช้ดินสอมาเขียนแบบเดือยบนนำไม้ที่เตรียมไว้ เป็นเดือยตัวผู้แล้วตัวเมีย ดังภาพ

ภาพที่ 73 ลักษณะการเขียนแบบเดือยหางเหยี่ยว

ภาพที่ 74 ลักษณะเดือยหางเหยี่ยว

2. ใช้เลื่อยตัดไม้ ออกตามรอยที่เขียนแบบไว้ แล้วแต่งเดือยให้แน่นพอดีกัน จากนั้นเมื่อประกอบไม้เข้าด้วยกันแล้วขัดแต่งข้อต่อให้เรียบร้อย

ภาพที่ 75 เดือยหางเหยี่ยว

3. การแกะสลักไม้

การแกะสลักไม้ จะเป็นส่วนประกอบในผลงานทั้ง 4 ชุด ขั้นตอนและวิธีจะแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของงานนั้น ๆ รายละเอียดของการแกะสลักในแต่ละส่วนนั้นจะแสดงในหัวข้อ ขั้นตอนและกระบวนการปฏิบัติงาน

ขั้นตอน และกระบวนการปฏิบัติงาน

1. ขั้นตอนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการรวบรวมข้อมูลจากธรรมชาติในสถานที่จริง และเครื่องมือต่างๆ เพื่อนำมาเป็นแบบในการสร้างภาพร่าง (Sketch)
2. ขั้นตอนการสร้างภาพร่าง (Sketch) เป็นการสร้างภาพร่างแบบ 2 มิติ และโมเดล 3 มิติ (บางชิ้นงาน) เพื่อศึกษาโครงสร้าง ก่อนปฏิบัติงานจริง
3. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ผลงานชุดที่ 1-2

เนื่องจากผลงานชุดที่ 1-2 มีขั้นตอน และกระบวนการปฏิบัติงานที่เหมือนกัน จึงนำรวมกันเพื่อถ่ายทอดความเข้าใจ มีขั้นตอน และกระบวนการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. ขั้นตอนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

ภาพที่ 76 ข้อมูลภาพถ่าย จอบและเสียม
(ถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อเดือน มีนาคม ปี 2561)

ภาพที่ 77 ข้อมูลภาพถ่าย มีดตอนกิ่งและกรรไกรตัดกิ่ง
(ถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อเดือน มีนาคม ปี 2561)

ภาพที่ 78 ข้อมูลภาพถ่าย มีดตอนกิ่งและกรรไกรตัดกิ่ง
(ถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อเดือน มีนาคม ปี 2561)

2. ขั้นตอนการสร้างภาพร่าง (Sketch)

เนื่องจากผลงานสร้างสรรค์ชุดที่ 1-2 มีการใช้วัสดุคือกิ่งส้มโอ ขั้นตอนการร่างภาพนั้น จึงต้องมีการหากิ่งส้มมาเพื่อเป็นต้นแบบในการร่างภาพ เพื่อร่างภาพด้วยมือแล้วนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับแก้ตามความเหมาะสม และขยายแบบสู่ชิ้นงานจริง

ภาพที่ 79 เตรียมวัสดุ ก่อนร่างภาพด้วยมือ

ภาพที่ 80 ภาพร่างของผลงานชุดที่ 1

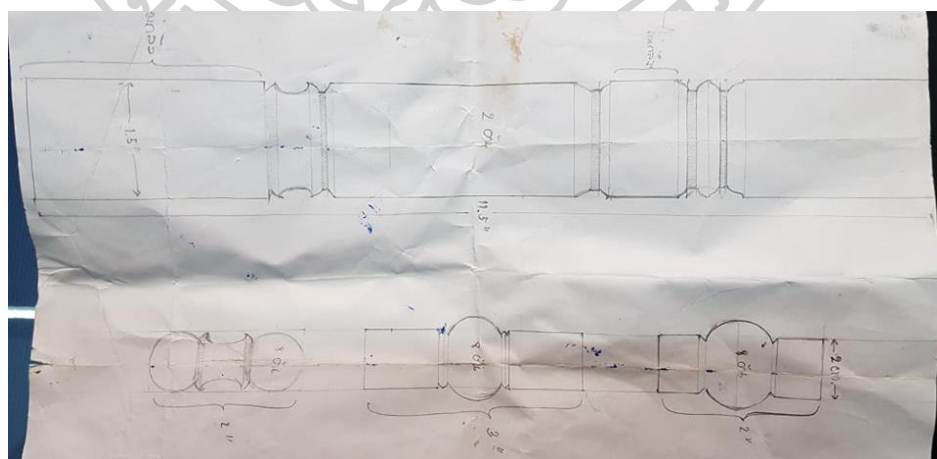

ภาพที่ 81 ภาพร่างของผลงานชุดที่ 2

เนื่องจากผลงานชุดที่ 1-2 มีการร่างภาพจากกิ่งไม้ที่เตรียมไว้ จึงไม่มีการขึ้นโมเดลแบบ 3 มิติ

3. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

- 3.1 นำกิ่งส้มโอ และไม้แปรรูปที่คัดเลือกไว้ตอนร่างภาพ มาตัดโดยเป็นท่อนให้ได้ตามขนาดที่เหมาะสม โดยใช้เลื่อย
- 3.2 นำไม้แปรรูปที่คัดเลือกไว้ มาวัดขนาด และเขียนแบบเพื่อกิ่งไม้

ภาพที่ 82 แบบกิ่งไม้

ภาพที่ 83 ไม้ที่กลึงแล้ว

3.3 นำไม้ที่กลึงแล้ว มาวางเรียงตามภาพร่าง เพื่อจัดองค์ประกอบตามความเหมาะสมอีกครั้ง และทำการประกอบแต่ละท่อนเข้าด้วยกันด้วยเทคนิคการเข้าไม้แบบสลักเดือย

ภาพที่ 84 การจัดองค์ประกอบของชิ้นงานชุดที่ 1

ภาพที่ 85 ลักษณะของชิ้นงานชุดที่ 1 เมื่อประกอบในขั้นที่ 1

3.4 เตรียมไม้เพื่อแกะสลักในส่วนที่เป็นลักษณะของเครื่องมือ (ยกตัวอย่าง เสียม มาเป็นขั้นตอนการแกะสลัก) โดยเลือกไม้ที่รูปให้คล้ายเครื่องมือที่จะแกะสลัก

ภาพที่ 86 เลื่อยไม้ที่คัดเลือกมา เพื่อนำไปแกะสลัก

3.5 ใช้ดินสอร่างภาพแกะสลักส่วนเครื่องมือ และนำไปประกอบกับชิ้นงานที่ทำไว้ก่อนหน้านี้
(ข้อ 3.3)

ภาพที่ 87 เสียมที่แกะสลักจากไม้ในผลงานชุดที่ 1

ภาพที่ 88 เสียมที่ประกอบกับชิ้นงานแล้วในผลงานชุดที่ 1

3.6 ใช้ลวดหน้าโค้ง มาถากตามกึ่งส้มโอ เพื่อทำพื้นผิว

ภาพที่ 89 ใช้ลวดหน้าโค้งทำผิวพื้น

3.7 เขียนแบบใบส้มโอบนกระดาษ แล้วนำแบบมาแปะบนแผ่นไม้ ความหนา 5 มิลลิเมตร จากนั้นใช้เลื่อยตัดให้เป็นรูปทรงตามแบบ ดังภาพ

ภาพที่ 90 แผ่นไม้ที่ตัดเป็นรูปทรงใบส้มโอแล้ว

3.8 แกะสลักใบส้มโดยใช้สว่านแกะสลักให้คล้ายใบส้มโอ โดยใช้ใบส้มของจริงมาใบต้นแบบ

ภาพที่ 91 ใบส้มโอที่แกะสลักจากไม้

ภาพที่ 92 ใบส้มโอแบบที่ 1 แกะสลักจากไม้ ความหนา 5 มิลลิเมตร

ภาพที่ 93 ใบส้มโอแบบที่ 2 แกะสลักจากไม้แบบบาง 1 มิลลิเมตร

3.9 นำใบส้มโอที่แกะสลักและดอกส้มโอที่กลึงเตรียมไว้ มาติดกับชิ้นงาน

วิธีการติดใบส้มโอ แบบที่ 1 และดอกส้มโอ ใช้ส่วนเจาะรูที่กึ่งไม้ให้ทะลุอีกด้าน และนำใบส้มโอแบบที่ 1 มาใส่รูที่เจาะไว้

ภาพที่ 94 ใช้ส่วนเจาะรูที่กึ่งไม้ให้ทะลุอีกด้าน

ภาพที่ 95 นำใบส้มโอมาใส่ในรูที่เจาะไว้

ภาพที่ 96 ลักษณะการติดใบส้มโอ แบบที่ 1

วิธีการติดใบส้มโอ แบบที่ 2 ใช้ลวดถากไม้ให้เกิดร่อง แล้วนำใบส้มโอแบบที่ 2 มาติดโดยใช้ กาวติดไม้ช่วย

ภาพที่ 97 ลักษณะการติดใบส้มโอ แบบที่ 2

3.10 เมื่อติดใบส้มโอแล้ว ตรวจสอบความเรียบร้อย และนำชิ้นงานมาพ่นด้วยสเปรย์แล็กเกอร์แบบด้าน เพื่อเคลือบงานเป็นขั้นตอนสุดท้าย

ภาพที่ 98 พ่นด้วยสเปรย์แล็กเกอร์แบบด้านเป็นขั้นตอนสุดท้าย

ภาพที่ 99 ผลงานที่เคลือบด้วยสเปรย์แล็กเกอร์แบบด้านแล้ว

3.11 สํารวจและวิเคราะห์ผลงานเพื่อนำไปปรับใช้ในผลงานชุดต่อไป

ผลงานชุดที่ 3

1. ขั้นตอนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

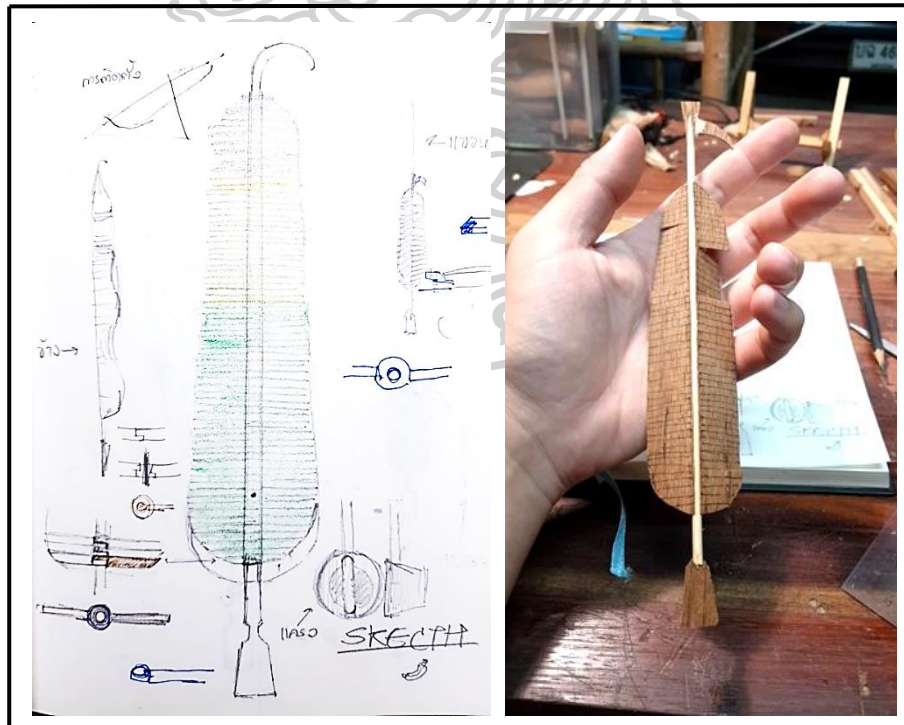

ภาพที่ 100 ข้อมูลภาพถ่าย ตะขอตัดกิ่ง, แครงรดน้ำ
(ถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อเดือน เมษายน ปี 2561)

ภาพที่ 101 ข้อมูลภาพถ่ายใบตอง
(ถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อเดือน เมษายน ปี 2561)

2. ขั้นตอนการสร้างภาพร่าง (Sketch)

ภาพที่ 102 ภาพร่างและโมเดลโครงสร้างของผลงานชุดที่ 3

3. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

3.1 นำกระดาษแข็งขนาดกว้าง 1 นิ้ว ยาว 12 นิ้วมาตัดตามแบบ ดังภาพ

ภาพที่ 103 แบบกระดาษ

3.2 นำกระดาษแข็งที่ตัดเป็นแบบ มาทาบบนไม้ขนาด 1x1 นิ้ว ยาว 30 เซนติเมตร จำนวน 200 ชิ้น และใช้ดินสอขีดเส้นตามแบบ เพื่อเตรียมนำไปตัด

ภาพที่ 104 ไม้ที่ร่างแบบแล้ว (ด้านบน)

ภาพที่ 105 ไม้ที่ร่างแบบแล้ว (ด้านข้าง)

ภาพที่ 106 ลักษณะไม้ที่ตัดตามแบบแล้ว (ด้านบน)

ภาพที่ 107 ลักษณะไม้ที่ตัดตามแบบแล้ว (ด้านข้าง)

3.3 ใช้สว่านเจาะรู บริเวณวงกลมที่เว้นไว้ โดยใช้ดอกสว่านขนาด 8 มิลลิเมตร

ภาพที่ 108 เจาะรูขนาด 8 มิลลิเมตร

3.4 ใช้กบไสไม้ลบเหลี่ยมไม้ และใช้สิ่วปรับแต่งระดับบริเวณส่วนวงกลม เพื่อให้ชิ้นงานประกอบกันอย่างพอดี

ภาพที่ 109 แต่งชิ้นงานก่อนประกอบ

3.5 ใช้กระดาษทรายขัดไม้เบอร์ 5 พันกับตะปู แล้วนำมาใส่เป็นดอกสว่าน เพื่อขัดบริเวณรูไม้ ก่อนประกอบชิ้นงาน

ภาพที่ 110 ใช้กระดาษพันกับตะปู ทำเป็นดอกสว่าน เพื่อใช้ในการขัด

3.6 นำไม้ที่เตรียมไว้มาประกอบ โดยใช้เหล็กเพลลาขาว ขนาด 8 มิลลิเมตร มาเป็นแกนกลาง

ภาพที่ 111 ลักษณะการประกอบชิ้นงาน

3.7 ใช้เลื่อยตัดขอบของชิ้นงาน ให้เป็นรูปทรงของใบตอง

ภาพที่ 112 ชิ้นงานที่ตัดขอบแล้ว

3.8 นำไม้มากลึง และนำมาประกอบเป็นส่วนของก้านใบตอง

ภาพที่ 113 ก้านใบตอง (การประกอบไม้ใช้แบบทางเหยี่ยว)

3.9 ตัดไม้เป็นรูปทรงตะขอ และกลึงไม้เป็นรูปทรงของแครงรดน้ำ แล้วนำมาประกอบใช้
ชิ้นงานบริเวณก้านใบตอง

ภาพที่ 114 ประกอบแครงรดน้ำและตะขอ

3.10 ขัดแต่งชิ้นงาน และทำด้วยน้ำยาเคลือบไม้เป็นขั้นตอนสุดท้าย

ภาพที่ 115 ขัดแต่งชิ้นงาน

3.11 ตรวจสอบและวิเคราะห์ผลงานเพื่อนำไปปรับใช้ในผลงานชุดต่อไป

ผลงานชุดที่ 4

1. ขั้นตอนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

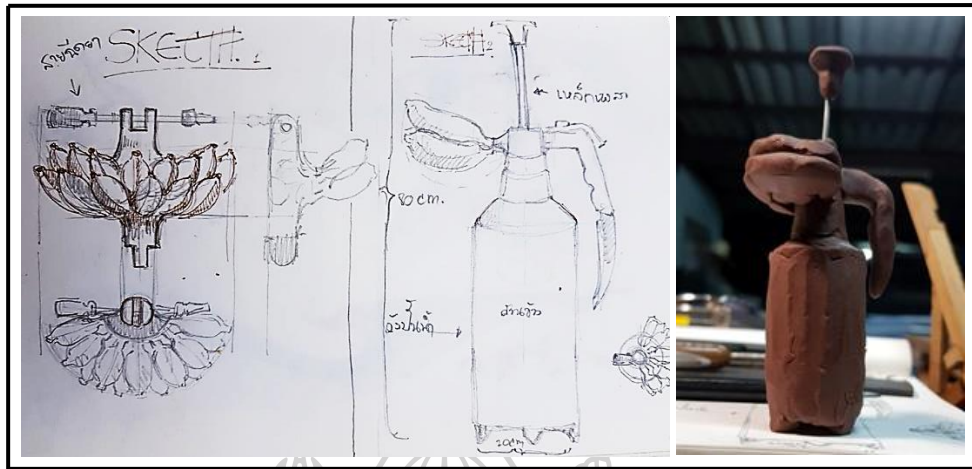

ภาพที่ 116 ข้อมูลภาพถ่ายกระบอกฉีดน้ำ
(ถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อเดือน พฤษภาคม ปี 2561)

ภาพที่ 117 ข้อมูลภาพถ่ายเครือกล้วย
(ถ่ายโดยผู้วิจัย เมื่อเดือน พฤษภาคม ปี 2561)

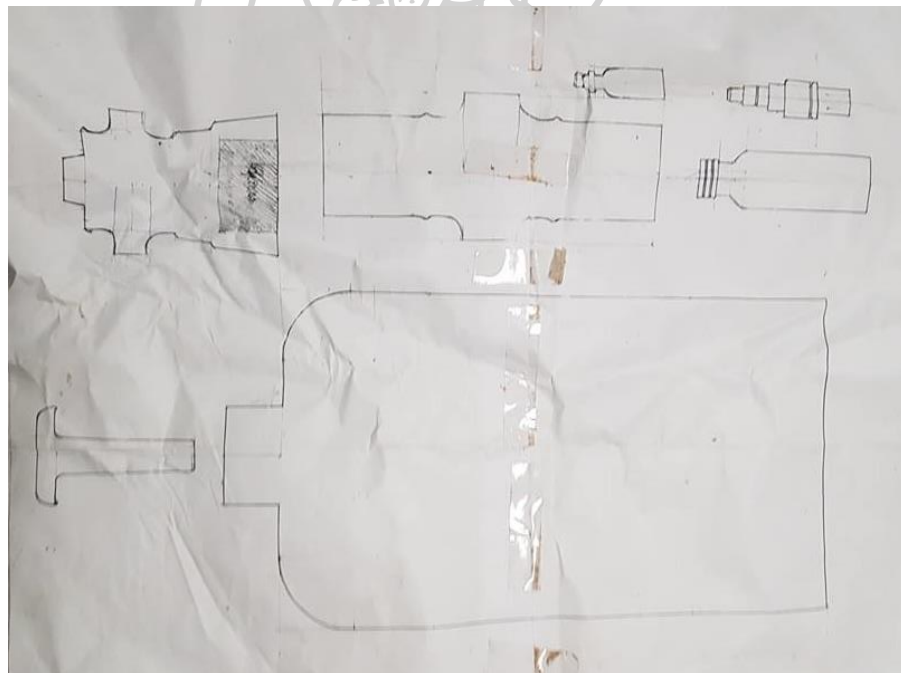
2. ขั้นตอนการสร้างภาพร่าง (Sketch)

ภาพที่ 118 ภาพร่างและโมเดลโครงสร้างของผลงานชุดที่ 4

3. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

3.1 เขียนแบบกลึงไม้ แล้วกลึงไม้ตามแบบเตรียมไว้

ภาพที่ 119 แบบกลึงไม้ผลงานชุดที่ 4

3.2 นำไม้ขนาด 2x2 นิ้ว ยาว 8 นิ้ว มาร่างแบบกล้วย ด้านบนและด้านข้าง จำนวน 30 ชิ้น และใช้เลื่อยตัดตามแบบ

ภาพที่ 120 ตัดไม้เป็นรูปทรงกล้วยชั้นที่ 1

3.3 ใช้เครื่องเจียรขัดเพื่อลบเหลี่ยมไม้ และเก็บผิวเบื้องต้น

ภาพที่ 121 ขัดผิวเบื้องต้น

3.4 ใช้สิ่ว และเครื่องเจียรสายนอ่อนในการเก็บรายละเอียดต่าง ๆ ของกล้วย

ภาพที่ 122 กล้วยที่แกะสลักจากไม้

3.5 นำไม้ที่กลึงเตรียมไว้มาเจาะรู และนำไปขัดด้วยสิ่วขัดไม้ เพื่อเตรียมประกอบชิ้นงาน

ภาพที่ 123 เจาะรูและขัดไม้เตรียมประกอบ

3.6 นำกล้วยแกะสลัก มาประกอบกับไม้กลิ้งที่เจาะรู โดยใช้กาวติดไม้ช่วยเสริมความแข็งแรง

ภาพที่ 124 ประกอบชิ้นงาน

3.7 ใช้ไฟลนบริเวณปลายลูกกล้วย เพื่อให้เกิดรอยไหม้ ทำให้กล้วยดูสมจริงยิ่งขึ้น

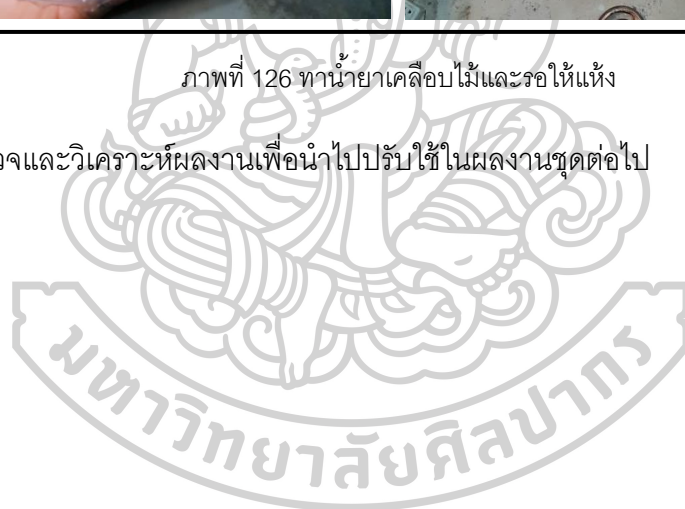
ภาพที่ 125 สีจากวัสดุไม้ที่เกิดการจากลนไฟ

3.8 ทำชิ้นงานที่ประกอบแล้ว ด้วยน้ำยาเคลือบไม้ เพื่อให้สีไม้ดูมีความเงามากขึ้นเป็น จากนั้น ประกอบชิ้นงานทั้งสองส่วนเป็นขั้นตอนสุดท้าย

ภาพที่ 126 ทำน้ำยาเคลือบไม้และรอให้แห้ง

3.9 ตรวจสอบและวิเคราะห์ผลงานเพื่อนำไปปรับใช้ในผลงานชุดต่อไป

ภาพที่ 127 ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1

ชื่อผลงาน "ฟ้ามีดแล้ว"

เทคนิค แกะสลักไม้ กิ่งไม้ ประกอบไม้

ขนาด แปรผันตามพื้นที่

ปี 2561

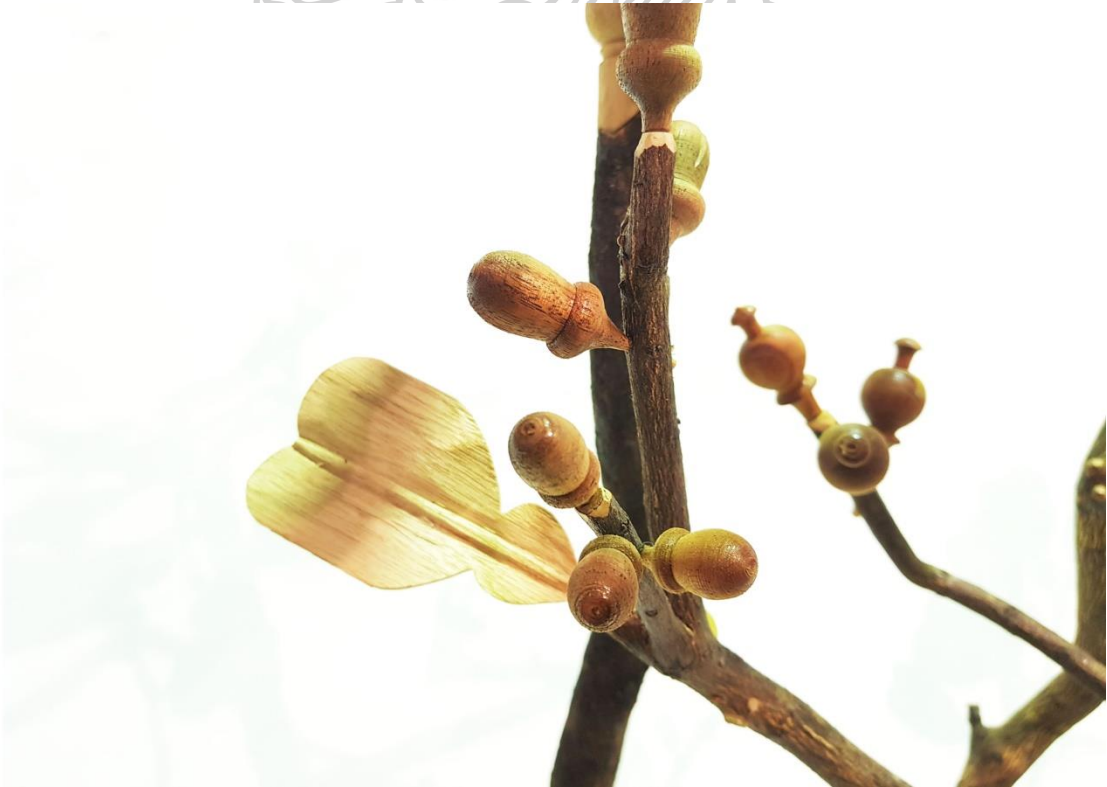
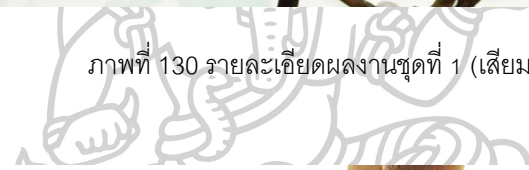
ภาพที่ 128 ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1 (เสียม)
ชื่อผลงาน “ฟ้ามีดแล้ว”, เทคนิค แกะสลักไม้ ประกอบไม้, ขนาด แปรผันตามพื้นที่, ปี 2561

ภาพที่ 129 รายละเอียดผลงานชุดที่ 1 (เสียม)

ภาพที่ 130 รายละเอียดผลงานชุดที่ 1 (เสียม)

ภาพที่ 131 รายละเอียดผลงานชุดที่ 1 (เสียม)

ภาพที่ 132 ร่ายละเอียดผลงานชุดที่ 1 (เสียม)

ภาพที่ 133 ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1 (จบ)
ชื่อผลงาน “ฟ้ามีดแล้ว”, เทคนิค แกะสลักไม้ ประกอบไม้, ขนาด แปรผันตามพื้นที่, ปี 2561

ภาพที่ 134 รายละเอียดของผลงานชุดที่ 1 (จบ)

ภาพที่ 135 รายละเอียดของผลงานชุดที่ 1 (จบ)

ภาพที่ 136 รายละเอียดของผลงานชุดที่ 1 (จบ)

ภาพที่ 137 รายละเอียดของผลงานชุดที่ 1 (จบ)

ภาพที่ 138 รายละเอียดของผลงานชุดที่ 1 (จบ)

ภาพที่ 139 ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 2

ชื่อผลงาน "กิ่งนี้สวย"

เทคนิค แกะสลักไม้ กิ่งไม้ ประกอบไม้

ขนาด แปรผันตามพื้นที่

ปี 2561

ภาพที่ 140 ผลงานชุดที่ 2 (มีดตอหนัก)

ภาพที่ 141 รายละเอียดของผลงานชุดที่ 2 (มีดตอหนัก)

ภาพที่ 142 รายละเอียดของผลงานชุดที่ 2 (มีดตอหนัก)

ภาพที่ 143 รายละเอียดของผลงานชุดที่ 2 (มีดตอหนัก)

ภาพที่ 144 รายละเอียดของผลงานชุดที่ 2 (มีดตอหนัง)

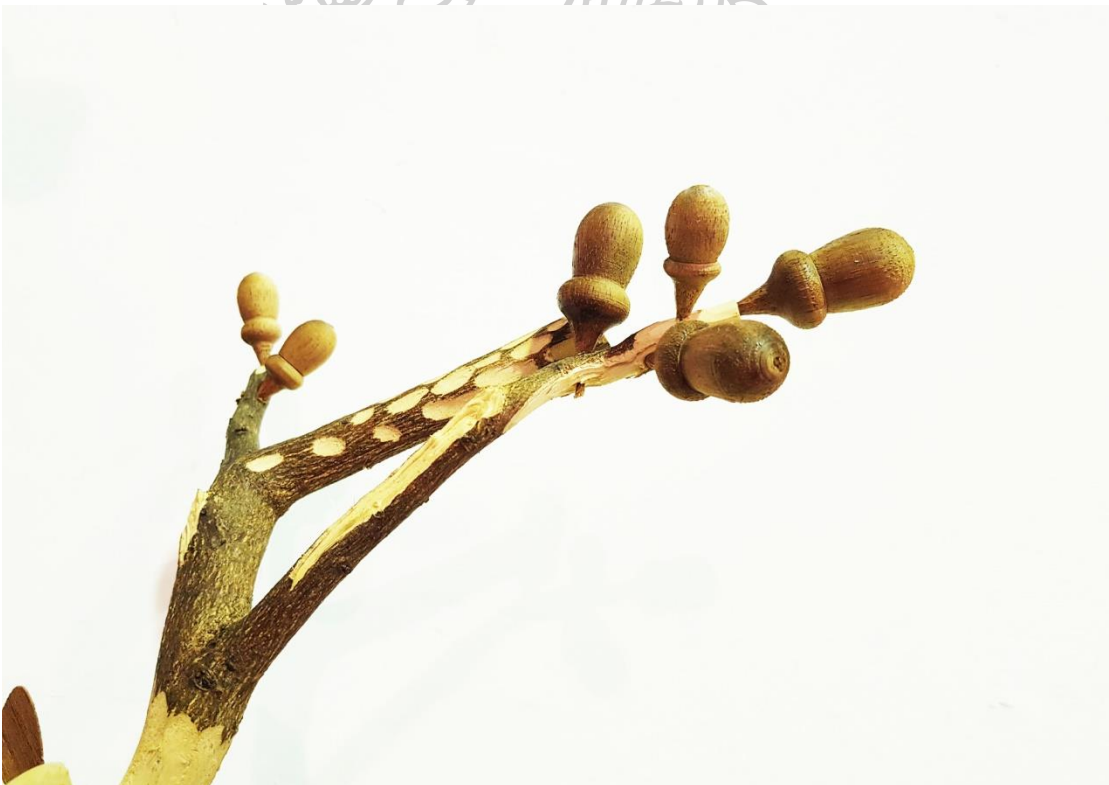
ภาพที่ 145 ผลงานชุดที่ 2 (กรรไกรตัดกิ่ง)

ภาพที่ 146 รายละเอียดผลงานชุดที่ 2 (กรรไกรตัดกิ่ง)

ภาพที่ 147 ร่ายละเอียดผลงานชุดที่ 2 (กรรไกรตัดกิ่ง)

ภาพที่ 148 ร่ายละเอียดผลงานชุดที่ 2 (กรรไกรตัดกิ่ง)

ภาพที่ 149 รายละเอียดผลงานชุดที่ 2 (กรรไกรตัดกิ่ง)

ภาพที่ 150 ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 3

ชื่อผลงาน “ขอใบเดียว 30 โฉ” , เทคนิค แกะสลักไม้ กิ่งไม้ ประกอบไม้, ขนาด แปรผันตามพื้นที่, ปี 2561

ภาพที่ 151 ด้านข้างของผลงานชุดที่ 3

ภาพที่ 152 ด้านข้างของผลงานชุดที่ 3

ภาพที่ 153 ส่วนประกอบของผลงานชุดที่ 3 (ตะขอ)

ภาพที่ 154 ส่วนประกอบของผลงานชุดที่ 3 (แครงรดน้ำ)

ภาพที่ 155 ผลงานวิทยานพนธ์ชุดที่ 4

ชื่อผลงาน “ขอลูกใหญ่ ๆ”

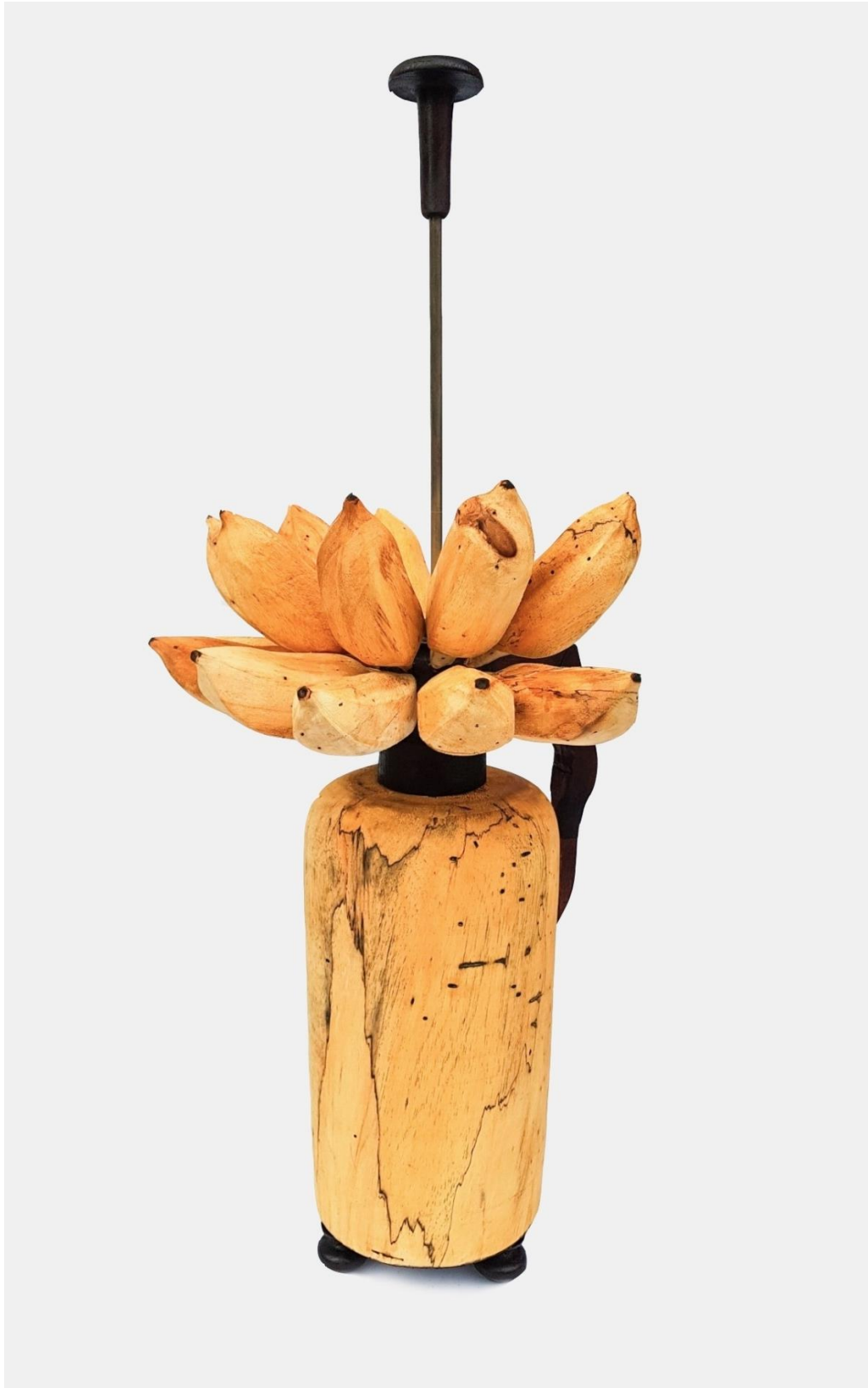
เทคนิค แกะสลักไม้ กิ่งไม้ ประกอบไม้

ขนาด แปรผันตามพื้นที่

ปี 2561

ภาพที่ 156 ผลงานชุดที่ 4 (กระบอกฉีดน้ำ)

ภาพที่ 157 ผลงานชุดที่ 4 (กระบอกฉีดน้ำ)

ภาพที่ 158 ผลงานชุดที่ 4 (กระบอกฉีดน้ำ)

ภาพที่ 159 ผลงานชุดที่ 4 (กระบอกฉีดน้ำ)

ภาพที่ 160 ผลงานชุดที่ 4 (กระบอกฉีดน้ำ)

ภาพที่ 161 ผลงานชุดที่ 4 (หวีกลัวย)

ภาพที่ 162 ผลงานชุดที่ 4 (หวีกลัวย)

ภาพที่ 163 ผลงานชุดที่ 4 (หวีกล้วย)

ภาพที่ 164 ผลงานชุดที่ 4 (หวีกล้วย)

ภาพที่ 165 ผลงานชุดที่ 4 (หวีกั้วย)

ภาพที่ 166 ผลงานชุดที่ 4 (หวีกั้วย)

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด เครื่องไม้...เครื่องมือ ถ่ายทอดเป็นผลงาน 3 มิติ โดยใช้วัสดุเป็นไม้ ทั้งแบบรูปทรงธรรมชาติ (กิ่งส้มโอ) และไม้แบบแปรรูปแล้วมาประกอบกันเป็นรูปทรงใหม่ โดยการเลียนแบบธรรมชาติ ซึ่งมีรากฐานมาจากเครื่องมือ ในผลงานชุดที่ 1-2 ส่วนผลงานชุดที่ 3 จะเป็นการนำไม้ที่แปรรูป ขนาดเล็ก มาประกอบกันโดยใช้วิธีการทำซ้ำ จนเกิดเป็นชิ้นงานขนาดใหญ่ที่มีโดยมีรูปแบบมาจากใบตอง และผลงานชุดที่ 4 จะเป็นการแกะสลักไม้ โดยมีก๊ด้วยเป็นต้นแบบ และนำมาประกอบกับเครื่องมือจนเกิดเป็นเครื่องมือรูปแบบใหม่ตามจินตนาการของตนเอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์การสร้างสรรค์

ผลงานการสร้างสรรค์วิทยานิพนธ์ชุด “เครื่องมือ...เครื่องมือ” (The tools) มีการพัฒนามาจากการทดลองของชิ้นงานระหว่างการเรียน และนำสิ่งที่เป็นข้อดีของผลงานแต่ละชิ้นมาปรับใช้ในผลงานชุดนี้ ที่มีลักษณะเฉพาะตน โดยถ่ายทอดเรื่องราวความประทับใจที่มีต่อเครื่องมือ ที่เป็นส่วนสำคัญในการทำงานต่าง ๆ ซึ่งเครื่องมือล้วนมีความพิเศษเฉพาะตามลักษณะการใช้งาน รวมถึงเรื่องราวของแต่ละบุคคลต่อเครื่องมือชิ้น ๆ จากความชื่นชอบ และประสบการณ์ที่ได้สัมผัสกับเครื่องมือ ทั้งในส่วนของการทำสวน และแกะสลักไม้ ด้วยการนำมาสื่อในผลงานสร้างสรรค์ที่แสดงออกในรูปแบบของเครื่องมือที่เป็นเหมือนจุดเริ่มต้นของการเจริญเติบโต โดยใช้การเลียนแบบธรรมชาติและการเชื่อมโยงความสัมพันธ์กันระหว่างมนุษย์ และธรรมชาติเข้าด้วยกัน ซึ่งมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ทั้งการปรับปรุง แก้ไขจนเกิดเป็นผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้

ผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์เป็นการสรุปผลทั้งหมดของรูปแบบแนวความคิดและเทคนิคในกระบวนการต่าง ๆ โดยมีการปรับเปลี่ยนและแก้ไขจนมีแนวทางของผลงานที่ชัดเจน ซึ่งใช้วัสดุจากธรรมชาติมาสร้างสรรค์ในเชิงการเลียนแบบธรรมชาติ และมีการประกอบเข้ากับรูปแบบของเครื่องมือ โดยใช้เทคนิคแกะสลักไม้และประกอบไม้มาสร้างให้เกิดรูปทรงที่ต้องการอย่างลงตัว ซึ่งมีการแบ่งหัวข้อที่ใช้ในการวิเคราะห์ด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านแนวความคิด

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์นั้น มีแรงบันดาลใจมาจากเครื่องมือเกษตรกรรมและวัสดุธรรมชาติใกล้ตัว โดยมีการประกอบเป็นการเชื่อมโยงระหว่างวัสดุธรรมชาติ ซึ่งถ่ายทอดออกมาในรูปแบบของจอบ และเสียม ที่ด้ามเป็นกิ่งสัมผัสต่อกับด้ามเดิมของตัวเครื่องมือ ในผลงาน “เครื่องมือ 1” และใช้การประกอบชิ้นงานด้วยวัสดุจากธรรมชาติทั้งหมด จนออกมาในรูปแบบเครื่องมือในอีกลักษณะหนึ่ง โดยผลงาน “เครื่องมือ 2” มีแรงบันดาลใจมาจากเครื่องมือที่ใช้ในการปลูกส้มโอ ซึ่งเป็นผลผลิตหลักของครอบครัว

ผลงาน “เครื่องมือ 3 จนถึง เครื่องมือ 5” นั้น เป็นการต่อยอดมาจากผลงานก่อนหน้า โดยยึดการใช้รูปทรงจากเครื่องมือเช่นเดิม แต่เป็นการประกอบกันระหว่างเครื่องมือแกะสลักไม้ อาทิเช่น สิว ค้อน กรรไกรตัดเหล็ก กับกิ่งส้มโอ โดยต้องการถ่ายทอดให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพ

ช่างแกะสลัก และอาชีพเกษตรกรที่ทำอยู่ เป็นที่มาของแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานช่วงก่อนวิทยานิพนธ์ ซึ่งทำให้ได้แนวทางของรูปแบบผลงานวิทยานิพนธ์ในช่วงต่อไป

จากการวิเคราะห์ผลงานในช่วงก่อนวิทยานิพนธ์นั้น พบว่าแนวคิดที่ใช้ในการทำงานนั้นยังไม่มีใจความสำคัญที่ชัดเจน ระหว่างความสำคัญของช่างแกะสลักไม้กับเกษตรกรที่มีเท่ากันอยู่ จึงมีการปรับโดยการใช้อาชีพเกษตรกรมาเพื่อถ่ายทอดและแสดงออกเป็นหลัก เพราะเป็นอาชีพที่มีเรื่องราว ประสบการณ์ และความทรงจำที่ชัดเจน นำมาถ่ายทอดในรูปแบบของเครื่องมือการเกษตรที่ใช้กับแม่ตั้งแต่เด็ก ซึ่งของแต่ละชิ้นล้วนมีความประทับใจต่างกัน ตั้งแต่เครื่องมือที่ใช้เป็นหลัก จนไปถึงเครื่องมือเฉพาะที่ใช้และถ่ายทอดกันมาจากบรรพบุรุษ ผ่านเทคนิคของงานไม้ ทั้งการแกะสลักไม้และการประกอบไม้ ที่เป็นอาชีพให้ปัจจุบัน โดยการทิ้งร่องรอยของใช้เครื่องมือไว้บนรูปทรงของเครื่องมือที่เป็นผลงานสร้างสรรค์อีกทีหนึ่ง โดยติดตั้งงานในลักษณะของการเก็บเครื่องมือหลังใช้งานแล้ว และตั้งชื่อผลงานจากคำพูดติดปากของแม่ที่ชอบพูดเวลาใช้เครื่องมือ นั้น ๆ

ด้านเนื้อหา

ทฤษฎีจิตวิทยาครอบครัว

ครอบครัว นับเป็นสถาบันทางสังคมที่สำคัญที่สุด เป็นหน่วยย่อยของสังคมที่มีความสัมพันธ์และร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด กล่าวได้ว่า เป็นสถาบันที่คงทนที่สุด และยังไม่เคยปรากฏว่าสังคมมนุษย์ใดเป็นสังคมที่ไม่มีสถาบันครอบครัว เพราะสถาบันครอบครัวเป็นกลุ่มสังคมกลุ่มแรกที่มนุษย์ทุกคนเกี่ยวข้องตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งเติบโตและมีครอบครัวของตนเอง ครอบครัวจะให้การตั้งชื่อและสกุล เพื่อขึ้นบอกสถานภาพ บทบาท ตลอดจนกำหนดสิทธิหน้าที่ที่สมาชิกพึงมีต่อกัน และต่อสังคม ครอบครัวจึงเป็นสถาบันแห่งแรก และแห่งสำคัญของสังคมในการกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของสังคมส่วนรวม

บุคลิกภาพที่มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน หมายถึง ความเชื่อมโยงของสิ่งต่าง ๆ ที่สมาชิกในครอบครัวแต่ละคนเป็นอยู่และกำลังกระทำอยู่ ซึ่งสมาชิกแต่ละคนนี้ยังถือว่าเป็นบุคคลที่มีลักษณะเฉพาะ ครอบครัวจะได้รับผลกระทบจากการที่สมาชิกแต่ละคนเป็นผู้กระทำทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

จะเห็นได้ว่า ภายในครอบครัวที่สมาชิกแต่ละคนกำลังมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันนั้น แต่ละคนก็จะพยายามได้มาซึ่งงานพัฒนาทักษะหรือภารกิจพัฒนาบางอย่าง (certain developmental tasks)

งานภารกิจการพัฒนา ก็คืองานที่แสดงถึงความสำเร็จในการกระทำของบุคคลในช่วงอายุต่าง ๆ ซึ่งเป็นที่คาดหวังและยอมรับจากสังคม¹⁶

เนื้อหาของผลงานสร้างสรรค์

ผลงานสร้างสรรค์ชุด เครื่องไม้...เครื่องมือ มีเนื้อหาที่สะท้อนถึงความสัมพันธ์ภายในครอบครัว จากผลงานมีต้นแบบมาจากเครื่องมือการเกษตร และพืชผลผลิตในสวน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในกับอาชีพของครอบครัว การช่วยแม่ทำสวนถือเป็นกิจกรรมที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับแม่ จากการเรียนรู้การใช้เครื่องมือ วิธีการทำสวน รวมถึงเทคนิคเฉพาะที่ถ่ายทอดกันมา จนพัฒนามาถึงหน้าที่การงานในปัจจุบัน ซึ่งเป็นช่างแกะสลักไม้ ที่ยังคงใช้เครื่องมือเป็นส่วนสำคัญในการทำงาน แตกต่างกันที่รูปแบบของเครื่องมือ ลักษณะการใช้ รวมถึงจุดประสงค์และผลที่ได้จากการทำงาน โดยอาชีพเกษตรมีจุดประสงค์ในการใช้เครื่องมือ เช่น จอบ เสียม ฯลฯ เพื่อปลูกต้นไม้ให้เจริญงอกงาม อาชีพช่างแกะสลักไม้ก็มีในการใช้ สิว ค้อน ฯลฯ ในการสร้างสรรค์ผลงานเช่นกัน

อาชีพเกษตรกรของแม่ และช่างแกะสลักไม้ที่ตนเองทำอยู่นั้น มีความสัมพันธ์กันจากกิจกรรมระหว่างการทำงาน ตอนทำสวนแม่จะแสดงออกถึงความสำคัญของเครื่องมือการเกษตร ผ่านความมุ่งมั่นในการทำงาน ทั้งลักษณะท่าทางในการขุดดิน การตัดแต่งกิ่งส้มโอ รวมถึงงานอื่น ๆ ภายในสวน และแม่จะมีรอยยิ้มเสมอเวลาที่เห็นลูกส้มโอ ก่อผล และผลผลิตอื่น ๆ ออกมาตามความต้องการ รวมถึงการเก็บรักษาเครื่องมือเมื่อใช้งานเสร็จ เพื่อยืดอายุการใช้งานของเครื่องมือ และพร้อมใช้งานในครั้งต่อไป สิ่งเหล่านี้ช่วยปลูกฝังข้าพเจ้าให้ความสำคัญต่อเครื่องมือที่ใช้ในการทำงานเป็นอย่างมาก เพราะนอกจากฝีมือในการแกะสลักไม้แล้ว เครื่องมือที่ดี ก็จะทำให้งานที่ออกมาดีตามไปด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพเกษตรกรของแม่กับอาชีพแกะสลักไม้ของตนเอง เกิดการถ่ายทอดจากการรับรู้ทางความรู้สึก การสัมผัสกับการทำงานร่วมกันจนซึมซับและมองเห็นถึงความสำคัญของเครื่องมือที่ใช้ทำงานในอาชีพต่าง ๆ

¹⁶ ทฤษฎีทางจิตวิทยาครอบครัว, เข้าถึงเมื่อ 18 กรกฎาคม 2561, เข้าถึงได้จาก humaneco.stou.ac.th/UploadedFile/ 72305-1.pdf

ด้านขั้นตอนและกระบวนการสร้างสรรค์

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์นั้น เป็นเหมือนการทดลองปฏิบัติงาน ในการออกแบบภาพร่างก่อนทำงานนั้น จะใช้เขียนการออกแบบโดยที่ไม่ได้มีวัสดุตั้งต้นมาก่อน เมื่อเวลาปฏิบัติงานจริงนั้นจึงมักมีปัญหาให้เรื่องการหาวัสดุธรรมชาติที่ใช้ในการทำงาน ด้วยรูปทรงที่เป็นกึ่งไม้ จึงต้องมีการแก้ปัญหาหว่านขั้นตอนการประกอบ โดยขั้นตอนผลงานก่อนวิทยานิพนธ์นั้น จะใช้วิธีการประกอบตามแบบภาพร่างที่ขยายเท่าขนาดงานจริง นำวัสดุมาเทียบกับภาพร่าง แล้วจึงประกอบชิ้นงาน

ในช่วงของการทำผลงานวิทยานิพนธ์นั้น ชุดที่ 1-2 ได้วิเคราะห์ปัญหาที่มีใช้ช่วงผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ แล้วจึงนำมาปรับวิธีการทำงาน โดยเริ่มจากการหาวัสดุที่จะใช้ในผลงาน คือ กิ่งส้มโอ และไม้แปรรูปมาเพื่อเขียนภาพร่าง แล้วจึงเริ่มงานจริง ซึ่งพบปัญหาเรื่องวัสดุไม่ตรงภาพร่างน้อยลง ส่วนผลงานชุดที่ 3-4 เป็นผลงานที่ไม่ได้ใช้กิ่งส้มโอที่มีความอิสระทางรูปทรงมาประกอบ จึงสามารถร่างภาพ 2 มิติ เพื่อเป็นแนวความคิดเบื้องต้น แล้วจึงนำภาพร่างมาสร้างเป็นโมเดล 3 มิติ เพื่อดูโครงสร้างแบบคร่าว ๆ ของชิ้นงานก่อนปฏิบัติงานจริง

ด้านรูปแบบ และทักษะการแสดงผล

คำว่า Composition มาจากภาษาละตินว่า Compositio หมายถึง การจัดเข้าด้วยกันในทางศิลปะ แปลว่า “องค์ประกอบแห่งศิลป์” ซึ่งหมายถึง การนำส่วนประกอบสำคัญของศิลปะมาจัดเข้าด้วยกันตามความคิด จินตนาการหรือประสบการณ์ของผู้สร้างแต่ละคน โดยอาศัยหลักของศิลปะสร้างให้เกิดการประสานกลมกลืนกันอย่างเป็นเอกภาพ

1. เส้น

การสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมประเภทต่างๆ เส้นเป็นส่วนประกอบพื้นฐานที่มีความสำคัญ สิ่งแรกเป็นตัวบ่งบอกขอบเขตรูปร่างว่ามีลักษณะเช่นไร ประติมากรจะต้องมีความเข้าใจ จึงจะนำเส้นมาออกแบบเพื่อกำหนดรูปแบบโครงสร้าง 2 มิติเกิดความกว้างและความยาว ในภายหลังจึงนำมวลปริมาตรมาจัดวางตามขอบเขตที่กำหนดไว้ด้วยเส้นจึงทำให้ผลงานเกิดเป็น 3 มิติ เกิดความสูงหรือความหนา ในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมประเภทหุ่น ประติมากรนิยมใช้เส้นในการหลอกระยะมิติ เช่น เส้นทัศนียภาพ (Perspective)

เส้นที่เกิดขึ้นจริง คือ สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นเส้นจริง ๆ มีลักษณะเป็นกายภาพที่ปรากฏจากกิริยาของการกระทำเพื่อการถ่ายทอดความรู้สึกจากประสาทสัมผัสของมือผ่านวัสดุให้เป็นริ้วรอย ชีตเขียนลงสู่พื้นผิวระนาบโดยตรง

ภาพที่ 167 เส้นที่เกิดจากการเลียนแบบกิ่งส้มโอและใบตองจากส่วนหนึ่งของผลงานวิทยานิพนธ์ “เครื่องมือ... เครื่องมือ”

เส้นเชิงนัย (เส้นโครงสร้าง) คือ เส้นที่ไม่ได้เกิดจากการสร้างขึ้นให้ปรากฏเป็นเส้นจริงตามข้อที่ 1 แต่เกิดจากนัยของการบ่งชี้ให้รับรู้ว่าเป็นเส้นด้วยการประเมินทางการเห็น โดยกิริยาของสิ่งที่กำลังปรากฏและเป็นตัวนำสายตาในการมองจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน

ภาพที่ 168 ตัวอย่างเส้นเชิงนัยในผลงานวิทยานิพนธ์ “เครื่องมือ... เครื่องมือ”

2. สี

ลักษณะกระทบต่อสายตาให้เห็นเป็นสี มีผลถึงจิตวิทยา คือมีอำนาจให้เกิดความเข้มของแสงที่อารมณ์และความรู้สึกได้ การที่ได้เห็นสีจากสายตาสายตาจะส่งความรู้สึกไปยังสมองทำให้เกิดความรู้สึกต่าง ๆ ตามอิทธิพลของสี เช่น สดชื่น ร้อน ตื่นเต้น เศร้า สีมีความหมายอย่างมากเพราะสีเป็นสื่อสร้างความประทับใจในผลงานของศิลปะ และสะท้อนความประทับใจนั้นให้บังเกิดแก่ผู้ดูมนุษย์เกี่ยวข้องกับสีต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลาเพราะทุกสิ่งที่อยู่รอบตัวนั้นล้วนแต่มีสีอันแตกต่างกัน¹⁷

ภาพที่ 169 ภาพตัวอย่างสีที่มาจากวัสดุของผลงานวิทยานิพนธ์ “เครื่องไม้...เครื่องมือ”

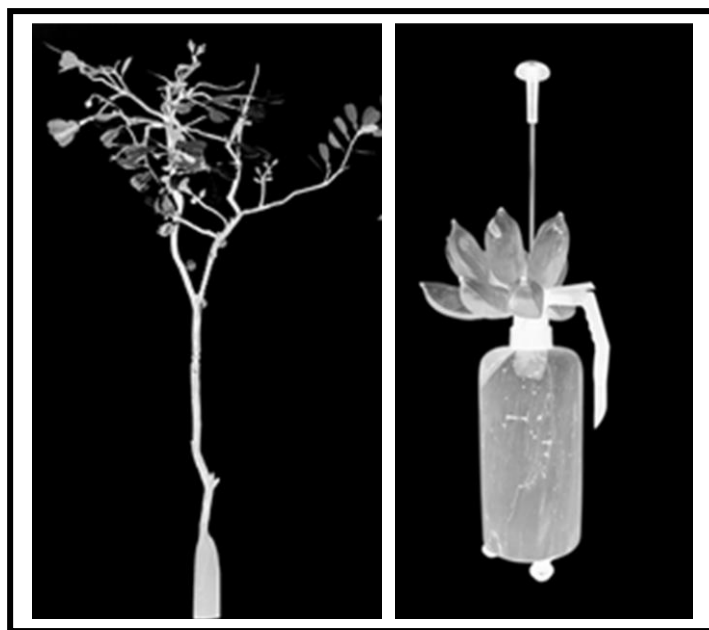
3. รูปทรง

รูปทรงคือ โครงสร้างทางรูปทรงของศิลปะที่รวมทั้งรูปภายในและรูปภายนอกเป็นโครงสร้างที่ก่อรูปขึ้นด้วยหน่วยเพียงหน่วยเดียวและหลายหน่วยรวมตัวกันขึ้น มีความหมาย แน่นทึบเป็น 3 มิติอย่างวัตถุจริง ที่มีความยาวความกว้างและความหนาหรือความลึกเข้ามาเกี่ยวข้องกับงานประติมากรรมต่าง ๆ

17

ความหมายของสีในเชิงศิลปะ, เข้าถึงเมื่อ 28 เมษายน 2561, เข้าถึงได้จาก

<https://homegame9.wordpress.com/%E0%B8%97%E0%B8%A4%E0%B8%A9%E0%B8%8E%E0%B8%B5%E0%B8%AA%E0%B8%B5/>

ภาพที่ 170 ภาพตัวอย่างรูปทรง (บริเวณสีขาว) ของผลงานวิทยานิพนธ์ “เครื่องไม้...เครื่องมือ”

4. บริเวณว่าง

บริเวณว่าง (Space) บริเวณว่างเป็นส่วนประกอบหนึ่งที่มีความสำคัญ การสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมจะต้องเข้าใจระยะช่องว่างหรือพื้นที่ว่าง โดยรอบวัตถุเรียกว่าบริเวณว่างลบ (Negative Space) และช่องว่างที่ตัววัตถุเรียกว่าบริเวณว่างบวก (Positive บริเวณว่างที่ถูกกำหนดขึ้นด้วยเส้น สี น้ำหนัก ฯลฯ ให้เป็นรูปร่างหรือรูปทรง บริเวณในส่วนที่ถูกกำหนดขึ้นนี้จะเป็นบริเวณว่างที่มีความหมายบริเวณว่างลบ และบริเวณว่างที่เป็นกลาง ส่วนที่สอง คือบริเวณว่างลบ (Negative Space) หมายถึง บริเวณว่างที่เป็นระนาบในงานจิตรกรรม เป็นอากาศในงานประติมากรรม ปรากฏอยู่โดยรอบรูปร่าง รูปทรง และมีความสำคัญเท่าเทียมกับรูปร่างหรือรูปทรงที่เป็นบริเวณว่างบวก ส่วนที่สาม คือบริเวณว่างที่เป็นกลาง (Neutral Space) หมายถึง บริเวณว่างที่ยังคงไม่มีรูปร่างหรือรูปทรงใดปรากฏอยู่ บริเวณว่างที่เป็นกลาง ได้แก่ ระนาบของกระดาษ ผ้าใบ หรือผนัง และในส่วนสุดท้ายคือ บริเวณว่าง 2 นัย (Ambiguous Space) บริเวณว่างที่ถูกกำหนดขึ้นให้เป็นรูปร่างหรือรูปทรงที่มีความสำคัญเท่าเทียมกัน จึงไม่อาจกำหนดได้ว่าส่วนใดคือบริเวณว่างที่เป็นบวก และส่วนใดคือบริเวณว่างที่เป็นลบ บริเวณว่างที่ถูกกำหนดขึ้นทั้ง 2 ลักษณะนี้จึงเป็นทางบวกและลบสลับกัน

ลักษณะของบริเวณว่างเป็นสิ่งที่มืออยู่ในธรรมชาติโดยศิลปินไม่ต้องลงทุนซื้อหา ที่ว่างที่มีอยู่ทั่วไปจะมีมิติกว้าง ยาว ลึก ที่หาขอบเขตไม่ได้ แต่ที่ว่างในงานศิลปะเป็นที่ว่างที่ถูกกำหนดแล้วให้

มีลักษณะและมิติตามที่ศิลปินต้องการ ที่ว่างเป็นทัศนธาตุที่มีบทบาทสำคัญมากในงาน องค์ประกอบมีความสัมพันธ์กับรูปทรง และทัศนธาตุอื่น ๆ¹⁸

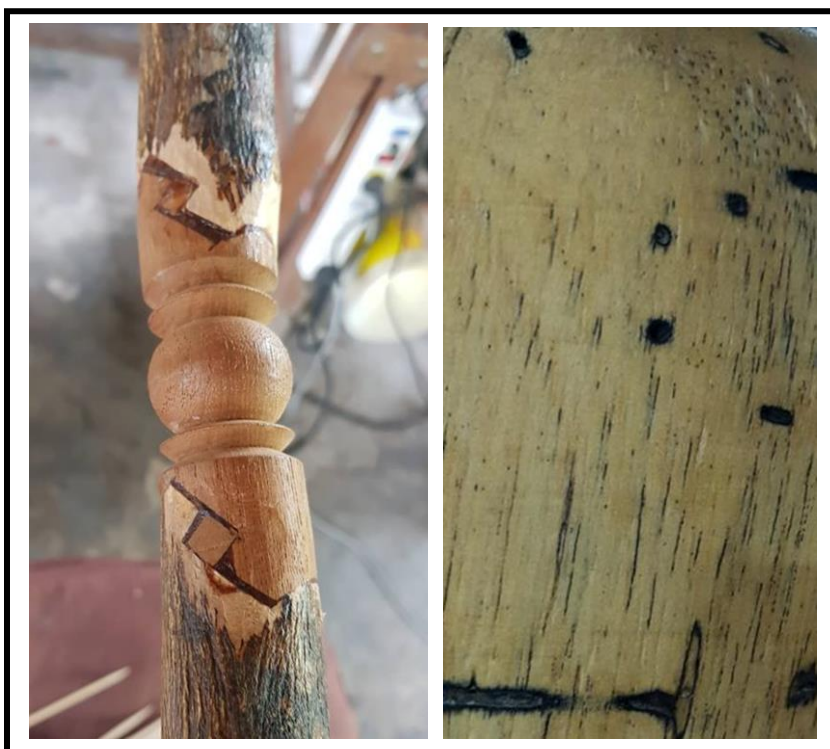
ภาพที่ 171 ภาพตัวอย่างพื้นที่ว่าง (บริเวณสีขาว) ของผลงานวิทยานิพนธ์ “เครื่องไม้...เครื่องมือ”

5. พื้นผิว

พื้นผิว หมายถึง บริเวณผิวนอกของสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏให้เห็น รับรู้ได้ด้วยการ รับสัมผัสทางตา และกายสัมผัส ก่อให้เกิดความรู้สึกใน ลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น หยาบ ละเอียด มัน วาว ด้าน และ ขรุขระ พื้นผิวเป็นส่วนประกอบ (Element) ที่สำคัญของศิลปะปะอันหนึ่ง ที่ถูกนำมาใช้สร้างสรรค์ ทัศนศิลป์ เพราะพื้นผิวสามารถก่อให้เกิดปฏิกิริยาทางด้านความรู้สึก รับรู้ได้ด้วยการ รับสัมผัสทางตาและจับต้องได้ทางกาย สัมผัส หน้าที่ของนักออกแบบและศิลปินก็คือ การนำเอาพื้น ผิวใน ลักษณะต่าง ๆ มาใช้เพื่อสร้างสรรค์ ความงาม และประโยชน์ใช้สอย¹⁹

¹⁸ ชลูด นิ่มเสมอ, **องค์ประกอบศิลป์**, (กรุงเทพฯ:ไทยวัฒนาพานิช,2542)

¹⁹ **พื้นผิว**, เข้าถึงเมื่อ 20 เมษายน 2561, เข้าถึงได้จาก [http://watkadarin.com/E-\(new\) 1/02studio2classrm /unit2/](http://watkadarin.com/E-(new) 1/02studio2classrm /unit2/)

ภาพที่ 172 ภาพตัวอย่างพื้นผิวของผลงานวิทยานิพนธ์ “เครื่องไม้...เครื่องมือ”

วิทยานิพนธ์ชุด “เครื่องไม้...เครื่องมือ” ประกอบด้วยผลงานสร้างสรรค์จำนวน 4 ชุด ดังนี้

ผลงานชุดที่ 1 จำนวน 2 ชิ้น

ผลงานชุดที่ 2 จำนวน 2 ชิ้น

ผลงานชุดที่ 3 จำนวน 1 ชิ้น

ผลงานชุดที่ 4 จำนวน 2 ชิ้น

รวมทั้งหมด 7 ชิ้น มีการวิเคราะห์ด้านรูปแบบและการแสดงออก ดังนี้

ผลงานชุดที่ 1

ผลงานชุดที่ 1 ผลงานจำนวน 2 ชิ้น มีการแสดงออกให้เห็นถึงการเลียนแบบธรรมชาติ จากการใช้รูปแบบของต้นไม้มาเป็นรูปทรงหลัก โดยส่วนของด้ามจับเป็นเส้นแกนกลางนำสายตาในแนวตั้งไปถึงส่วนประกอบที่เป็นกิ่งไม้ด้านบน ประกอบรูปทรงของเครื่องมือที่แกะสลักไม้เลียนแบบขอบและเสียมในส่วนล่างของชิ้นงาน มีการติดตั้งชิ้นงานด้วยการยึดติดผนัง โดยมีระยะห่างจากผนัง เพื่อให้มีช่องว่างสำหรับอากาศเข้าไปภายในชิ้นงาน ทำให้ดูเบา และลอย ซึ่งขัดกับวัสดุที่ใช้ไม้ ได้แก่ กิ่งส้มโอ ที่ให้พื้นผิวแบบผิวด้าน มีความหยาบจากเปลือกของกิ่งส้มโอ นำมาประกอบสลับกับไม้ที่กลึงจนผิวเรียบ ในส่วนโครงสร้างหลัก และมีการแกะสลักไม้เป็นรูปทรงของ

ใบไม้ประกอบเข้าไป เพื่อให้ความรู้สึกของการเจริญเติบโต และลดความแข็งกระด้างของกิ่งไม้ให้ดูสบายตามากขึ้น

เส้นที่เกิดขึ้นจริง เป็นเส้นที่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า มีลักษณะเป็นกายภาพที่ปรากฏจากกิ่งส้มโอและไม้กลิ้งที่ประกอบกัน เลียนแบบรูปทรงของต้นไม้ (อ้างอิงจากเส้นที่เกิดขึ้นจริง หน้า 118)

ภาพที่ 173 เส้นที่เกิดขึ้นจริงในผลงานชุดที่ 1

เส้นเชิงนัย เป็นเส้นแกนตรงแนวตั้งที่มีความมั่นคงในส่วนล่างของผลงาน และแยกออกในส่วนด้านบนตามลักษณะของกิ่งส้มโอ สามารถรับรู้รู้สึกได้ด้วยจินตนาการของผู้ชมงาน ทิศทางของเส้นจะมีลักษณะการพุ่งขึ้นด้านบนที่สื่อถึงการเจริญเติบโต (อ้างอิงจากเส้นเชิงนัย หน้า 119)

ภาพที่ 174 เส้นแสดงความเคลื่อนไหวภายในของผลงานชุดที่ 1

สีในผลงานเป็นสีจากตัววัสดุ ได้แก่ สีเขียวเข้มจากเปลือกกิ่งส้ม สีน้ำตาลจากไม้สัก และสีขาวจากแก่นกิ่งส้มโอ โดยสลับกั้นระหว่างสีเข้มและอ่อนของวัสดุเองจนเกิดความกลมกลืน ให้ความรู้สึกที่ไม่ขัดสายตาเวลารับชมผลงาน (อ้างอิงจากสี หน้า 120)

ภาพที่ 175 สีในผลงานชุดที่ 1

ภาพที่ 176 สีในผลงานชุดที่ 1

พื้นที่สีขาวแสดงรูปทรงของผลงานที่เกิดจากการเลียนแบบธรรมชาติ มีลักษณะเป็นรูปทรงอินทรีย์รูป ประกอบด้วย ลำต้น กิ่ง ใบ และดอก รวมกันเป็นโครงสร้างของต้นไม้ที่กำลังเจริญเติบโตจากรากฐานของรูปทรงของเครื่องมือ (อ้างอิงจากรูปทรง หน้า 120)

ภาพที่ 177 รูปทรง (สีขาว) ของผลงานชุดที่ 1

ในผลงานชุดนี้จะมีทั้งพื้นที่ว่างในชิ้นงานที่เกิดจากการทับซ้อนของกิ่งส้มโอที่เส้นมาบรรจบกัน และพื้นที่ว่างระหว่างชิ้นงานที่เกิดจากระยะห่างของชิ้นงานในส่วนล่าง และระยะห่างของผลงานกับผนัง จากลักษณะผลงานที่เป็นโครงสร้าง ผลงานชุดนี้จึงมีพื้นที่ว่างให้อากาศสามารถไหลผ่านผลงานจำนวนมาก ทำให้วัสดุไม้ที่นำมาใช้สร้างสรรคผลงานดูแล้วรู้สึกเบาขึ้น (อ้างอิงจากพื้นที่ว่าง หน้า 121)

ภาพที่ 178 พื้นที่ว่าง (สีขาว) ระหว่างผลงานชุดที่ 1

ภาพที่ 179 พื้นที่ว่าง (สีขาว) ภายในผลงานชุดที่ 1 ที่เกิดจากการทับซ้อนของกิ่งส้มโอ

ภาพที่ 180 พื้นที่ว่างที่เกิดจากระยะห่างผลงานชุดที่ 1 กับผนัง

ทิศทางการเลื่อนไหลของผลงานชุดที่ 1 มีทิศทางจากล่างขึ้นบนความรู้สึกตามลักษณะธรรมชาติของต้นไม้ โดยมีลักษณะที่เลื่อนไหลไปตามขอบของผลงานที่มีความสัมพันธ์กัน ทำให้ผลงานสามารถมองได้อย่างต่อเนื่อง

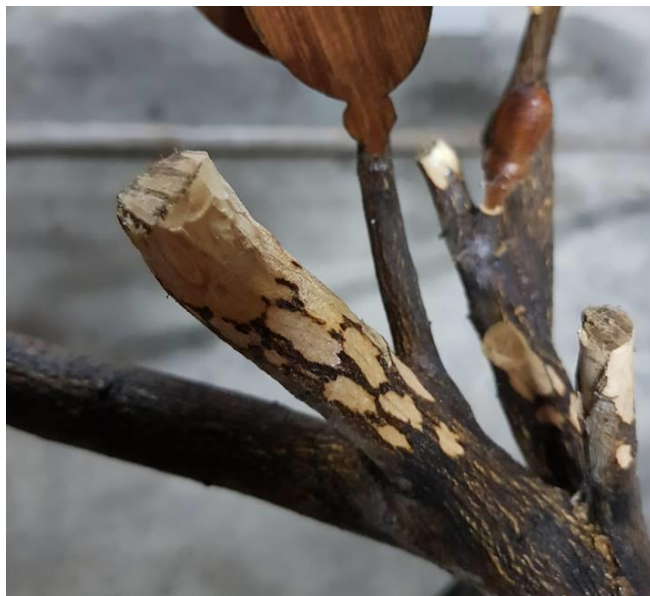

ภาพที่ 181 ความเคลื่อนไหวของอากาศรอบผลงาน

พื้นผิวของผลงานมีสองแบบ คือ พื้นผิวจากวัสดุ (กิ่งส้มโอ) และพื้นผิวที่เกิดจากการใช้เครื่องมือ (การกลึงไม้, การแกะสลัก) มาประกอบสลับกันเป็นระยะ เพื่อลดทอนความหยาบของเปลือกกิ่งส้มโอ และเพื่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างพื้นผิวที่เกิดจากธรรมชาติที่มีความหยาบของเปลือกไม้และพื้นผิวเรียบที่เกิดจากการใช้เครื่องมือโดยมนุษย์ (อ้างอิงจากพื้นผิว หน้า 122)

ภาพที่ 182 พื้นผิวของเปลือกกิ่งส้มโอและพื้นผิวที่เกิดจากการกลึงในผลงานชุดที่ 1

ภาพที่ 183 พื้นผิวที่เกิดจากการใช้สว่านากเปลือกกิ่งส้มโอในผลงานชุดที่ 1

ผลงานชุดที่ 2

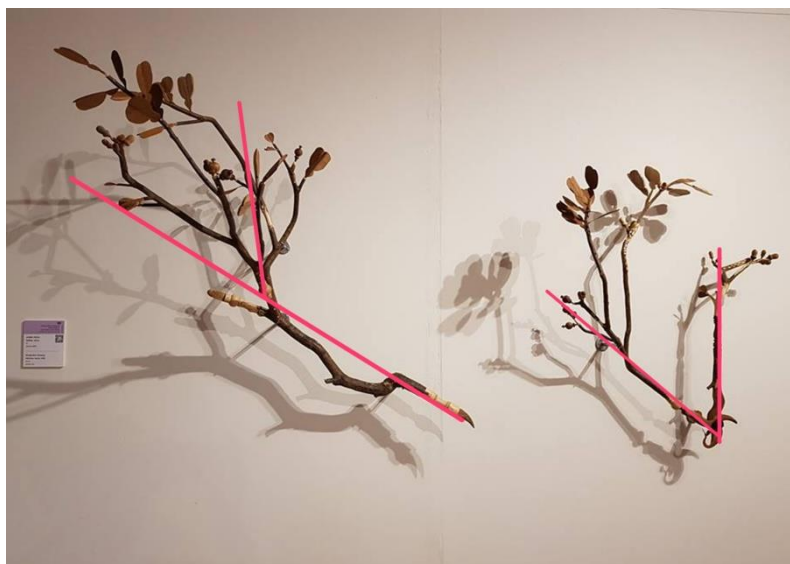
ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 2 จำนวน 2 ชิ้น เป็นผลงานเพิ่มเติม ซึ่งผ่านการวิเคราะห์จากผลงานชุดแรก แตกต่างกันตรงที่มีการออกแบบมาให้เหมาะสมกับ มีดตอกิ่งและกรรไกรตัดกิ่ง ที่มีลักษณะการใช้กับกิ่งส้มโอขนาดเล็ก ซึ่งมีลักษณะโครงสร้างเป็นแนวเฉียงตามธรรมชาติ

เส้นที่เกิดขึ้นจริงมีลักษณะคล้ายกับผลงานชุดที่ 1 เกิดจากกิ่งไม้ส้มโอและไม้กลิ้งที่ประกอปกกัน เลียนแบบรูปทรงของกิ่งไม้ โดยเส้นที่เกิดขึ้นจะมีลักษณะไม่ตายตัว (อ้างอิงจากเส้นที่เกิดขึ้นจริง หน้า 118)

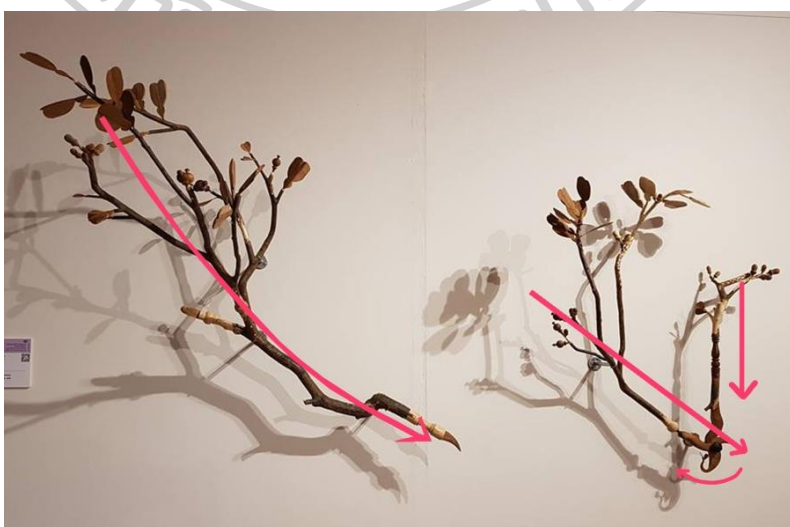
ภาพที่ 184 เส้นที่เกิดขึ้นจริงของผลงานชุดที่ 2

เส้นเชิงนัยสามารถสัมผัสได้จากความรู้สึก ประกอบด้วยเส้น 2 เส้น โดยจะมีลักษณะคล้ายตัว Y และตัว V ที่มีเส้นเฉียงประกอบ โดยยึดหลักจากองศาการเอียงของกิ่งสัมผัสโมตามธรรมชาติ แม้ว่าผลงานทั้งสองชิ้นจะไม่ได้มีส่วนใดส่วนหนึ่งสัมผัสกัน แต่มีความสัมพันธ์กันจากเส้นเชิงนัยที่มีทิศทางไปในแนวเดียวกัน (อ้างอิงจากเส้นเชิงนัย หน้า 119)

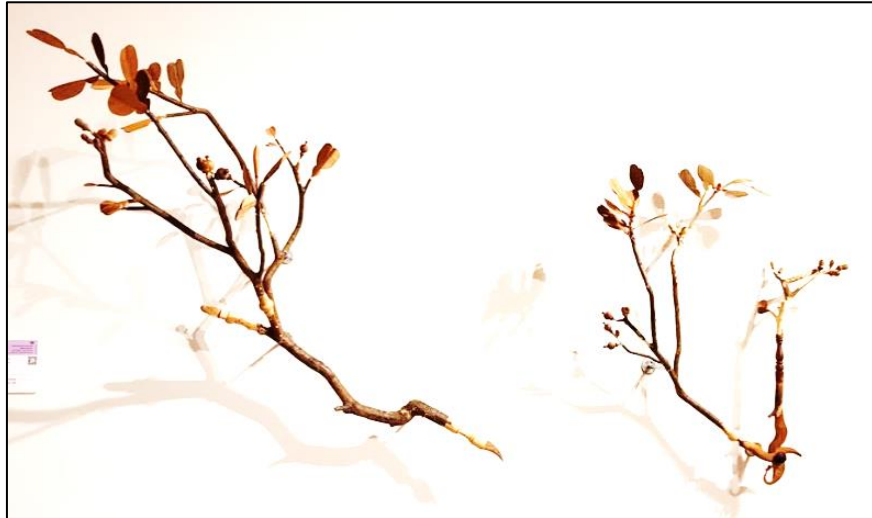
ภาพที่ 185 เส้นเชิงนัยของผลงานชุดที่ 2

ทิศทางความเคลื่อนไหวของผลงานจะมีทิศทางเส้นที่พุ่งลงเป็นทิศทางหลัก จากลักษณะของรูปทรงมีดตอกิ่ง และกรรไกรตัดกิ่งที่นำสายตาให้รู้สึกดึงลง ซึ่งขัดแย้งกับลักษณะผลงานภายนอกที่บ่งบอกถึงการเจริญเติบโตที่มีทิศทางตรงข้ามกัน

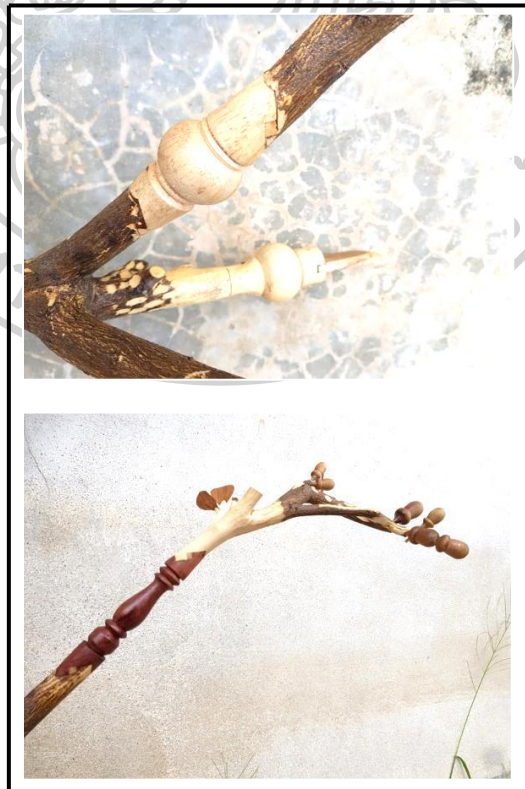

ภาพที่ 186 ความเคลื่อนไหวภายในของผลงานชุดที่ 2

สีในผลงานเป็นสีจากตัววัสดุ ได้แก่ สีเขียวเข้มจากเปลือกกิ่งส้ม สีน้ำตาลจากไม้สัก และสีขาวจากแก่นกิ่งส้มโอ โดยสลับกันระหว่างสีเข้มและอ่อนของวัสดุเองจนเกิดความกลมกลืน ให้ความรู้สึกที่ไม่ขัดสายตาเวลารับชมผลงาน (อ้างอิงจากสี หน้า 120)

ภาพที่ 187 สีของผลงานชุดที่ 2

ภาพที่ 188 สีจากวัสดุของผลงานชุดที่ 2

พื้นที่สีขาวแสดง**รูปทรง**ของผลงานที่เกิดจากการเลียนแบบธรรมชาติ เกิดจากรูปทรงของเครื่องมือเกษตรกร และรูปทรงของกิ่งไม้ที่เลียนแบบลักษณะธรรมชาติ ประกอบด้วย กิ่ง ใบ และ ดอก รวมกันเป็นโครงสร้างของกิ่งไม้ (อ้างอิงจากรูปทรง หน้า 120)

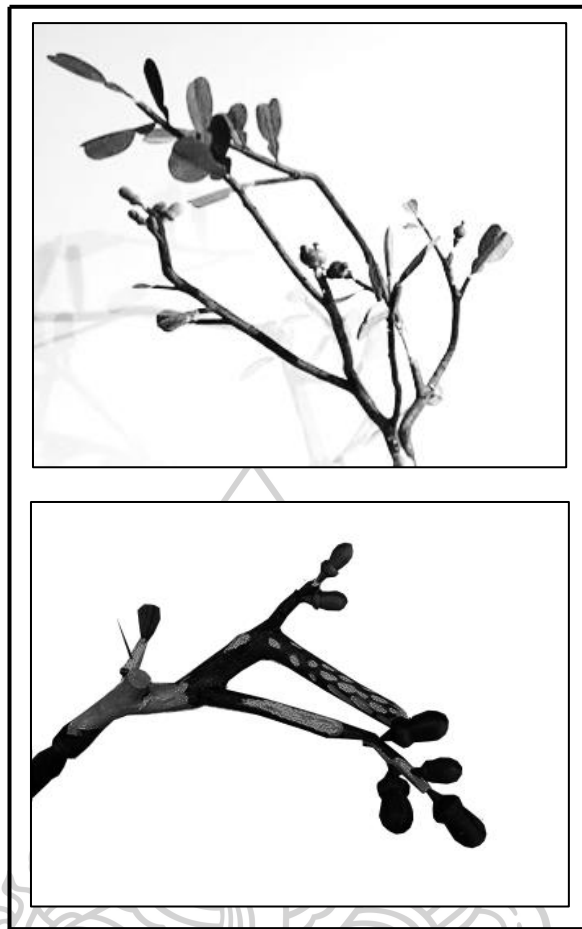

ภาพที่ 189 รูปทรง (สีขาว) ของผลงานชุดที่ 2

ในผลงานชุดนี้จะมีทั้ง**พื้นที่ว่าง**ในชิ้นงานที่เกิดจากการทับซ้อนของกิ่งส้มโอที่เส้นมาบรรจบกัน และพื้นที่ว่างระหว่างชิ้นงานที่เกิดจากระยะห่างของชิ้นงาน และระยะห่างของผลงานกับผนัง จากลักษณะผลงานที่เป็นโครงสร้างทำให้ผลงานชุดนี้มีพื้นที่ว่างให้อากาศไหลผ่านผลงานได้จำนวนมาก ทำให้ผลงานดูเบายิ่งขึ้น (อ้างอิงจากพื้นที่ว่าง หน้า 121)

ภาพที่ 190 พื้นที่ว่าง (สีขาว) ระหว่างผลงานชุดที่ 2

ภาพที่ 191 ฟันที่ว่าง (สีขาว) ภายในผลงานชุดที่ 2

ภาพที่ 192 ฟันที่ว่างที่เกิดจากระยะห่างระหว่างผลงานชุดที่ 2 และผนัง

ทิศทางการเคลื่อนไหวของผลงานชุดที่ 2 มีทิศทางจากล่างขึ้นบนความรู้สึกตามลักษณะธรรมชาติของต้นไม้ โดยมีลักษณะที่เคลื่อนไหวไปตามขอบของผลงานที่มีความสัมพันธ์กัน ทำให้ผลงานสามารถมองได้อย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 193 เส้นความเคลื่อนไหวภายในของผลงานชุดที่ 2

ผลงานชุดที่ 2 จะมีพื้นผิวที่คล้ายกับผลงานชุดที่ 1 คือ พื้นผิวจากกิ่งส้มโอที่มีความหยาบ โดยมีการลดทอนความหยาบจากพื้นผิวที่เกิดจากการกลิ้งที่ทำให้ผิวไม่เรียบ การใช้สีวากที่ทำให้เกิดร่องรอยตามเปลือกกิ่งส้มโอ (ภาพที่ 184) (อ้างอิงจากพื้นผิว หน้า 122)

ภาพที่ 194 พื้นผิวที่ได้จากการกลิ้งไม้ในผลงานชุดที่ 2

ภาพที่ 195 พื้นผิวที่ได้จากการใช้สีกากเปลือกกิ่งส้มโอในผลงานชุดที่ 2

ผลงานชุดที่ 3

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 3 จำนวน 1 ชิ้น เป็นผลงานที่มีการใช้วัสดุไม้แปรรูปเพียงอย่างเดียว แต่ยังคงรูปทรงของการเลียนแบบธรรมชาติ โดยมีใบตองเป็นแบบตั้งต้นในการสร้างผลงาน ซึ่งมีการใช้การประกอบจากวัสดุไม้ที่มีรูปทรงเหมือนกัน โดยออกแบบให้มีเดือยเป็นแกนกลางเพื่อให้ผลงานสามารถขยับได้

เส้นที่เกิดขึ้นจริงเกิดจากชิ้นส่วนของผลงานที่เรียงต่อกัน เพื่อเลียนแบบลักษณะลายเส้นของใบตอง จะมีขนาดที่ไม่เท่ากัน จากขนาด และระยะห่างของชิ้นส่วนแต่ละชิ้น และบริเวณก้านของผลงานที่เกิดจากระนาบที่สูงกว่าบริเวณใบ มีลักษณะที่เท่ากันทั้งผลงาน (อ้างอิงจากเส้นที่เกิดขึ้นจริง หน้า 118)

ภาพที่ 196 เส้นที่เกิดขึ้นจริงของผลงานชุดที่ 3

เส้นเชิงนัยเป็นเส้นที่สามารถรับรู้ได้จากความรู้สึก บริเวณตรงกลางของผลงานที่มีลักษณะเป็นเส้นตรงที่รองรับ และเชื่อมชิ้นส่วนแต่ละชิ้นให้ดูติดกัน ที่หากมองจากภายนอกจะเห็นเป็นเพียงชิ้นส่วนไม้ที่เรียงต่อกันไปเรื่อย ๆ (อ้างอิงจากเส้นเชิงนัย หน้า 119)

ภาพที่ 197 เส้นเชิงนัยของผลงานชุดที่ 3

สีเป็นสีจากวัสดุไม้ ที่เกิดจากเส้นไม้ที่เรียงตัวกันจนเกิดเป็นลายไม้ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันไป แต่เมื่อนำชิ้นส่วนมาประกอบกันเป็นผลงานแล้ว สีที่ออกมานั้นดูเป็นโทนเดียว ทำให้ดูแล้วเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (อ้างอิงจากสี หน้า 120)

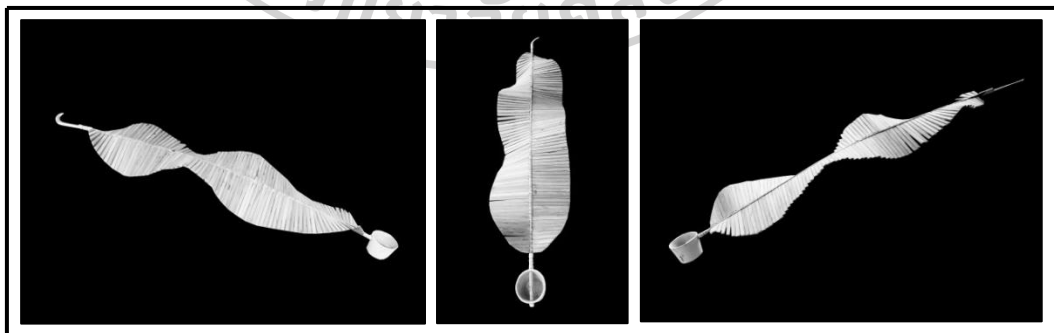

ภาพที่ 198 สีของผลงานชุดที่ 3

ภาพที่ 199 สีของผลงานชุดที่ 3

โครงสร้างทางรูปทรงของผลงาน เป็นโครงสร้างที่ก่อรูปขึ้นด้วยชิ้นส่วนหลาย ๆ ชิ้นรวม
ประกอบกันจนเกิดเป็นรูปทรงคล้ายใบกล้วย โดยมีต้นแบบของรูปทรงมาจากธรรมชาติ (อ้างอิงจาก
รูปทรง หน้า 120)

ภาพที่ 200 รูปทรง (สีขาว) ของผลงานชุดที่ 3

พื้นที่ว่าง ในผลงานในส่วนพื้นที่สีดำนั้นมีพื้นที่ว่างน้อยมาก แต่กลับไม่ทำให้ผลงานดูตัน เพราะตามรอยต่อระหว่างชิ้นส่วนของผลงานนั้น มีพื้นที่ที่อากาศสามารถไหลผ่านได้ทั้งผลงาน ประกอบกับจังหวะของใบกล้วยที่ดูแล้วมีความเคลื่อนไหว (อ้างอิงจากพื้นที่ว่าง หน้า 121)

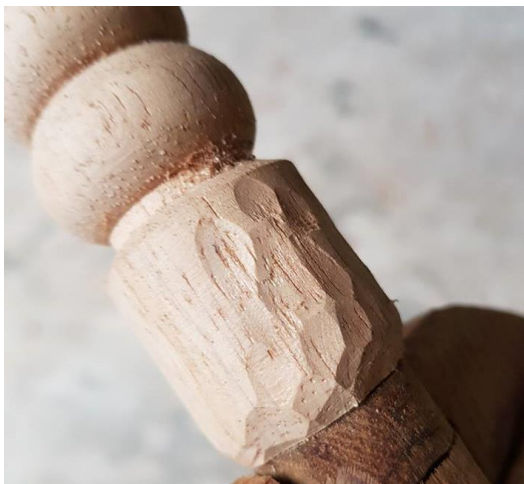

ภาพที่ 201 พื้นที่ว่าง (สีดำ) ของผลงานชุดที่ 3

พื้นผิว เกิดจากการขีดให้ได้ระนาบ โดยเหลือร่องรอยของการขีดไว้ เพื่อลดความแตกต่างของเส้นไม้ และพื้นผิวที่เกิดจากพื้นเลื่อย และพื้นผิวที่เกิดจากการใช้สิ่วฉากให้เกิดร่องรอยบนไม้กลึงที่มีผิวเรียบ เพื่อให้เกิดความสมดุลกันระหว่างพื้นผิวของผลงาน (อ้างอิงจากพื้นผิว หน้า 122)

ภาพที่ 202 พื้นผิวที่เกิดจากการขีด

ภาพที่ 203 พื้นผิวที่เกิดจากการใช้สิ่วถาก

ผลงานชุดที่ 4

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 4 จำนวน 2 ชิ้น เป็นการสรุปและนำเอาข้อดีของผลงานแต่ละชุดมาออกแบบชิ้นงาน ผลงานจะมีการผสมผสานกับระหว่างการเดินทางแบบธรรมชาติและเครื่องมือ ซึ่งมีต้นแบบมาจากลูกกล้วยและกระบอกลี้น้ำ ด้วยเทคนิคการแกะสลักและการกลึง โดยมีการทิ้งร่องรอยของสิ่วและกระดาศทรายไว้ เพื่อให้เห็นถึงพื้นผิวของวัสดุที่นำมาใช้สร้างสรรค์

เส้นที่เกิดขึ้นจริงสามารถมองเห็นได้จากส่วนขอบรูปทรง ซึ่งเป็นตัวกำหนดขอบเขตของผลงาน (อ้างอิงจากเส้นที่เกิดขึ้นจริง หน้า 118)

ภาพที่ 204 เส้นที่เกิดขึ้นจริงในส่วนก้านปั้มกระบอกลี้น้ำ

เส้นเชิงนัย เป็นการรับรู้ได้จากความรู้สึก แสดงให้เห็นถึงน้ำหนักซ้ายขวาของชิ้นงานที่มีทั้งแบบไม่เท่ากัน (ภาพที่ 179) แต่เนื่องจากส่วนล่างของผลงานดูมีความมั่นคงด้วยรูปทรงกระบอกที่ทึบตัน จึงทำให้ผลงานดูสมดุล และแบบสมดุลกันทั้งซ้าย ขวา ทั้งในแนวนอน และแนวตั้ง (ภาพที่ 180) (อ้างอิงจากเส้นเชิงนัย หน้า 119)

ภาพที่ 205 เส้นแกนกลางของรูปทรง

สี ในผลงานชุดนี้ มีสีของไม้ขนุนที่มีสีเหลือง เป็นสีจากเนื้อของวัสดุ มีสีที่เป็นโทนอ่อน ซึ่งมีปริมาณในผลงานเป็นส่วนใหญ่ และสีที่เกิดจากการใช้สีย้อมไม้ และการเผาตรงส่วนปลายลูกถ้วยที่มีลักษณะเป็นโทนเข้มแทรกตามผลงาน ทำให้เกิดน้ำหนักอ่อนแก่ภายในผลงาน สีเข้มช่วยให้สีอ่อนดูสว่างขึ้น ขณะเดียวกันสีอ่อนก็ทำให้สีเข้มดูเข้มขึ้นเช่นกัน (อ้างอิงจากสี หน้า 120)

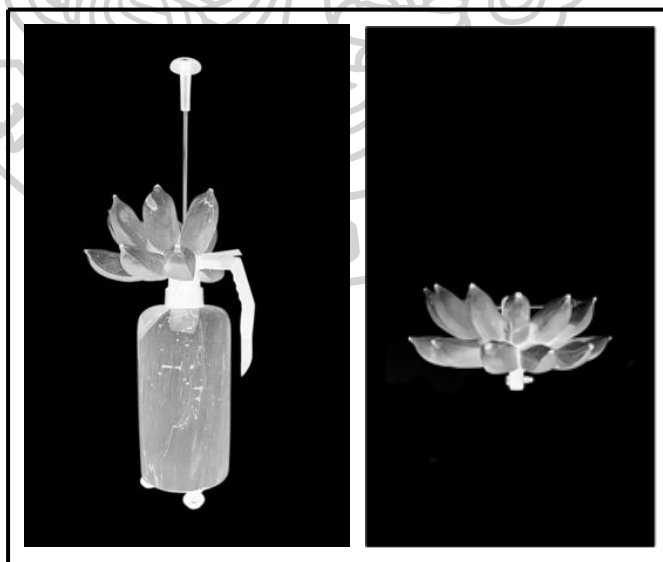

ภาพที่ 206 สีเหลืองจากไม้ขนุน, สีน้ำตาลเข้มจากสีย้อมไม้

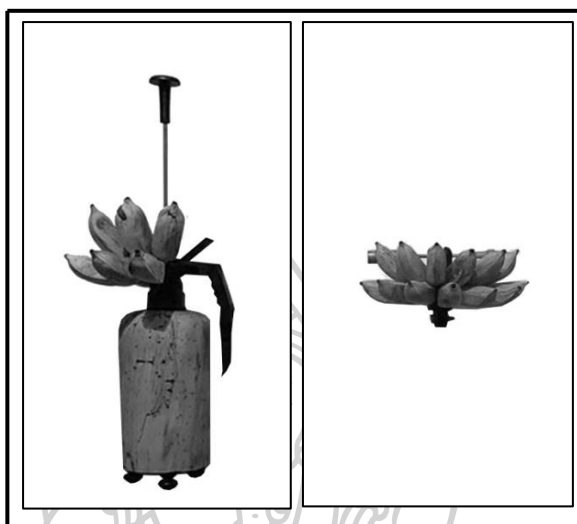
ภาพที่ 207 สีดำที่เกิดจากการเผาด้วยไฟ

รูปทรงของผลงานมีลักษณะที่ทึบตัน เป็นก้อนปริมาตร ที่เกิดจากรูปทรงเลขาคณิต (ทรงกระบอกจากการกลึงไม้) และรูปทรงอินทรีย์รูป (กล้วยแกะสลักไม้) โดยรูปทรงทั้งสองชนิดเมื่อมาอยู่ด้วยกันแล้วดูไม้แยกออกจากกัน ด้วยบริบทของการเลียนแบบหูกกล้วยที่เป็นจุดเชื่อมโยงจากรูปทรงทั้ง 2 ประเภท (อ้างอิงจากรูปทรง หน้า 120)

ภาพที่ 208 รูปทรงของผลงานชุดที่ 4

เนื่องจากมีลักษณะที่บดบัง อากาศจึงไม่สามารถไหลผ่านเข้าไปได้ **พื้นที่ว่าง**ของผลงานชุดนี้ จึงมีพื้นที่ว่างจากภายนอกผลงานเป็นส่วนใหญ่ มีเพียงส่วนของหวีกล้วยนั้นที่อากาศสามารถไหลผ่านระยะห่างระหว่างลูกกล้วยได้ จึงเป็นส่วนที่ช่วยให้ผลงานดูไม่ตันจนเกินไป (อ้างอิงจากพื้นที่ว่าง หน้า 121)

ภาพที่ 209 พื้นที่ว่าง (สีขาว) ของผลงานชุดที่ 4

พื้นผิวในผลงาน เกิดจากผิวของตัวเอง มีลักษณะเป็นรูเกิดจากการเจาะของแมลง เป็นระยะ และเกิดจากร่องรอยของการใช้เครื่องมือ ได้แก่ การกลึงไม้ การขีด และการแกะสลักไม้ โดยพื้นผิวที่เกิดขึ้นไม่ได้ทำลายรูปทรงของผลงาน แต่ช่วยลดความเรียบของรูปทรง ทำให้มองเห็นแล้วเกิดการสะดุดตาในพื้นที่ผิวของผลงาน (อ้างอิงจากพื้นผิว หน้า 122)

ภาพที่ 210 พื้นผิวที่เกิดจากการขีดด้วยกระดาษทราย และการแกะสลักด้วยสิ่วแกะสลักไม้

ภาพที่ 211 พื้นผิวของไม้ขนุน และร่องรอยที่เกิดจากการกรงไม้

ด้านเทคนิค

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “เครื่องไม้...เครื่องมือ” มีการพัฒนาและเพิ่มเติมเทคนิคในการก่อสร้างสรรค์จากผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ โดยในช่วงการทำผลงานก่อนวิทยานิพนธ์นั้นมีการใช้เทคนิคประกอบไม้แบบง่ายจากการใช้ตะปูเป็นตัวยึดระหว่างข้อต่อของผลงาน “เครื่องมือ 1” ต่อมา มีการประกอบชิ้นงานด้วยการใช้ตัววัสดุกับวัสดุด้วยเดือยแบบง่าย ๆ ในผลงาน “เครื่องมือ 2” และผลงานชุดนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการนำเทคนิคการใช้เดือยมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

ภาพที่ 212 การประกอบไม้โดยการใช้ตะปูเป็นเดือย ในผลงาน “เครื่องมือ 1”

ภาพที่ 213 การประกอบไม้โดยใช้เดือยแบบง่าย ในผลงาน “เครื่องมือ 2”

ผลงาน “เครื่องมือ 3 และเครื่องมือ 4” มีการใช้เทคนิคการกลึงไม้ เพื่อสร้างรูปทรงเลียนแบบเครื่องมือ และใช้เทคนิคการแกะสลักไม้มาใช้ในการสร้างรูปทรงเลียนแบบเครื่องมือในผลงาน “เครื่องมือ 5” โดยใช้การประกอบชิ้นงานด้วยเดือยแบบมีสลักกับผลงานทั้ง 3 ชิ้น

ภาพที่ 214 ตัวอย่างการใช้เทคนิคการกลึงไม้เพื่อเลียนแบบค้อนแกะสลักไม้ ในผลงาน “เครื่องมือ 3”

ภาพที่ 215 ตัวอย่างการแกะสลักเลียนแบบกรรไกรตัดเหล็ก ในผลงาน “เครื่องมือ 5”

ภาพที่ 216 การประกอบไม้ด้วยการเข้าไม้แบบสลักเดือย ในผลงาน “เครื่องมือ 3-เครื่องมือ 5”

ในช่วงผลงานวิทยานิพนธ์ เป็นต่อยอดนำเทคนิคการแกะประกอบไม้ การกลึง และการแกะสลักไม้มาสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 1 และ 2 มีการพัฒนาในขั้นตอนปฏิบัติงาน โดยมีการวางแผนในการทำงาน และมีการปรับลักษณะและขนาดข้อต่อของชิ้นงานนั้น ๆ และมีการเพิ่มเติมในส่วนของการแกะสลักใบส้มโอมารประกอบ เพื่อให้ดูเป็นต้นไม้ที่สมบูรณ์

ภาพที่ 217 การเข้าไม้แบบสลักเดือยที่มีความเรียบร้อยมากขึ้น

ภาพที่ 218 ใบส้มโอจากการแกะสลักไม้ และดอกส้มโอจากการกลึงไม้ช่วยลดความแข็งของรูปทรงกิ่งไม้

ผลงานชุดที่ 3 เป็นการนำส่วนการทำซ้ำของการแกะสลักใบส้มโอมาใช้ แต่เปลี่ยนรูปทรงของชิ้นส่วนที่ใช้ ในการประกอบจะใช้เหล็กเพลลาขาวเป็นแกนกลางของชิ้นงาน แล้วนำชิ้นส่วนที่เตรียมไว้มาประกอบกับเหล็กเพลลา เพื่อให้ผลงานสามารถขยับได้ตามรู้สึก และความเหมาะสมของพื้นที่ติดตั้งผลงาน

ภาพที่ 219 การประกอบผลงานชุดที่ 3

ผลงานชุดที่ 4 เป็นผลงานชุดที่สรุปในทุก ๆ ด้าน รวมถึงด้านเทคนิค โดยผลงานชุดนี้เป็นการเน้นไปในด้านของเทคนิคการแกะสลักไม้ และการกลึงไม้เป็นหลัก เพราะเป็นเทคนิคที่นำมาใช้แล้วสามารถออกแบบและควบคุมผลงานได้มากที่สุด

ภาพที่ 220 ภาพหนึ่งในผลงานชุดที่ 4 ที่แสดงให้เห็นถึงเทคนิคการแกะสลักไม้ และเทคนิคการกลึงไม้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การสร้างสรรค์

ผลงาน วิทยานิพนธ์	แนวความคิด	เนื้อหา	ขั้นตอนและ กระบวนการ สร้างสรรค์	รูปแบบ และ ทักษะการ แสดงออก	เทคนิค
	<p>จอบกับเสียม เป็นจุดเริ่มต้นของงานในสวนทุกอย่าง และเป็นเครื่องมือหลัก ที่ใช้ในการทำสวน</p>	<p>เป็นเครื่องมือที่ได้หยิบจับเป็นลำดับแรก ๆ นำมาซึ่งการเรียนรู้ในการใช้เครื่องมือในการทำงาน</p>	<p>ออกแบบผลงาน โดยยึดจากกิ่งส้มโอที่เป็นวัสดุตั้งต้นกับไม้แปรรูปก่อนปฏิบัติงานจริง</p>	<p>ผลงาน 3 มิติ ที่เลียนแบบรูปทรงของกิ่งส้มโอ ประกอบกับจอบและเสียม จนเกิดเป็นรูปทรงใหม่</p>	<p>ใช้ กิ่ง ส้ม โอ และไม้กลึงมา ประกอบกัน ด้วยเทคนิคการเข้าไม้แบบสลักเดือย และแกะสลักไม้ในส่วนของใบส้มโอ</p>
	<p>มี ด ต อ น กิ่ง และกรรไกร ตัดกิ่ง เป็นเครื่องมือที่มีลักษณะพิเศษ ตามลักษณะของการใช้งาน ใช้ในขั้นตอนการขยายพันธ์ ส้มโอ ซึ่งจะถูกนำมาใช้แค่บางเวลาเท่านั้น</p>	<p>เป็นเครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนต่อจากการปลูก ให้ความสำคัญพิเศษที่ต้องใช้แบบประณีต ในการตอนกิ่ง และตัดกิ่งส้มโอ</p>	<p>ออกแบบผลงาน โดยยึดจากกิ่งส้มโอที่เป็นวัสดุตั้งต้นกับไม้แปรรูปก่อนปฏิบัติงานจริง</p>	<p>ผลงาน 3 มิติ ที่เลียนแบบรูปทรงของกิ่งส้มโอ ประกอบกับมีดตอนกิ่งและกรรไกรตัดกิ่ง จนเกิดเป็นรูปทรงใหม่</p>	<p>ใช้ กิ่ง ส้ม โอ และไม้กลึงมา ประกอบกัน ด้วยเทคนิคการเข้าไม้แบบสลักเดือย และแกะสลักไม้ในส่วนของใบส้มโอ</p>

ผลงาน วิทยานิพนธ์	แนวความคิด	เนื้อหา	ขั้นตอนและ กระบวนการ สร้างสรรค์	รูปแบบ และ ทักษะการ แสดงออก	เทคนิค
	แครงรดน้ำ และตะขอที่ ใช้กับใบตอง ซึ่งเป็นผล ผลิตเสริม ระหว่างการ ปลูกส้มโอ	เป็นเครื่องมือที่ ใช้ดูแลต้น กล้วยซึ่งเป็น ผลผลิตเสริม ระหว่างที่รอ ผลผลิตจากส้ม โอ	ออกแบบ ผลงานรูปทรง ของใบตอง และขึ้นโมเดล 3 มิติเพื่อดู โครงสร้างและ ความเป็นไปได้ ของเทคนิค ก่อนปฏิบัติ งานจริง	ผลงาน 3 มิติ ที่เลียนแบบ รูปทรงของ ใบตอง ประ- กอบกับแครง รดน้ำและตะ ขอ โดยใช้ไม้ แปรรูปเพียง อย่างเดียวจน เกิดเป็นรูปทรง ใหม่	ประกอบไม้ จากชิ้นส่วนที่ ออกแบบไว้ โดยใช้เหล็ก เพลมาเป็นแกน กลาง และกลึง ไม้ในส่วนของ แครงรดน้ำ และแกะสลัก ส่วนของตะขอ
	กระบอกฉีดน้ำ เป็นเครื่องมือที่ แม่ใช้ในการ ฉีดน้ำยาเพื่อ บำรุงกล้วย ซึ่ง เป็นผลผลิต เสริมระหว่าง รอผลผลิตจาก ส้มโอ	การใช้เครื่อง ตีฆ้องกำลังมา ฉีด เพื่อให้ กล้วยมีขนาดที่ ใหญ่ขึ้น เป็น เคล็ดลับที่ถูก คิดและถ่าย ทอดกันมาใน เฉพาะครอบครัว	ออกแบบผล งานรูปทรงของ ใบตองและขึ้น โมเดล 3 มิติ เพื่อดูโครง สร้างและ ความเป็นไปได้ ของเทคนิค ก่อนปฏิบัติ งานจริง	ผลงาน 3 มิติ ที่เลียนแบบ รูปทรงกล้วย ประกอบกับ ส่วนประกอบ ของกระบอก ฉีดน้ำจนเกิด เป็นรูปทรงใหม่	แกะสลักลูก กล้วยและ นำมาประกอบ กับไม้ที่ผ่าน เทคนิคการ กลึงตามที ออกแบบไว้

สรุปผลการวิเคราะห์การสร้างสรรค์

ผลงานการสร้างสรรค์ชุด เครื่องไม้...เครื่องมือ มีจุดเริ่มต้นมาจากความสนใจ และการมองเห็นความสำคัญของเครื่องมือที่ช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น แสดงออกผ่านเครื่องมือการเกษตร เป็นเครื่องมือที่ใช้ในอาชีพเกษตรกร ซึ่งเป็นอาชีพของครอบครัว โดยสะท้อนเนื้อหาถึงความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับตนเอง ผ่านทางอาชีพ กิจกรรม ที่ทำร่วมกัน การสัมผัสถึง

การให้ความสำคัญกับเครื่องมือที่ใช้ พัฒนาจนนำมาใช้กับเครื่องมือแกะสลักไม้ ซึ่งเป็นอาชีพปัจจุบันของตนเอง

ขั้นตอนในการปฏิบัติงาน จะต้องดูตามลักษณะของผลงาน และวัสดุที่นำมาใช้ ผลงานที่ใช้กิ่งส้มโอมาประกอบ ต้องสร้างภาพร่างจากวัสดุที่มีก่อน เพราะจะทำให้เวลาปฏิบัติงานจริงผลงานจะไม่คลาดเคลื่อนจากแบบร่างมากเกินไป ส่วนผลงานที่ใช้วัสดุจากไม้แปรรูปสามารถออกแบบได้ตามความต้องการ โดยคำนึงถึงข้อจำกัดของไม้ เพื่อความเหมาะสมในผลงาน

ผลงานสร้างสรรค์ชุดนี้ นำเสนอออกมาในรูปแบบของผลงาน 3 มิติ ที่มีการใช้กิ่งส้มโอ และไม้ที่ผ่านเทคนิคการกลึง ไม้แปรรูป รวมถึงการแกะสลักไม้มาประกอบกันเป็นรูปทรงใหม่ โดยมีรูปทรงของกิ่งส้มโอ ใบตอง และกล้วยที่มีเครื่องมือเป็นรากฐาน ที่แสดงถึงการเจริญเติบโต และความอุดมสมบูรณ์

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปการสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์

ผลงานการสร้างสรรควิทยานิพนธ์ชุด “เครื่องไม้...เครื่องมือ” มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องมาจากผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นในการค้นพบแรงบันดาลใจแนวความคิด รูปแบบและเทคนิควิธีการใหม่ ๆ ซึ่งมีลักษณะเฉพาะตน บอกเล่าถึงความสำคัญของเครื่องมือที่ใช้ในอาชีพเกษตรกร ซึ่งเป็นอาชีพของครอบครัว เครื่องมือเป็นปัจจัยสำคัญในการทำงานในสวนเป็นส่วนช่วยในการทำงานได้สะดวก และช่วยให้ทำงานได้ง่ายขึ้น เครื่องมือจึงเป็นเหมือนสื่อกลางระหว่างมนุษย์ และธรรมชาติ ความประทับใจในลักษณะพิเศษของเครื่องมือต่าง ๆ ความทรงจำระหว่างที่ใช้เครื่องมือในการช่วยงานแม่ในสวน ที่ได้รับการซึมซับผ่านวิถีชีวิตมาตั้งแต่เด็ก อาชีพเกษตรกรนั้นจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ทักษะการใช้เครื่องมือต่าง ๆ และเป็นจุดเริ่มต้นของการเจริญเติบโตของพืชผลผลิตในสวน ที่นำมาซึ่งความเป็นอยู่ของคนในครอบครัวจนถึงปัจจุบัน

ผลงานชุดนี้ ได้นำเสนอรูปแบบของผลงาน 3 มิติ โดยใช้วัสดุไม้ ที่มีความเกี่ยวข้องในด้านประสบการณ์ จากที่ตนเองเป็นช่างไม้ และในด้านแนวความคิด โดยการใช้เครื่องมือในอาชีพที่ทำอยู่ปัจจุบัน ได้แก่ สิว แกะสลักไม้ ค้อน เลื่อย กบไสไม้ ฯลฯ มาใช้เพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่มีต้นแบบมาจากเครื่องมือในการใช้ทำสวน ได้แก่ จอบ เสียม กรรไกรตัดกิ่ง มีดตอ กิ่ง ฯลฯ ซึ่งล้วนเป็นเครื่องมือที่หยิบจับอยู่ทุกวัน มาถ่ายทอดผ่านเทคนิคของงานไม้ ได้แก่ การประกอบ การเข้าไม้แบบเดือย การแกะสลักไม้ และการกลึงไม้ ส่วนของรูปทรงถือเป็นส่วนสำคัญที่ใช้สื่อความหมายของผลงาน โดยใช้รูปทรงจากต้นส้มโอ ใบตอง และลูกกล้วย ที่เป็นพืชผลผลิตหลักในสวนประกอบกับเครื่องมือตามสภาพความเป็นจริงและจินตนาการของตนเอง

อภิปราย

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ พบว่าการที่จะสร้างสรรค์ผลงานศิลปะจะคำนึงถึงการออกแบบรูปทรงของผลงานอย่างเดียวไม่ได้ จะต้องคำนึงถึงแนวความคิด และแรงบันดาลใจประกอบด้วย และต้องศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้อง นำข้อดีของผลงานก่อนหน้ามาพัฒนาในผลงานชิ้นต่อ ๆ ไป ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมาจะเกิดผลสำเร็จไม่ได้ หากไม่ได้รับการชี้้นำการทำงานและการสอนจากอาจารย์ที่หลอมรวมเป็นองค์ความรู้แก่ข้าพเจ้าได้พัฒนาแนวคิดและแนวทางของผลงานที่ผ่านการทดลองมาโดยตลอด ข้าพเจ้าหวังว่าเอกสารฉบับนี้โครงสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้ศึกษาและผู้ใฝ่หาความรู้ทางด้านศิลปะบ้าง ไม่มากก็น้อยตามความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

1. การทำงานศิลปะจำเป็นต้องมีแนวคิดและแรงบันดาลใจที่ชัดเจนก่อน แล้วจึงศึกษาและรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ และนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบผลงานต่อไป
2. ต้องศึกษาธรรมชาติที่จะนำมาเป็นต้นแบบของผลงาน เพื่อดูลักษณะ องค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ลักษณะของ พื้นผิว สี เพื่อนำมาวิเคราะห์ทั้งด้านการออกแบบ การใช้เครื่องมือให้เหมาะสม และจึงนำปรับใช้กับผลงาน
3. เทคนิคของงานไม้ ควรมีการวางแผนอย่างรอบครอบ ในการทำงานต้องมีความอดทน และความมั่นใจในระดับหนึ่ง เพราะเมื่อเกิดความผิดพลาดแล้ว จะแก้ไขได้ยาก จะมองเห็นถึงร่องรอยของการซ่อมแซมได้อย่างชัดเจน ทำให้งานดูไม่เรียบร้อย ผู้ปฏิบัติงานควรใช้เครื่องมืออย่างระมัดระวัง และมีสติ

รายการอ้างอิง

bubeeja. (2556). ทฤษฎีทางศิลปะของ Aristotle. Retrieved 19 มิถุนายน 2561

http://bubeeja.blogspot.com/2013/01/blog-post_21.html

Creative Thailand. การกลึงไม้. Retrieved 14 พฤษภาคม 2561

<http://www.tcdc.or.th/creativethailand/article/ClassicItem/2637414>

ekkarach laksanasamrith. การเข้าไม้แบบเดือยกลม. Retrieved 14 พฤษภาคม 2561

<https://dsignsomething.com/2015/10/05/wood-joints->

[%E0%B8%95%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B9%84%E0%B8%A1%E0%B9%89%E0%B8%94%E0%B8%B5-](https://dsignsomething.com/2015/10/05/wood-joints-%E0%B8%95%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B9%84%E0%B8%A1%E0%B9%89%E0%B8%94%E0%B8%B5-)

[%E0%B8%A1%E0%B8%B5%E0%B8%8A%E0%B8%B1%E0%B8%A2%E0%B9%84%E0%B8%9B%E0%B8%81%E0%B8%A7%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%84/](https://dsignsomething.com/2015/10/05/wood-joints-%E0%B8%A1%E0%B8%B5%E0%B8%8A%E0%B8%B1%E0%B8%A2%E0%B9%84%E0%B8%9B%E0%B8%81%E0%B8%A7%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%84/)

ekkarach laksanasamrith. การต่อไม้แบบเดือยทางเหี่ยว. Retrieved 14 พฤษภาคม 2561

<https://dsignsomething.com/2015/10/05/wood-joints->

[%E0%B8%95%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B9%84%E0%B8%A1%E0%B9%89%E0%B8%94%E0%B8%B5-](https://dsignsomething.com/2015/10/05/wood-joints-%E0%B8%95%E0%B9%88%E0%B8%AD%E0%B9%84%E0%B8%A1%E0%B9%89%E0%B8%94%E0%B8%B5-)

[%E0%B8%A1%E0%B8%B5%E0%B8%8A%E0%B8%B1%E0%B8%A2%E0%B9%84%E0%B8%9B%E0%B8%81%E0%B8%A7%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%84/](https://dsignsomething.com/2015/10/05/wood-joints-%E0%B8%A1%E0%B8%B5%E0%B8%8A%E0%B8%B1%E0%B8%A2%E0%B9%84%E0%B8%9B%E0%B8%81%E0%B8%A7%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%84/)

homegame9.wordpress.com. ความหมายของศิลปะในเชิงศิลปะ. Retrieved 28 เมษายน 2561

<https://homegame9.wordpress.com/%E0%B8%97%E0%B8%A4%E0%B8%A9%E0%B8%8E%E0%B8%B5%E0%B8%AA%E0%B8%B5/>

Kru OR's Class. ความหมายของเกษตร. Retrieved 25 เมษายน 2561

<https://sites.google.com/site/kruorclass/feeding-habits>

puechkaset.com. ส้มโอ. Retrieved 26 เมษายน 2561

<http://puechkaset.com/%E0%B8%AA%E0%B9%89%E0%B8%A1%E0%B9%82%E0%B8%AD/>

puechkaset.com. กล้วยน้ำว่า. Retrieved 28 เมษายน 256

<http://puechkaset.com/%E0%B8%81%E0%B8%A5%E0%B9%89%E0%B8%A7%E0%B8%A2%E0%B8%99%E0%B9%89%E0%B8%B3%E0%B8%A7%E0%B9%89%E0%B8%B2/>

ชาลี ลัทธิ, ว. ล., ชวิน เป้าอารีย์ และ สุรเดช สุทธาวาทิน., (2527). ช่างทั่วไป: กรม อาชีวศึกษา.

รองศาสตราจารย์ ดร.จิตตินันท์ เดชะคุปต์, อ. ด. ณ. พ. ทฤษฎีทางจิตวิทยาครอบครัว. Retrieved 18 กรกฎาคม

2561 humaneco.stou.ac.th/UploadedFile/72305-1.pdf

วัลลภ ไชยพรหม. (2559a). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ยูไนเต็ดบุ๊กส์.

วัลลภ ไชยพรหม. (2559b). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ยูไนเต็ดบุ๊กส์.

วัลลภ ไชยพรหม. (2559c). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ยูไนเต็ดบุ๊กส์.

วัลลภ ไชยพรหม. (2559d). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ยูไนเต็ดบุ๊กส์.

วัลลภ ไชยพรหม. (2559e). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ยูไนเต็ดบุ๊กส์.

วัลลภ ไชยพรหม. (2559f). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ยูไนเต็ดบุ๊กส์.

หากกรบ้าน. (2556). ความหมายของงานช่างไม้. Retrieved 30 เมษายน 2561

<http://noomuaymk.blogspot.com/2010/12/blog-post.html>

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายมงคลชัย แก้วแจ้ง
วัน เดือน ปี เกิด	2535
สถานที่เกิด	นครปฐม
วุฒิการศึกษา	- ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตเพาะช่าง คณะศิลปะประจำชาติ สาขาวิชาประติมากรรมไทย
ที่อยู่ปัจจุบัน	นครปฐม
ผลงานตีพิมพ์	- พ.ศ. 2557 ร่วมแสดงผลงานในนิทรรศการ "จินตลักษณ์งานช่าง รัชสรรค์ ศิลปกรรมประจำชาติ ครั้งที่ ๔" ณ หอจดหมายเหตุพุทธทาส อินทปัญโญ (สวนโมกข์), กรุงเทพฯ - พ.ศ. 2557 ร่วมแสดงผลงาน, การประกวดประติมากรรม 2557 ศุภาลักษณ์' ณ อาคารศุภาลักษณ์ แกรนด์ทาวเวอร์, กรุงเทพฯ - พ.ศ. 2561 ร่วมแสดงผลงานในนิทรรศการ "8th" ณ หอศิลป์กรุงเทพฯ, กรุงเทพฯ

